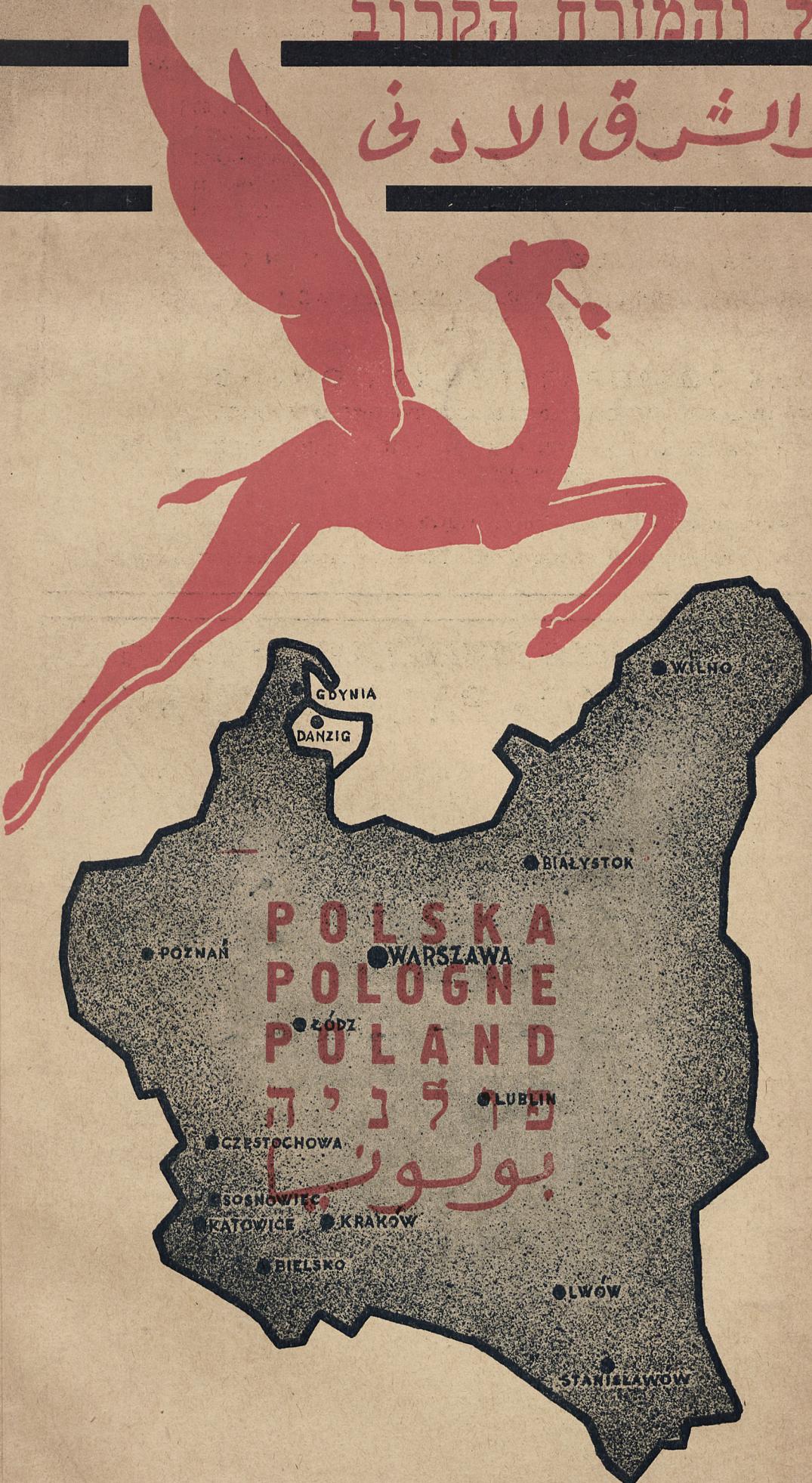

PALESTYNA I BLISKI WSCHOD
PALESTINE ET LE PROCHE ORIENT
PALESTINE AND NEAR EAST

ארץ-ישראל והמזרח הקרוב

فِلَسْطِين وَالشَّرْقُ الْأَدْنِي

Nº 4-5
26.4 - 26.5
1934

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

ZAKŁAD CENTRALNY: WARSZAWA, AL. JEROZOLIMSKIE 1.

ADRES TELEGRAFICZNY: KRAJOBANK

TELEFON (CENTRALA): 8.02-60

KAPITAŁ I REZERWY	ZŁ. 221.047.460
WKŁADY I LOKATY	„ 767.697.687
OGÓLNA SUMA UDZIELONYCH KREDYTÓW	„ 1.860.570.654
SUMA BILANSOWA	„ 2.130.100.734
OGÓLNY OBRÓT	„ 15.301.712.000

Z A Ł A T W I A W S Z E L K I E O P E R A C J E B A N K O W E.

PRZYJMUJE WKŁADY TERMINOWE, NA RACHUNKI CZEKOWE I NA KSIĄŻECZKI OSZCZĘDNOŚCI.

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

JEST NAJWIĘKSZĄ INSTYTUCJĄ KREDYTU DŁUGOTERMINOWEGO W POLSCE.

OGÓLNA SUMA POŻYCZEK W LISTACH ZASTAWNYCH I OBLIGACJACH WYNOSI
ZŁ. 823.223.681

19 oddziałów w najważniejszych ośrodkach gospodarczych Polski.

Korespondenci we wszystkich większych centrach finansowych świata.

POLSKIE TRANSATLANTYCKIE TOWARZYSTWO OKRĘTOWE SP. AKC. LINJA POLSKO-PALESTYŃSKA

J E D Y N A
REGULARNA KOMUNIKACJA OKRĘTOWA
POD POLSKĄ BANDERĄ
MIĘDZYZE MĘDZYMĘ
OKRĘTEM „POLONJA” 15.000 TONN

D O P A L E S T Y N Y
I S T A N B U L
P I R E U S

ODJAZD OKRĘTÓW Z CONSTANZY CO DWA TYGODNIE W ŚRODĘ W Y J A Z D Y N A T A R G I L E W A N T Y N S K I E

Odjazd z Constanzy	18 kwietnia 1934	Powrót do Constanzy	14 maja 1934
Odjazd z Constanzy	2 maja 1934	Pewrót do Constanzy	28 maja 1934
Odjazd z Constanzy	16 maja 1934	Powrót do Constanzy	11 czerwca 1934

In informacje i sprzedaż biletów:
L I N J A P O L S K O - P A L E S T Y N S K A
Centrala: Warszawa, Marszałkowska 116.

GDYNIA LWÓW KRAKÓW	Dworzec Morski ul. Kopernika 3 ul. Lubicz 3	RZESZÓW LIBAU	ul. Grottgera 104 Kurmajas pr. Nr. 4	PRAHA RIGA	Jungmannova 37/1 Bremiesu iela Nr. 5
BERLIN NW. 7 Atlantic Express G. m. b. H. Friedrichstr. 100		CONSTANZA	Watson & Youell, Shipping Agency Ltd.	JAFFA	M. Dizengoff & Co., P. O. Box 252
BUCAREST Reisebüro „Kedem“ Str. Coltei 1		oraz wszystkie biura podróży		HAIFA	M. Dizengoff & Co.

PALESTYNA I BLISKI WSCHÓD
PALESTINE ET LE PROCHE ORIENT
PALESTINE AND NEAR EAST
ארץ-ישראל והאזור המזרחי
فلسطين وشرق الارض

וושוויה WARSAWA, VARSOVIE, WARSAW طرس
 WARSZAWA, VARSOVIE, WARSAW

Numer poświęcony Targom Lewantyńskim

Numéro spécial à la Foire du Levant

Special Levant Fair Number

מספר מיוחד ליריד המזרחה

نُكْرَةٌ خَصْوِصَيَّةٌ لِعَرْضِ الْشَّرْقِ

NR. 4—5 TEL-AVIV 26.IV — 26.V. 1934

WYDAWCA: POLSKO-PALESTYŃSKA IZBA HANDLOWA
 EDITEUR: CHAMBRE DE COMMERCE POLONO-PALESTINIENNE
 PUBLISHER: POLISH-PALESTINE CHAMBER OF COMMERCE
 בהוצאת Izba Handlowa Polsko-Palestyńska-Polska-Palestynia-ארץ-ישראל

صاحبطبع: جريدة التجارة بولونيا - فلسطين

Redaktor
 Rédacteur J. KINCLER
 Editor
 י. קינקלר
 העורך
 تحرير: جوزيف كينكلر

I welcome the Levant-Fair and hope that it will contribute to the intensification of commercial and cultural relations between Poland and the countries of the Near East.

(—) Zarzycki
 Minister of Industry
 and Commerce

Je souhaite un grand succès à la Foire du Levant et j'espère qu'elle contribuera à un rapprochement culturel et commercial entre la Pologne et les pays du Proche Orient.

(—) Zarzycki
 Ministre de l'Industrie
 et du Commerce.

Życzę powodzenia Targom Lewantyńskim i mam nadzieję, że przyczynią się one do zacieśnienia stosunków kulturalnych i handlowych pomiędzy Polską a krajami Bliskiego Wschodu.

Zarzycki
 Minister Przemysłu i Handlu

אני מביע את ברכתי
 החמה ליריד המזרחה
 ומקווה שהוא יגרום לחוק
 הקשרים התרבותיים
 והכלכליים בין פולניה
 וארצות המזרח הקרוב.

(—) זוזיツקי
 מיניסטר לענייני
 מסחר ותעשייה

أتمنى لعرضي الشرقي
 توفيقاً عظيماً وأأمل
 أن هذا يزيد التقارب
 الأدبي والتجاري
 بين بولونيا ومالك
 الشرق الأدنى.

زارزيتسكي
 وزير نظارة اقتصاد
 وCommerce

Witam inicjatywę Polsko-Palestyńską:
-szty Izby Handlowej i Wzajemne
w wydaniu specjalnego numeru
wydawnictwa, poświęconego targom lewantyńskim
w roku 1934.

Numer ten oraz wykaz polskie i
targi lewantyńskie dają możliwość
stworzenia gospodarczych powiązań
zachęcających do pośrednictwa
polskiego
-żeścią promującą i wzmacniającą
na całym świecie wydanie dobra,
-towar pośredni na rynku krajowym
doznać dzisiejszej inicjatywy Polsko-
Palestyńskiej Izby Handlowej i Wzajemne
w wydaniu specjalnego wydawnictwa
zgromadzonych.

Witam inicjatywę Polsko-Palestyńskiej Izby Handlowej w Warszawie w wydaniu specjalnego numeru wydawnictwa „Palestyna i Bliski Wschód”, poświęconego Targom Lewantyńskim w roku 1934.

Numer ten oraz Wykaz polskie i targi lewantyńskie dadzą możliwość sferom gospodarczym Palestyny

ny oraz Bliskiego Wschodu bezpośredniego zapoznania się z wytwórczością polską. Jestem przekonany, iż rozwijająca się tak possiblynie wymiana towarowa pomiędzy naszymi krajami dozna dzięki tej inicjatywie Polsko-Palestyńskiej Izby Handlowej w Warszawie dalszego, wydatnego spotęgowania.

Kons. St. Łukaszewicz o Palestynie

הקורסול סט. לוקשבייטש ע"א ארץ-ישראל

Wydjatki z przemówienia powiatnego, wygłoszonego na zebraniu Związku Żydów Polskich i Palestyńsko-Polskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Tel-Awiwie dn. 20 lutego b. r.

To co się słyszało, czytało lub widziało z fotografii, daleko nie przedstawało całości, nie było Palestyną, taką, jaką mi widzieć przypadło w udziale. Pomiędzy Jarkonem a Jaffą znikły wydmy piaszczyste — powstało natomiast piękne miasto europejskie — Tel-Awiw. Znikają powoli ogromne połacie ziemi nieurodzajnej, wzamian powstają przepiękne pardesy i pola uprawne. Gdzie-niegdzie już dymią kominy młodego, lecz własnego przemysłu.

Szary robotnik, wspólnie z intelektualistem, wysiłkiem codziennej swej pracy dokonali wielkiego dzieła — odrodzenia Palestyny i zato należy się im cześć i uznanie.

Daleka Ojczyzna — Polska, nie zapomina o obywatelach swoich, w miarę możliwości i sił spieszzy z pomocą. Uruchamia polską linię okretową Constanta — Jaffa, która jest symbolem nierozerwalnych, wielowiekowych węzłów łączności. Otwiera filię P. K. O. w Tel-Avivie. Tworzy specjalny Komitet Propalestyński dla zbliżenia i wzajemnego poznania się. Rezerwuje miejsca na Targach Lewantyńskich — dla wystawienia w roku bieżącym 3 dużych pawilonów oraz kilku kiosków z eksponatami przemysłu oraz polskich wyrobów ludowych. Wreszcie, wysyła na otwarcie Wystawy przedstawicieli rządu i przedstawicieli największych polskich organizacji przemysłowych, kupieckich i społecznych.

Tych kilka przykładów wystarczy, ażeby uprzytomnić sobie zainteresowanie Polski dziełem odbudowy Palestyny oraz rozmiary troskliwej opieki, jaką otacza wychodźstwo polskie.

קטעי נאומו לקבלה הפניים באספה החגיגית של התאחדות עולי פולניה ולבשת מסחר וחטביה ארץ-ישראל — פולניה, שהתקיימה ב-20 לפברואר ש. ז.

נחברר לי, שכל מה, שקראתנו ושמעתנו וראיתי בחצלומים. פא נחן פי מושג נאמן מן המצב בארץ ישראל כפי שהוא, בין הירקון ובפו נעפמו גבעות החוף והזוקמה עיר אירופית נפואה — ח' אביב. עף קרקע� שוממות — פרדסים פורחים. גם החישיה העירה הופכת ומתחפתה. ספ' אף שנחנו את ים זעםם פמפע ענקין זה — סבוד פהם והערצתה.

פולניה הרחוקה אינה שוכנת את אזרחיה וועזרת להם במידה האפשרות. השרות הימית קונסטנצה — א"י באמצעת האניה "פופוניה" משמשת קשר אמיין. נפח בנק פ.ק.או. וכו'. במדינה פולניה נוסד ועד למען א"י, שטרכחו קרוב פכבות וחברת-גומפין. פופוניה חפסה מקום חשוב ביריד המזרח, כדי להציג השנה שפשה ביכנים גוזפים וכמה קובות עם מוצגים משודה החישיה והחוץ הפולנית העממית. הממשפה שופחת פפתחת יריד המזרח את באי כהה ואוח שפייה הארגונים הנודפים ביוטר שכחישיה ובמסחר ובשרות צבורי.

עובדות אלו מעמידות אותנו על ה addCriterionה מעד פולניה בכינן ארץ ישראל ובאזוריה פופוניה, העמפים בארץ ישראל.

Quelques remarques concernant le rapprochement de la Pologne avec les pays du Proche Orient

par Czeslaw Klarner

Président de la Chambre d'Industrie et de Commerce à Varsovie

LES échanges commerciaux entre la Pologne et quelques — uns des pays du Proche Orient, en premier lieu la Palestine, la Syrie, le Liban et la Mésopotamie accusent une augmentation dépassant 200% pour la période 1928 — 1933 (1,8 millions de złotys en 1928 en comparaison à 5,4 millions de złotys pour 1933).

Cette augmentation est d'autant plus significative que, dans la même période, les échanges aussi bien mondiaux que ceux de la Pologne avec les pays étrangers ont sensiblement diminué. Les échanges de la Pologne avec la Perse, la Turquie et l'Egypte ont diminué de 32%, tandis que le chiffre global de ces échanges a accusé une diminution de 70%. Cet état de choses constitue une preuve bien évidente du fait qu'il existent des forces et des facteurs, favorisant spécialement les échanges de la Pologne avec le Proche et le Central Orient.

La Pologne est un grand marché, consommant des marchandises d'origine des pays d'Orient, dont la valeur s'élève à des centaines de millions de złotys. La Pologne est un importateur d'autant plus appréciable qu'elle n'a pas introduit jusqu'à l'heure actuelle aucune restriction dans le domaine des échanges de devises, ce qui pourrait constituer une entrave sur la voie du développement des relations commerciales et spécialement rendre compliquée la question des paiements. Il faut souligner que plusieurs articles, provenant de la Palestine, au lieu d'être importées directement en Pologne, nous parviennent par l'intermédiaire des pays tiers, ce qui cause une augmentation remarquable des frais de transports etc., et par conséquent, des prix de vente en Pologne. On peut espérer que l'existence de la ligne

maritime directe entre la Pologne et les pays du Proche Orient saura remédier à ces malaises.

En analysant la question des rapports entre la Pologne et les pays du Proche Orient, il faut aussi prendre en considération le fait que la Pologne représente non seulement un marché propice à l'écoulement

des marchandises — l'industrie polonaise pourrait devenir un fournisseur important des maîtres articles qui, à l'heure actuelle, sont importés en provenance d'autres pays — ou bien ne sont pas en général fournis aux négociants palestiniens.

D'autre part il arrive souvent aussi que les marchandises d'origine polonaise — faute d'existence des relations directes entre l'industrie polonaise et le commerce palestinien — arrivent en Palestine ou bien par l'intermédiaire de pays tiers ou bien même sous un autre "trade mark". Il est évident que cet état de choses ne reste pas sans influencer les prix de vente des articles en question. Et le fait que la part de la Pologne dans le commerce mondial aug-

mente constamment — surtout dans le domaine des produits miniers et industriels — constitue la meilleure preuve de la valeur réelle de ces produits.

La Palestine est appelée, sans aucun doute, à jouer un rôle important dans le domaine des efforts visant à animer les relations commerciales de la Pologne avec les pays du Proche Orient. La situation géographique du pays, aussi bien que l'expérience commerciale et le niveau culturel des milieux d'affaires sont les facteurs, qui destinent la Palestine à devenir un pont, unissant cette partie du grand continent asiatique avec l'Europe, et spécialement avec la Pologne. Les négociants palestiniens, dans

leur grande partie — si non la majorité — provenant de la Pologne, et connaissant donc parfaitement nos conditions de travail, nos coutumes et nos usances, ont une occasion vraiment des plus intéressantes à développer leur activité. La Palestine a toutes les conditions à devenir le grand et unique intermédiaire dans les échanges commerciaux de la Pologne avec les pays du Proche Orient — situés plus loin et ne possédant pas une si profonde expérience commerciale.

Le Gouvernement Polonais, aussi bien que les milieux économiques, représentés par les Chambres d'Industrie et de Commerce, ont toujours su apprécier l'importance des marchés du Proche et Central Orient. L'intérêt tout spécial, porté à l'activité fructueuse de la Chambre de Commerce Polono-Palestinienne, la participation de la Pologne à la Foire du Levant, l'organisation d'une exposition mouvante destinée à visiter seulement les pays du Proche et

Central Orient en sont les meilleures preuves.

Il serait contraire à tout bon sens économique de ne pas profiter des conditions si propices du développement des relations commerciales — et économiques — entre la Pologne et la Palestine, ainsi que les pays du Proche et Central Orient. On a déjà beaucoup fait sur cette voie, mais il reste encore une grande tâche à accomplir. La parole appartient aux millieux d'affaires de la Palestine. Il est à espérer que le contact direct, lié pendant la Foire du Levant, sera un facteur important sur la voie du développement des échanges réciproques.

Je suis profondément convaincu que le futur le plus proche nous permettra de voir ces relations atteindre le niveau, répondant aux possibilités existantes et constituant une source de sérieux revenus non seulement pour les milieux d'affaires, mais aussi pour la vie économique des deux pays.

Polska — Palestyna

Zdzisław Ks. Lubomirski

Prezes Polskiego Komitetu Propalestyńskiego

ZAINTERESOWANIE Siedzibą Narodową Żydów w Palestynie nie jest zjawiskiem nowem, znalazło ono między innymi swój wyraz w enuncjacji Rządu Polskiego, który wyraził swe przychylne stanowisko do idei sionizmu w liście b. premiera Aleksandra Skrzyńskiego do Prezydenta Sokolowa z dnia 31.III. 1926 roku w słowach: „Rząd śledzi z zainteresowaniem rozwój usiłowań organizacji sjonistycznej, zmierzającej do odrodzenia indywidualności narodowej i kultury żydowskiej na gruncie Palestyny“.

Naskutek tego określenia stanowiska Rządu do ruchu sionistycznego, Minister Spraw Wewnętrznych, p. Młodzianowski, wydał dnia 27.V. 1926 r. okólnik, w którym podaje treść uchwały Rady Ministrów i stwierdza, że: „Na gruncie polskim Rząd nie czyni przeszkoł sionistycznej akcji organizacyjnej, a w szczególności emigracyjnej, akcji zbiórek, przekształcenia zawodowego

פּוֹלְנִיה וְאֶרְזָ-יִשְׂרָאֵל

זְדִזְטוֹלֵב נְסִיךְ לַבּוּמוֹרְסְקִי

יו"ד הוועד הפולני,,Łęmanż Aratz" שדר אל"

ההתעניינות עברו הבית הלאומי עם היהודי בארץ-ישראל מצאה לה כבר את בטוייה בהודעת ממשלה פולנית במכח ראש הממשלה אלכסנדר סקוינסקי מיום 31.3.26 אל-סנדי סוקולוב. במילים אלה הרציאאנשיה מושלה את יחסת הטוב של ראש הממשלה פולניה לציווות: „הממשחתה מתחננות בהתקפות מאמציה של מתעניינת היחסות הציוניות המכוננים תחתית האינדיבידואליות הלאומית של עם ישראל ותרבותו העתיקה בארץ-ישראל.“

כתוצאה עמדת הממשלה לתנועה הציונית הוציא ארון מלודז'נו-בוסקי, מיניסטר לענייני פנים הווער מיום 27.5.27, בו הוא פרסם תוכן הח'טטה של ועדת המיניסטרים בו נאמר: „בפולניה הממשלה איזנה מפרעה לתעמולת הארגון של התנועה הציונית ביהוד, לعبادות הקדנות, העליה ובשינוי המקטוו של החברה היהודית. מחייבת היא גם שלכל האגודות הציוניות הנושאות אופי פוליטי, לא נחוי גלווי. הדעת זהה נאשר עוד הפעם עליידי הא' ולסקו, מיניסטר לענייני חוץ באספה הנינית בפייל

הרמןיה בזמן היותו של הנשיא סוקולוב בורשה. מפני זה מקבלת גם היום בשמה החברה הפולנית כל תופעה המUIDה על התחכירות

społeczeństwa żydowskiego i postanawia, że nie wymagają legalizacji te stowarzyszenia propagujące ideę sjonistyczną, które mają cechy stronnictwa politycznego".

Deklaracja ta została w kilka lat później potwierdzona raz jeszcze przez p. Ministra Zaleskiego, na uroczystym meeting'u w sali Filharmonji z okazji pobytu w Warszawie p. Prezydenta Sokołowa. To też i dziś społeczeństwo polskie z radością wita każdy przejaw świadczący, o konsolidacji Palestyny i jest przekonane, że kraj ten zdąży do szczęśliwości wszystkich jego mieszkańców.

Dziś, gdy sprawy gospodarcze zajmują tak żywą uwagę rządów i społeczeństw, fakt, że Targi Lewantyńskie cieszą się tak dużym powodzeniem, umacnia nas w przekonaniu, jak ważnym krajem tranzytowym jest Palestyna. Jestem przekonany, że Targi te w ostatecznym swym efekcie podniosą dobrobyt ludności w Palestynie, zwiększą jej pojemność imigracyjną i dopomogą do szybkiej realizacji Żydowskiej Siedziby Narodowej.

Na te tematy wypowiadają się w zeszycie poświęconym Targom Lewantyńskim, ludzie zajmujący się temi zagadnieniami, zagadnieniami praktyki ży-

א"י, כי בתקופה הוא בשגיפות הארץ זו לאשרם של כל יוושבה. כולם, ברגע שבעוניים הכלכליים מתחננות הממשלוות וככל שעכבות החברה, עבדת הצלחתו של ויריד המורה בנו את האימון בחשיבותה המסחרית של ארץ-ישראל. בטוח אני, שהיריד ישפיע להטבת מצבה הכלכלי של תושבי הארץ, יגדיל כי קליותה ייחיש הנשמצו של הבית הלאומי היהודי. הוועד "למען ארץ-ישראל", כמו הדומים לו מחוץ לארץ, אינו מוסך המתעני בעניינים כלכליים בעניינים כלכליים. המורה אנים שמתעניינים בשאלות המעשה של חייו הכלכלי עם המיניסטר למסחר ותעשייה בראש.

הוועד "למען ארץ-ישראל" מביך בשמה את היריד בתור נישר התקרכות חדש בין פולניה ואրץ-ישראל. הוועד שולח גם ברבותו הלבבות עבורי העיר תל-אביב, שהיריד ישפיע על החשת התפתחותה המתארת את הכח והרצון המאורגן לבניון הבית הלאומי. cia gospodarczego, z panem Ministrem Przemysłu i Handlu na czele.

Komitet Propalestyński z radością wita Targi, jako jeszcze jeden pomost zbliżenia Polsko-Palestyńskiego i za pośrednictwem tych kart przesyła miastu Tel-Awiw serdeczne życzenia, aby Targi przyczyniły się do dalszego rozwoju tego miasta wiosny, personifikującego tężyznę i zorganizowaną wolę budowy Siedziby Narodowej.

La Pologne et le Proche Orient

par Mieczysław Sokołowski

Directeur du Département de Commerce au Ministère de l'Industrie et du Commerce

LES relations commerciales avec le Proche Orient ont une tradition très ancienne et la ligne économique de leur développement est clairement définie depuis bien de siècles. Moins qu'autre part cette ligne fut dérangée par les événements politiques du XVIIIe siècle. En conséquence la Pologne d'aujourd'hui qui dans beaucoup de cas a du réfaire tout à fait à neuf ses relations avec certains autres pays, a pu autant qu'il s'agit des pays du Proche Orient, revenir à ces traditions, les animer, les intensifier et les développer.

Il suffit de mentionner que depuis des siècles les marchands d'Orient impor-

taien en Pologne les produits de leur industrie et du sol qu'ils vendaient dans les marchés de Lwów, de Cracovie, de Varsovie etc. ainsi qu'aux particuliers. C'est de la sorte que dans beaucoup de maisons polonoises on trouve jusqu'à ce jour d'anciens tapis orientaux, des tissus, des brocates, des armes de Damas et toute sorte d'objets caractéristiques.

Les échanges commerciaux d'aujourd'hui, entre la Pologne et le Proche Orient tout en suivant en général la ligne traditionnelle en portent le caractère de relations pour ainsi dire, complémentaires.

La Pologne en livrant aux différents pays du Proche Orient les produits de son industrie ainsi que

ceux de son agriculture qui ne sont pas produits dans les dits pays, y puisent par contre de grande variété de différentes marchandises typiques, servant ou bien de matière première pour l'industrie, telles que le coton égyptien; les semences de sésame etc., où bien de marchandises par excellence de consommation, comme fruits frais et secs etc.

Les Foires du Levant à Tel-Aviv qui ont lieu

chaque deux années facilitent le direct contact entre le producteur polonais et celui du Levant. Elles contribuent sans aucun doute d'une manière très efficace à l'augmentation et au développement des échanges commerciaux entre la Pologne et les pays du Proche Orient, fait ressortir les intérêts mutuels et collabore au rapprochement des pays en question.

Polish-Palestine Commercial Relations

by **Marjan Turski**
Director of the State Export Institute

THIS subject is at present one of the most vital questions, being of great interest to the economic life of Poland. The development of Palestine as a new national and political center creates an entirely new and interesting problem and, must due to its nature, raise interest and response in Poland. For, on the one hand, a new society full of youth, energy and initiative is arising, building foundations for a future State in a manner seldom met, putting into their efforts unlimited enthusiasm, faith in the future and success of their undertaking. On the other hand, there are a large number of people who living in Poland and being intellectually bound with these efforts are watching with equal enthusiasm all that is being accomplished. To one who observes this evolution from an economic point, it is interesting not only because of the fact of its arising but, also as an occurrence which should greatly reflect on the national economy of Poland. Great number of Polish emigrants go to Palestine not giving up their relations with Poland, being bound to Poland with ties of remembrance, tradition, family and it is this sentiment for Poland which characterises the Polish Jew when in foreign countries. An idealistic element is emigrating to Palestine with the intention of creating there things measured on ideals; an element which traditionally is bound with the idea of trade, having in its blood a desire for commercial

expansion, accustomed to Polish goods, for which they have great sentiment and being well acquainted with our market, are therefore invaluable as pioneers to Polish commercial expansion in the Near East. These moments come spontaneously to every economically thinking man, these moments we have been reckoning for many years before the great undertaking — the Levant Fair in Tel-Aviv was realized. For many years we have endeavoured to come into touch with Palestine in order to start between Palestine and Poland relations based on sound grounds. In these relations we desired to include not only the above mentioned sentiments, but, also purely business elements, — tradesmen calculating elements, — thus introducing a mutual understanding and arousing a natural desire for profit. It must be admitted that the development of these relations has proceeded normally, showing from year to year a gradual increase in mutual exchange, and although the commercial balance

between Poland and Palestine showed and continues to show a great credit to the benefit of Poland, it must be considered that in such conditions in which the exchange of people and goods is being carried on between these two countries, no commercial balance can show the real results of this mutual interest, but, the cash balance which undoubtedly is to the advantage of Palestine.

It is my opinion, that those who maintain the

point of view that Poland's resistance to goods coming from Palestine may injure mutual commercial relations, are wrong. For, it is necessary to remember, that Jewish emigrants leaving Poland for Palestine, carry with them sums of money which undoubtedly affect the balance of Poland. On the other hand it is quite evident that much capital of comparatively rich people is being transferred from Poland to Palestine for investment purposes. Although the cash balance between Poland and Palestine cannot be definitely established, there is no doubt that it greatly exceeds the effect of the commercial balance to the disadvantage of Poland.

However, I do not consider this negatively. Just the opposite, it seems to me that with years this matter straightens itself out, and that the momentary loss affecting the Polish economy will find a sufficient equivalent. On this matter I am very optimistic, as I believe, that the expansion of our trade which through the medium of Palestine merchants will extend to the Near East, will give great returns to Poland, as well as to those who sacrifice themselves for the country. The Polish State Export Institute, which is under my Management, gives very much attention to this problem supporting the endeavours of Palestine merchants in the direction

of expansion of the area of their activities beyond the borders of Palestine.

The travelling exhibition arranged by the Export Institute which now is in Egypt and which will be completely transferred to the Tel-Aviv Fair will be a very important factor in this action. On the one hand it will offer a possibility to local merchants to acquaint themselves with the productive and export abilities of Poland and at the same time will bring the consumer into direct touch with actual samples and patterns of Polish production. The Fair in Tel-Aviv is built on a larger scale than Fairs of this kind usually are, and has that advantage, that it finds itself in the most interesting international commercial center of the present time. On the other hand this Fair will, to a certain extent be a manifestation of the expansion abilities of those countries participating.

This Fair too, from a Polish standpoint will prove through the many Polish firms represented, that Poland is capable of taking its proper place in international competition, to overcome this competition and thereby holding the place which is hers, due to the potential possibilities of her industry and commerce.

Le développement du port de Gdynia et son importance en tant que port de transit

par L. Moźdżenński

Directeur du Département Maritime au Ministère de l'Industrie et du Commerce

LA quantité de produits ou de marchandises importées par le port de Gdynia est, pour l'année 1933, de 6.207.736 tonnes. Donc Gdynia est en voie de devenir un des plus grands ports d'Europe et occupe le premier rang parmi les ports de la mer Baltique.

Quant à ce qui concerne les progrès de son développement, tant sous le rapport du transport des marchandises, que sous celui de ses communications maritimes régulières, ou encore du mouvement des bateaux ainsi que des aménagements continuellement apportés et des constructions nouvelles des installations pour le transbordement des produits, le port de Gdynia est une exception caractéristique et indiscutable parmi presque tous les ports d'Europe et peut être du monde entier.

Le rapide développement des transports, aussi bien des marchandises que des passagers correspond à l'aménagement extrêmement rapide dudit port, la création d'une marine marchande polonaise, avec Gdynia, comme port d'attache, et prouve avant tout la nécessité qu'il y avait de construire le port de Gdynia, mais tout cela démontre aussi que la politique

maritime polonaise, politique qui n'est soumise à aucune étrangère, est conduite d'une manière tout à fait rationnelle.

C'est au port de Gdynia, qui, jusqu'en 1926 n'avait presque aucune importance pour le commerce de la Pologne avec les pays d'outre-mer, qu'incombe, en 1933, la charge de transporter plus d'un tiers des échanges qui se font entre la Pologne et l'étranger (39,8%).

La situation favorable du port de Gdynia, ainsi que le territoire assez vaste, au point de vue économique, qui y gravite, assurent à ce port une base stable de développement. Gdynia, qui se trouve à l'extrémité des routes de Pologne qui vont du Sud au Nord, s'appuyant sur une immense étendue qui atteint au Sud la frontière de la zone d'influence des ports de l'Adriatique ou de la Mer Noire — sert de base naturelle aux communications de transit par les Carpates et les Balkans entre les pays nordiques et les contrées du Levant. Cette situation géographique de Gdynia, étant le centre de répartition pour la partie septentrionale et orientale de la Baltique, est très avantageuse.

En outre, quant au transit maritime et terrestre, la circulation des marchandises entre Gdynia et la Tchécoslovaquie, la Roumanie, et la Hongrie va toujours augmentant. Gdynia offre encore des possibilités pour le transit des marchandises provenant de Yougoslavie, d'Autriche et de la Russie méridionale.

Un des importants facteurs du développement du port de Gdynia, où les produits à transporter arrivent par voies ferrées, est le système des tarifs de port, appliqué également aux tarifs des chemins de fer polonais, ainsi qu'aux tarifs conventionnels. En outre, à la fin de l'année 1931 on a introduit des droits de douane préférentiels pour les échanges commerciaux opérés par voie maritime.

Aujourd'hui les deux ports du territoire douanier polonais : celui de Gdynia et celui de Gdańsk sont les deux ports où les tarifs de port sont les moins élevés parmi les ports de la Baltique et aussi de la mer du Nord.

Le tarif actuel prévoit d'autres réductions encore et aussi des exonérations dont profit avant tout la navigation régulière.

Il en est de même des frais de magasinage et de transbordement dans les dépôts du port, qui sont moindres en comparaison de ceux que l'on paye dans d'autres ports.

Une voie plus courte, une plus grande rapidité de transport, des frais moins élevés, voilà les trois facteurs qui composent des possibilités de transit de tel ou tel port. Le transit par la Pologne répond à toutes ces conditions et les deux ports du territoire douanier polonais sont actuellement déjà en état de transiter n'importe quelle quantité de marchandise provenant des pays Scandinaves ou des pays Baltes, ou encore des pays de l'Europe Centrale. Les conditions de transport par les chemins de fer polonais correspondent à celles de l'Europe Occidentale, mais la distance entre la Baltique et la mer Noire est plus courte en passant la Pologne. Les conditions des communications entre la Baltique et l'Adriatique, grâce à la ligne directe Gdynia — Haute-Silésie, construite tout récemment, sont aussi très favorables.

Les frais de transit à travers la Pologne sont les moins élevés aujourd'hui, les tarifs des chemins de fer polonais assurent aux marchandises transitées par

notre territoire les plus grands avantages. On applique des tarifs particuliers de transit aussi bien aux produits spéciaux qu'à tous les produits venant d'un pays avec lequel la Pologne a conclu une convention concernant les transports en transit. De ces tarifs particuliers font partie le tarif de port polono-tchécoslovaque, le tarif polono-roumain, le polono-hongrois et le polono-levantin. Ces tarifs sont appliqués dans le but d'annuler au profit de la Pologne la différence des tarifs particuliers de transit de concurrence, accordés par les chemins de fer allemands aux transports étrangers afin d'attirer le plus de frêt possible dans les ports allemands.

Grâce à la situation géographique exceptionnellement favorable, le port de Gdynia a toutes les chances de devenir un centre de transit pour le commerce maritime de la Tchécoslovaquie, la Roumanie, la Hongrie, la Yougoslavie et même d'une certaine partie de la Russie méridionale. On doit reconnaître que Gdynia joue déjà un rôle considérable dans le transit des pays Scandinaves et des pays Baltes et aussi de l'Angleterre. La route la plus courte de l'Amérique du Nord à la Roumanie, aux pays Baltes, à la Russie du sud-ouest et du Proche Orient passe par le port de Gdynia ou celui de Gdańsk.

Les communications de la Pologne avec les pays du proche Orient ont offert jusqu'à présent des difficultés qui ont rendu impossible le développement des relations commerciales

entre ces pays. La route naturelle, celle qui passe par la Roumanie via Constanza, n'a pu être exploitée comme il se devait à cause des obstacles que rencontre le transit sur le territoire roumain. Cependant la grande partie de nos échanges avec le Proche Orient étaient dirigés via le port de Gdynia, par voie maritime autour de l'Europe.

Cette communication était très incommodé à cause de la durée de la traversée (22 jours jusqu'à Haifa), longue durée dont est cause la grande distance et les nombreuses escales au cours du voyage.

L'ouverture à la fin du mois de septembre 1933 de la voie maritime polonaise Constanza-Haifa et la régularisation des transports par chemin de fer par la Roumanie, l'exploitation de la zone libre de

Constanza comme base intermédiaire pour le transit commercial des pays du Proche Orient par les ports de Gdynia et de Gdańsk avec les pays Baltes et Scandinaves, enfin l'aménagement du port de Haifa en centre de transit pour les marchandises et les passagers se rendant en Palestine, en Irak, en Syrie, en Perse ou en Afghanistan, créent des conjonctures favorables pour le développement des relations commerciales surtout avec la Palestine qui, au point de vue des intérêts polonais, ainsi que du commerce international, occupe une place privilégiée parmi les pays du proche Orient. Il faut souligner encore que les échanges commerciaux entre la Pologne et les pays du Levant tendent à s'accroître sans cesse et le problème du transport des marchandises devient toujours plus important, grâce à ce qu'il existe une bonne et rapide communication sur les parcours Constanza-Haifa.

Les ports de Hambourg, de Stettin et aussi sous un certain rapport de Trieste font une grande concurrence à Gdynia. La supériorité de ces ports consiste en ce qu'ils ont différentes communications maritimes très fréquentes et aussi plus de zones libres, ce qui facilite le commerce international maritime.

Quant à la navigation, Gdynia ne le cède presque en rien aujourd'hui aux ports européens les plus importants. Gdynia communique par plus de 40 lignes régulières avec les plus grands ports du monde entier. Il faut encore souligner que certaines compagnies de navigation locales sur la Baltique coordonnent leurs traversées avec les lignes transocéaniques régulières, ce qui est important surtout pour le transit maritime.

La création dans le port de Gdynia d'une zone libre est aussi avantageuse pour ce port, car elle en fait un nouveau centre pour le commerce international aussi qu'un centre de dépôt, de transit et de répartition pour toute la Baltique orientale — pour les pays Baltes, ceux de l'Europe Centrale et Orientale et les pays du Proche Orient.

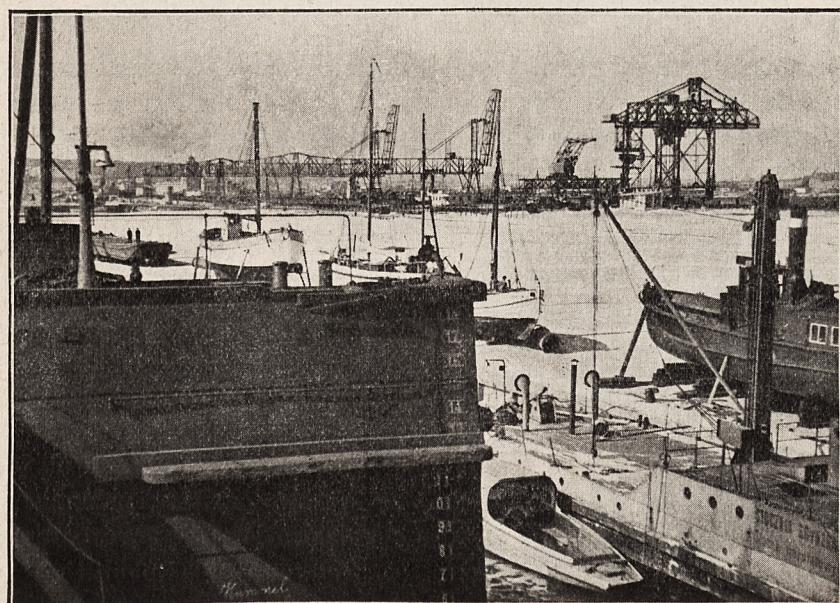
La création dans cette zone libre de droits de douane de bases de transit et de répartition pour le

commerce d'outre-mer de la Tchécoslovaquie, la Roumanie, la Hongrie, la Yougoslavie, l'Autriche et peut-être même de la Russie du sud-ouest, n'est pas impossible. Ces bases seraient d'autant plus avantageuses, que la zone libre de droits de douane du port de Gdynia envisage encore de grandes réductions et un service très bien organisé d'importations et de transit. C'est pourquoi augmente sans cesse la quantité de marchandises transitées par le port de Gdynia à destination de la Tchécoslovaquie, la Roumanie, la Hongrie, l'Autriche et la Yougoslavie, ou provenant de ces pays.

Les principaux articles de ces échanges pour l'exportation sont : les bois, les céréales, les légumineuses, le houblon, l'huile de tourne-sol, les fruits, les vins, plus des produits de l'industrie agricole, ceux de l'industrie sidérurgique, plus de la verrerie et de la porcelaine. Pour l'importation : le minéral de fer, la pierre de taille, le phosphate, les engrâis artificiels, les produits chimiques, les cuirs, les harengs, le coton et les denrées coloniales.

L'établissement dans le port de Gdynia d'une zone libre la création de grands docks et le commerce libre du coton, la création d'une sorte de bourse pour les cuirs non tannés et pour les produits nécessaires au tannage, la vente à la criée de fruits, ensuite l'aménagement d'appareils de transbordement les plus modernes pour les produits transportés en grande quantité : notamment pour les minéraux, la pierre de taille, le phosphate, enfin le développement de l'importation et du commerce des harengs, les établissements considérables pour la décorticication du riz et la fabrication de l'huile, basés sur l'importation directe d'outre-mer de ces matières premières, ensuite la possibilité de développer encore l'industrie dans la zone libre de droits de douane — voilà les avantages importants qui donneront sans aucun doute, à Gdynia, le rôle d'un port maritime fabriquant les avantages importants qui donneront sans aucun doute, à Gdynia, le rôle d'un port maritime fabriquant exceptionnellement pour servir d'intermédiaire par la Baltique.

Gdynia

Port
au charbon

Palestyna z punktu widzenia polskiej ekspansji gospodarczej

ארץ־ישראל מבחינת האפספנסיה הכלכלית של פולניה

Leon Lewite

Prezes Polsko-Palestyńskiej Izby Handlowej

PALESTYNA była do niedawna krajem, który z punktu widzenia gospodarczego, małe naogół wzbudzał zainteresowanie nietylko w Polsce, ale i w innych krajach Starego i Nowego Świata. Jednak niezwykle szybkie tempo rozbudowy gospodarczej, wielkie ożywienie i pomyślny układ czynników konjunkturalnych w ostatnich latach zwróciły na nią uwagę szerokich sfer społeczeństwa, czynników rządowych i gospodarczych. W Polsce uwaga ta jest silnie skoncentrowana, albowiem Palestyna jest obecnie największym ośrodkiem emigracji żydowskiej: około 50% imigracji palestyńskiej rekrutuje się z wychodźstwa polskiego, w Palestynie zaś liczba osiadłych Żydów polskich przekroczyła 100.000 głów.

Na szybki rozwój gospodarczy Palestyny złożyły się przedewszystkiem duży przypływ kapitałów i ludności, elementów ruchliwych a przedsiębiorczych. Dzięki tym elementom staje się ona najbardziej ożywionym ośrodkiem handlowym Bliskiego Wschodu. Targi Lewantyńskie, odbywające się w okresach dwuletnich w Tel-Awiwie ściągają setki tysięcy kupców nietylko z krajów Bliskiego Wschodu, ale z całego nieomal świata. Udział handlu zagranicznego na głowę ludności Palestyny jest 2 — 5-krotnie wyższy niż w innych krajach sąsiednich. Równocześnie, dzięki dogodnemu położeniu geograficznemu, rozwojowi dróg komunikacyjnych (sieć kolejowa, automobilowa, połączenie okrątowe, samolotowe, modernizacja portów), udogodnieniom celnym (umowy handlowe z Syrią, Transjordanią i inn.) wzmagą się znaczenie Palestyny, jako ośrodka tranzytowego w handlu z Bliskim Wschodem.

W przeciwieństwie do krajów Europy i Ameryki

ליואון לוייטה

יו"ד לשכת מסחר ותעשייה פולנית — ארץ ישראל

עד自然而 הארץ לא הוקדשה לארכז־ישראל תשומת לב מיוחדת מבחינה הכלכלית. ולא רק בפולניה אף ביתר ארצות היבשת לא חזרו החוגנים הכלכליים התעניניות מיוחדת בפיתוח כלכלות של ארץ־ישראל הקשורות לארץ־ישראל לא יונתק בהפתחותן הכלכלית של ארצות שונות הנמצאות באזוריים כלכליים שונים. בכך זה הגיע בזמן החאהן לירדי שני ניכר שבב בעקב התפתחותה הכלכלית הגדולה של הארץ ובקבב גורמים שונים התלויים בקיונונקתוורה כלכלית עולמית. וכן עדום אנו בתקופה הארץ־הגדולה להגברת התענינות מצחונים כלכליים שונים וכן גם מראים אותן התענינות מיוחדת

משלוות של מדינות שונות וגם שכבות ורחבות של החברה. בולטת היא ביחס התענינות של פולניה בהפתחותה הכלכלית של ארץ־ישראל. ההופעה חזאת מובנת ומהויבת המציגות בגל השתח פותם של תושבי פולניה בעלייה לארץ־ישראל. די לציין שבאזורים עליה מספר העולים מפולניה לארץ־ישראל, 50% ומספר הנפהשות שעלו מפולניה לארץ־ישראל, מאז הונה היסוד המודני לפולניה המשוחררת והמחודשת, עולה יותר מ 100.000.

על התפתחותה הכלכלית של ארץ־ישראל השפיעה הגירת החוץ והזרים בעלי המרי הרוב. כתוצאה מפעולות הגורמים הנ"ל הפכה ארץ־ישראל למרכז המסחר הנדרש ביחס במזרח הקרוב.

יריד — המורה, המתקיים מדי שנותים בתל אביב, מרכזו לא רק את אנשי המסחר והתשעה מהמוריה הספרות, יתר על כן הוא מושך גם את אילי התעשייה מכל פינות העולם. מתרבר, שהתקיינה בתוצורת החוץ, נדלה בארץ־ישראל פי חמיש מארצות השכנות. גם מזכה הגיאוגרפיה המיוحد של ארץ

ישראל, השוכנת בין ארצות המורה הספרוב וכן גם התרבות המהירה והרבתה של אמצעי התחבורה, הנחות המכמ. הסטט — המסחר עם סוריה ו עבר הירדן וכו' משפיעים על רמתה ערכיה של הארץ כמרכזה — מעבר לתחומיות אל כל ארצות מזרח הקרוב.

בנגדי לארצאות אירופה וארמיה הצפונית, המביבות את ההגירה ואת האפשרויות לתנועת החוץ והסחרות בכל, מאפשרות כיום ארצות המורה הקרווב לכון את האפספנסיה הכלכלית של המידנות האדרירות. שבילו האפספנסיה חזאת עוברות את ארץ־ישראל.

Północnej, powszechnie ograniczających ruch ludności, kapitałów i towarów, kraje lewantyńskie są jednym z niewielu wolnych terenów dla ekspansji gospodarczej państw mocarstwowych. Droga tej ekspansji prowadzi przez Palestynę, wobec znaczenia, jakie ona odgrywa wśród krajów Bliskiego Wschodu.

Dla ekspansji Polski, która wobec ograniczeń możliwości na innych rynkach, winna dążyć do rozszerzenia zasięgu swych wpływów na terenach Bliskiego Wschodu, Palestyna, biorąc pod uwagę przywiązywanie mas wychodźczych, stanowi bardzo podatny grunt.

W zrozumieniu doniosłości tych zagadnień Polsko-Palestyńska Izba Handlowa rozwija wzmożoną działalność dla pokonania szeregu trudności specjalnych, wynikających z braku nastawienia eksportowego przedsiębiorców polskich na rynki zamorskie, znacznej odległości i nieznajomości rynków oraz obustronnego braku zainteresowania. Działalność ta poszła w kierunku jaknajszerszego zainteresowania polskich sfer gospodarczych Palestyną, przez dobrze zorganizowaną służbę informacyjną, wszelkiego rodzaju propagandę prasową, odczytową i t. p. przez organizowanie wystaw i współpracy z targami, organizowanie przejazdów grupowych kupców i przemysłowców, pobudzanie inicjatywy eksportu, ułatwienie zawierania transakcji między stronami i t. p.

Powыższe prace Izby przyczyniły się niewątpliwie w znacznym stopniu do prawie, że dwukrotnego wzrostu wywozu z Polski do Palestyny w przeciągu ostatnich lat (ze zł. 3.207.000 w r. 1932 do zł. 5.752.000 w r. 1933). Mimo tak wybitnie dynamicznego wzrostu eksportu, udział Polski w ogólnym importie Palestyny (około 300 milionów złotych) jest niewielki, nie przekracza bowiem 2%. Należy się jednak spodziewać, że dzięki naturalnym warunkom, jakoteż nieprzychylnemu nastawieniu społeczeństwa żydowskiego do towarów pochodzenia niemieckiego, udział ten, przy należycie wykorzystaniu istniejących konjunktur dla towarów polskich — wzrośnie. Najbliszsza droga w danym wypadku prowadzi przez Targi Lewantyńskie, które umożliwiają zapoznanie się z przedsiębiorców lewantyńskich z towarami polskimi, zbliżenie i nawiązanie bezpośredniego stosunku między eksporterami polskimi a kupcami Palestyny i Bliskiego Wschodu.

Udział Polski w nadchodzących Targach Lewantyńskich, wobec masowego zgłoszenia firm polskich, zamienia się w prawdziwą wystawę produkcji polskiej, dającą całokształt możliwości eksportowych przemysłu polskiego i utoruje nowe drogi dla naszej ekspansji handlowej na tych rynkach.

Dalsza ekspansja jednak może napotkać na pewne trudności. Jednostronne kształtowanie się salda wymiany towarowej z Palestyną, (eksport do Palestyny dziesięciokrotnie przewyższa import z tego kraju), przy wysokich stawkach celnych przywozo-

nym na tutajtachce gospodarki polskie, אשר שוקה החיזונים הם מוגבלים מאוד, השוב להגדיל את המרווח במוצר הכספי ובארץ ישראל, בה מתרכז יושב גודל של יהודי פולין הקשורים עם הארץ מושגים. והם מסייעים ויסיעו לככוש את השקדים האלה על ידי תוצאת פולניה.

בהתיחס עם ערכנו הרבה של השאלה הנ"ל מנהלת לשכת מסחר פולניה — ארץישראל בעבודת הסברה מיוורתה, שטטרטה להסיר את אייהבנה וחוסר העניין מצד בעלי התוצאת הפולנית לנבי' שלאות האבספורה הפולני לשוקים רוחקים והנמצאים מעבר לים. הפעולה הזאת נעשת על ידי שירות מודיעין המאורגן באופן מתאים וכן נס"י תעמולה בעיתונות, הרצאות וכ"ז. לשכת מסחר ותעשייה מטפלת גם בארגון תערוכות של תוצאת פולניה ביריד המזרח והוא מארננת הפולניות של סוחרים ובבעלי התעשייה מפולניה לארכישראל ואך השדרה לערור את הזימה לאבספורה לארכישראל וגם להקל במשא ומתן בין בעלי התוצאת הפולנית לבין הארץ והקונה בארץ.ישראל.

פעולותיה אלה של הלשכה גרמו לנירול האבספורה הפולני לארכישראל (3.207.000 זהובים בשנת 1932 – 5.752.000 זהובים בשנת 1933). ואולם יש ויש ציון, שלמרות הגדיל הדינמי הזה הלהקה של פולניה בתחום האימפריה הכלכלית של ארץישראל (300.000.000 זהוב) הוא אכן נכון ונכוף, כי לעומת זאת רק לשני אחוזים של הסכום הכללי הנ"ל. וזה מחייב להזכיר הלהקה של פולניה באימפריה הארץישראלית, שעליו נולה בזמן האחרון גורם נוסף וחשוב והוא — החרט שקרה היהודים על שחירות גרמניה. האמצעי הטוב ביותר להגברת האבספורה הפולני לארכישראל ולמוראה הקרוב ככל הוו: השתפותם המוראה. יריד המורה הוא הנותן לקונסיסטן מארצות המזרח הקרובות את ההזדמנויות ואת האפשרות להכיר את שחירות פולניה ולקיים לישראל והמוראה הקרוב ככל.

אננו מלי תקופה שהאבספורה הפולני לארכישראל וארץ הארץ הקרוב יפתחה התפתחות ניכרת ומהירה בזמן הקروب. ואולם יחד עם זה עליינו לעשות את כל המאמצים כדי להסיר כמה וכמה מכשולים העלווהים לעכוב بعد התפתחותה הזאת. וממושלים ממן זה קיימים.

בראש ובראשונה יש להצביע על העובדה שהלופ הפסחות בין פולניה וארכישראל הוא חד-צדדי בהחלה, האבספורה שלנו לארכישראל (ישראלי עולה פי עשר על האימפריה מארכישראל). גם המכון הבנויות לתפוזים ולשמן ומайдן ניסא מניעת הקינה של הטפה מתוצרת ארץישראל עליוים לגורם ליחס שלילי לתוצאת פולניה מצד תושבי ארץישראל.

בדידי להקל על הפעולות השונות המתכונות להגביד את האבספנסיה הכלכלית של פולניה לשוני המורה הקרוב מן ההכרה מצוא במדהה פתרון לשאלות השונות ה הקשורות בנ"ל.

מציא ריק את השאלות החשובות ביותר: א) החזרת תשומת המכם בעד תוכנות מוכנות, ב) הרחבת רשות המכון הנחנות ממכס קומפנסציוני, ג) הוותק המהיר של החמורים הנלמיים לתוצרת האבספורה, ד) יסוד ארגון מקצועני של התעשייה הועירה והמלוכה, (ה) סדרו קו גדרינה — ארץישראל עם עניות מהירות בעלות מקרוות לשם הובלת שחירות הנוחות להתקקל. ו) ארגון שירות אוירונט בלבתי-אטזית פולניה — ארץישראל, ז) הוותק דמי ההובלה לסתורות, ח) הנחות במקצת הדרכיות עבור בעלי התעשייה וסוחרים הנוטים למורה קרוב בענייני המסחר.

הנשנת המשאלות הנ"ל עולה לעורר את המרווח פועל מהותה בסיכון האבספנסיה הכלכלית שלנו לארכישראל ולמוראה הקروب. בה גם מותנית התפתחות של היחסים הכלכליים בין שתי הארץ, הידוק היחסים ושפואם.

wych na pomarańcze i oliwę oraz powstrzymywaniu się od zakupów tytoniu palestyńskiego, może mieć deprymujący wpływ na opinię publiczną w Palestynie, a w konsekwencji — na ustosunkowanie się jej do towarów polskich.

W związku z dalszemi pracami nad ułatwieniem penetracji polskiej na rynki lewantyńskie wysuwa się szereg zagadnień i postulatów, wymagających możliwie szybkiego zrealizowania.

Wśród postulatów tych są sprawy wprowadzenia zwrotów ceł na wyroby gotowe, rozszerzenia listy towarów, korzystających z zaświadczeń o wywozie kompensacyjnym, obniżenia cen surowców, używanych do produkcji eksportowej, eksportowej organizacji branżowej przemysłu drobnego i rzemiosła.

uruchomienia szybkobieżnych statków towarowych z Gdyni, zaopatrzonych w urządzenia chłodnicze dla przewozu towarów łatwo psujących się, uruchomienia bezpośredniej polskiej linii lotniczej, obniżenia frachtów towarowych, ułatwienia paszportowe, wizowe i przejazdowe dla kupców i przemysłowców, udających się do Palestyny, na Bliski Wschód w sprawach handlowych oraz szereg innych z dziedziny finansowania eksportu, ubezpieczeń przewozu towarów i t. p.

Realizacja tych postulatów da nowy impuls i podstawę do dalszej ekspansji gospodarczej Polski w Palestynie (a poprzez Palestynę i na Bliski Wschód) i stanowić będzie o dalszym rozwoju i zacieśnieniu stosunków między temi krajami.

Maritime & Colonial League and the Palestine Problem

Report of an Interview with Major M. Fularski

The Chairman of the Marine Department of the Maritime and Colonial League, Mr. Major Mieczysław Fularski, declared to our reporter the following:

For several years I have been watching with great interest the development of the Palestine question. As a member of the Polish Propalestina Committee, you may be assured that, I observe with great respect the fruitful efforts of the Jews who, in such a fine manner, are building their National Home, while at the same time developing their own industry and agriculture.

The Maritime and Colonial League relates itself favorably to the work carried on in Palestine, and has created a section specially to handle this problem. Here I desire to mention that we shall always remember with greatest pleasure the recent visit to Poland of Mr. Nahum Sokołow, of the Jewish Agency, who on many conferences made clear to us the Jewish problem, not limiting himself only to conferences with representatives of our State, but he also realized the great importance of getting into touch with the representatives of social organizations in which he found great sympathy.

President Sokołow invited the President of our Institution Gene-

ral Orlicz-Dreszer, Chairman of the Propalestina Committee, duke Zdzisław Lubomirski, Chairman of the Palestine section Mr. Janusz Makarczyk, and myself, to visit Palestine. Unfortunately, it will be impossible for us to make this journey together, however I have

that the present inclusion of the „Polonia“ to the Polish-Rumanian-Levantine tariff will create an increase in the exchanging of goods. I am at present working together with collaborators of the Department on the question of supporting the initiative of inaugurating Polish communication from Gdynia to Palestine, as well as aviation communication, so important for the improvement of mail delivery. I sincerely trust, that these two questions will, in a short time, give satisfactory results.

With regard to the Levant Fair on which the Maritime and Colonial League will have her own stand, I am sure that this will give Polish industry great advantages, on the other hand, we are doing our utmost in order to encourage greater import of Jaffa oranges into the Polish market through better tariff conditions. This, we hope, will bring about better economic relations between Poland and Palestine.

I believe, that even the present year, I shall find it possible to take a trip to Palestine, and in this way availing myself of the kind invitation extended by President Sokołow. I trust that during my stay in Palestine I shall succeed in coming into touch with the re-

no doubt that we shall succeed in making this visit to Palestine within the nearest future, the more so, because of our great interest in the building of Palestine.

As Chairman of the Marine Department, I have great pleasure in assuming that the joining under the Polish banner of Constanza and Haifa has assisted in increasing the traffic, and I am certain

representatives of the Palestine population which, as Chairman of the Maritime Department and as member of the Propalestina Committee, are of special interest to me.

In closing allow me to extend

my great appreciation for the work of the Polish-Palestine Chamber of Commerce. It is due to this organization that the Levant Fair becomes at the same time an Exhibition of Polish creative power.

internationales aujourd'hui, seul peut vaincre un pays qui sait se rendre indispensable aux autres pays“.

J'ai parlé encore de la nécessité d'organiser des expositions „pour montrer nos produits qui pourraient être utilisés pour les marchandises palestiniennes“, telles que par exemple des caisses d'emballage polonaises pour les oranges de Jaffa, de plus, toute sorte de produits fabriqués chez nous et indispensables là-bas.

L'idée d'une telle exposition a été envisagée comme de la fantaisie littéraire, aujourd'hui j'écris cet article pour le numéro consacré à la Foire du Levant.

En 1925 c'était une fantaisie littéraire, en 1928, nous avons exporté en Palestine pour 922.000 de zł. de produits, en 1932 pour 3.207.000 de zł. et à la Foire du Levant nous avons exposé, dans un pavillon spécial, des échantillons de trente produits différents de l'industrie polonaise. L'année dernière notre exportation a atteint presque le chiffre de 6 millions de zł. La Chambre de Commerce Polono-Palestinienne a élevé pour les Foires de cette année un pavillon en béton où, pendant l'intervalle entre les Foires, on exposera en permanence des échantillons de produits industriels polonais. De plus deux pavillons provisoires ont été construits sans parler de toute une série de kiosques. L'exposition polonaise occupe là une surface de plus de mille mètres carrés et plus de 250 firmes polonaises y ont envoyé des échantillons.

Tout en tâchant d'accroître notre exportation, il faut nous rendre nettement compte de la nécessité d'un rapprochement entre la Pologne et la Palestine et aussi de celle-là d'accueillir des produits palestiniens importés en Pologne.

Nous avons exporté là, pendant les premiers onze mois de 1933, pour une somme nette de 5.326.000 de zł. et nous avons importé de là pour 522.000 de zł. Donc, nous n'avons pas à craindre que notre

1925 — 1934

par *Janusz Makarczyk*

Président de la Séction Palestinienne de la Ligue Maritime et Coloniale.
Secrétaire Général du Comité Polonais Propalestinien.

CHACUN ou presque chacun aime à se rendre justice et de dire lorsque ses prévisions se sont réalisées:

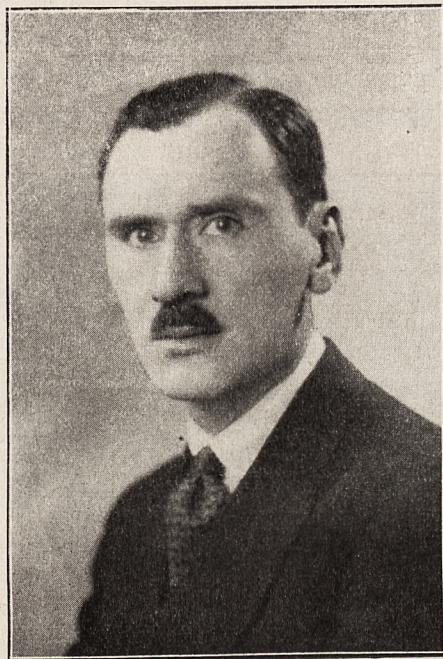
Est-ce que je ne vous l'avais pas dit? N'avais-je pas prévu cela?

En écrivant mon article pour le numéro consacré à la Foire du Levant j'éprouve cette sorte de satisfaction. Voilà comme c'était: En 1925, lorsque je suis parti pour la Palestine, dans les correspondances que j'ai envoyées alors au „Kurjer Warszawski“ j'ai émis deux idées, qui me semblaient justes: 1-o — que la Palestine, en tant que pays d'émigration pour les Israélites n'était pas quelque chose de sensationnel pour les journalistes et éphémère aussi, mais qu'elle avait toutes les conditions requises pour se développer; 2-o — que ce pays étant un marché et aussi comme porte ouverte aux marchés du proche Orient, devait susciter l'intérêt des sphères industrielles polonaises. A cela on a repliqué que „j'étais optimiste“. On considérait la colonisation de la Palestine par les Juifs comme un phénomène passager. Et aujourd'hui le chiffre de ces emigrants atteint 100.000 et ce nombre serait beaucoup plus important encore si le Gouvernement anglais n'y avait apporté des restrictions. Notre exportation en Palestine qui, en 1925, était insignifiante encore, a dépassé l'année dernière la somme de 5 millions de zł. et elle tend à augmenter encore.

L'importance des marchés du Proche Orient a déjà été reconnue

par le monde entier. Les travaux de pionniers ont été déjà exécutés.

Dans mon livre paru sous le titre „A travers la Palestine et la Syrie“, œuvre publiée immédiatement après mon retour de la Palestine, je disais ce qui suit:

„Tout en parlant beaucoup de la propagande étrangère nous ne voulons pas comprendre cette simple chose que la meilleure propagande serait de mettre sur nos marchandises un petit timbre „Made in Poland“. Le commerçant, un homme assez simple parfois, est cet agent qui contribua à ce que l'industrie indigène travaille intensivement et que la balance commerciale, d'un pays n'ait point de déficit. En état, où sont les relations

balance commerciale devienne passive. Mais il faut cependant se rendre compte de ce qu'il est dans notre intérêt, si nous voulons voir augmenter encore notre exportation en Palestine, de développer l'importation de la Palestine en Pologne et surtout l'importation des oranges — produit national de ce pays, pour ainsi dire.

Les droits de douane sur ce produit sont si élevés, que, importer des oranges de Jaffa sur le marché polonais est, en pratique, presque impossible. La Ligue Maritime et Coloniale s'est intéressée à cette question et a fait des démarches voulues auprès des Autorités pour qu'elles examinent le problème. On est en droit d'espérer que cette question recevra une solution favorable, d'autant plus que les Autorités ont bien accueilli cette idée.

Je suis persuadé que la solution de la question des oranges aura une heureuse influence sur le relations commerciales polono-palestiniennes. La culture des orangers est la base économique de la Palestine.

Il y a 80 ans, alors qu'on ne songeait pas encore à exporter ces fruits. On trouve dans les chroniques du port de Jaffa que l'Agent consulaire de la Grande Bretagne envoya une caisse d'oranges à la Reine Victoria.

Nous voyons qu'il y a 30 ans on a exporté environ un demi-million de caisses d'oranges et de pamplemousses et qu'en 1933 cette exportation a dépassé le chiffre de 5 millions de caisses.

„Jaffa Citrus Exchange“ a calculé que si le développement de la culture des orangers continuait, la Palestine pourrait exporter en 1940 20 millions de caisses d'oranges et de pamplemousses. Deux conclusions s'imposent donc: 1° seul un pays où l'on mange des oranges peut s'emparer du marché palestinien; 2° la Palestine n'a guère de bois et les caisses pour oranges sont en bois, donc au fur et à mesure que s'accroître l'exportation de ces fruits, l'importa-

tion des caisses devra augmenter aussi et des caisses, la Pologne peut les fournir toutes à la Palestine.

Il me semble qu'on ne saurait parler des relations commerciales entre la Pologne et la Palestine sans mentionner la question des oranges.

Il va de soi que pour régler ces relations commerciales il faudra résoudre encore maints problèmes: la communication entre le port de

Gdynia et ceux du Levant sous le pavillon polonais, ainsi que la communication aérienne entre la Pologne et la Palestine — communication qui est encore à l'étude et beaucoup d'autres questions à la veille de recevoir une solution.

Mais la question des oranges est la plus importante et c'est elle qui jouera le rôle décisif dans le développement de notre exportation sur les marchés du Proche Orient.

Near East in Poland's Overseas Trade

by **Maksymilian Friede** President,
Federation of Commercial Representatives' Associations

THE exchange of goods with continental countries plays a dominant role in the foreign trade of Poland, whereby Poland is more interested in the mar-

exceeded 8% of the total export value in 1933.

This comparatively small differentiation in character of the Polish export offers a very serious danger because of the possibility of it depending on present consumers, and too, due to the risk arising from possible loss of some of these markets. Further, European markets surrounded by high tariff walls, regulations, import and currency restrictions are disadvantageous insofar, as they are principally consumers of raw materials, half-finished articles and such productions, value of which represents only a small percent of the value of work produced. In this respect, the conditions of our exchange of goods with overseas countries turn out more favorably and advantageously because of their importing mostly finished goods and therefore being markets where the products of our labour can be sold.

The import question represents a better picture. The part that overseas countries play in import to Poland increases, and the value of this import was in 1933 about $\frac{1}{3}$ of the value of the total import. Increasing overseas turnover proves that a direct contact is

ket of these countries, as a supplier, than in absorbing their agricultural and industrial products. Over 9/10 of the Polish export is directed to European markets, whereas the overseas export, though increasing from year to year, has not up to the present

IMPORT

In million Zlotys.

	1929	1930	1931	1932	1933
Total import of goods	3,111	2,246	1,468	862	827
Overseas import	714	510	350	236	258
% % of total import	23%	23%	24%	27%	31%
Import from Near East countries	22	18	15	11	12
% % of overseas import	3%	4%	4%	5%	5%

being made with suppliers of raw materials, thus eliminating intermediate of third countries. Imports from European countries are principally finished goods and represent a product of concentrated labor and technical efforts, but raw materials so unavoidable for our industry or, such goods as are not being produced in Poland, i. e. colonial articles, southern fruit etc. are being imported from overseas countries.

Under present conditions this trade causes a negative balance surplus for Poland, however, with time, with initiative in economic spheres in the direction of exploiting our export possibilities, it will be possible to considerably decrease, or even entirely wipe out

	1929	1930	1931	1932	1933
Total export of goods	2,813	2,433	1,879	1,084	960
Overseas export	138	126	113	67	76
% % of total export	5%	5%	6%	6%	8%
Export to Near East countries	16	15	11	11	12
% % of overseas export	12%	12%	10%	16%	16%

this negative balance.

The participation of Near-Eastern countries in the foreign trade of Poland is, up to the present, minimum. When comparing the part played by these countries in the foreign trade of other States we see that Poland has not exploited all the commercial possibilities of these markets. These Near-Eastern countries are markets for our industrial products, as well as, the direct suppliers of our raw materials. It is true, that the percentage of our import to the Near-East represents only 1% of the total Polish export. From carefully compiled statistics, we see that the Near-East in overseas imports to Poland plays a still smaller part.

Contrary to the negative over-

EXPORT

In million Zlotys.

	1929	1930	1931	1932	1933
Total export of goods	2,813	2,433	1,879	1,084	960
Overseas export	138	126	113	67	76
% % of total export	5%	5%	6%	6%	8%
Export to Near East countries	16	15	11	11	12
% % of overseas export	12%	12%	10%	16%	16%

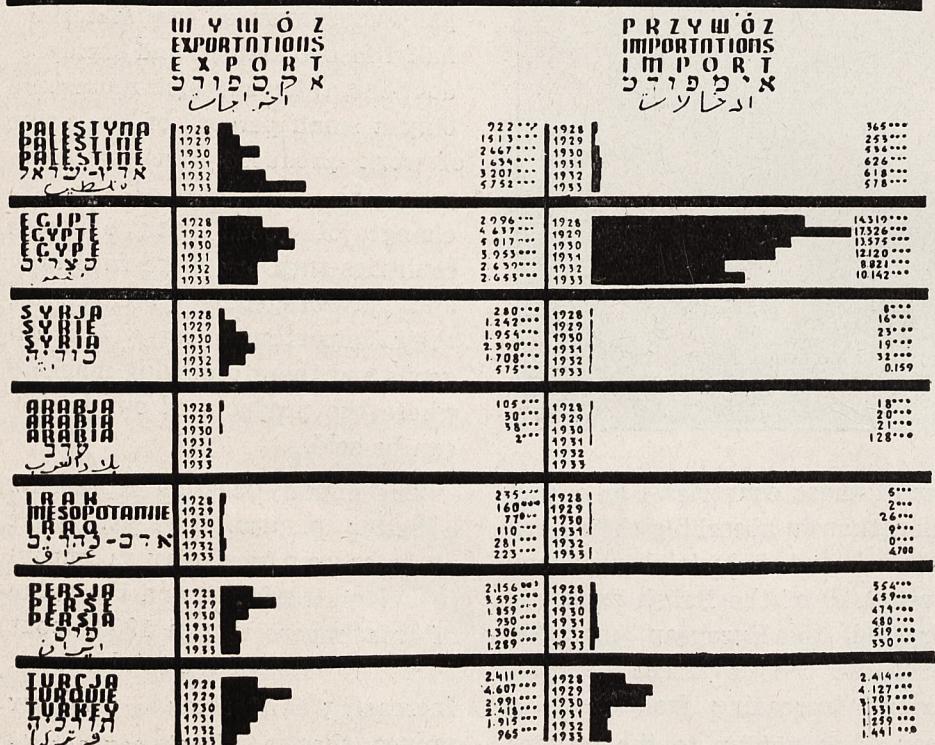
seas trade balance, trade with the Near East shows a balanced export-import. This is due to export surplus with Palestine.

The structure of the trade between Poland and Near-Eastern countries does not show any declination from that of the foreign trade of the Near East, which takes part in the exchange of goods with the whole world, while principally delivering raw or partially raw agricultural products, they purchase other countries' products of labour. This is the usual phenomenon met in tropical countries, being justified by populations adjusting themselves to existing climatic conditions.

Imports to Poland primarily are food-stuffs as: vegetables, fresh and dried fruit, nuts and almonds oil, wine and etc., and industrial raw materials as: cotton, tobacco, oil seeds etc., on the other hand, Poland exports finished articles.

In the trade carried on between Poland and the Near-East is to be observed the phenomenon of — growing export of finished products to Levantine markets, showing a preference for finished products in the total export from Poland. This indicates positive sides of trade between Poland and the Near East, aside from other economic advantageous (such as export of products of labour).

When taking into consideration the general present tendency of the Polish foreign policy: direct purchases of raw materials — it is to be seen that the part played by countries of the Near East in the general import to Poland must increase. This together with the creation of suitable conditions for demand of Polish products, export should increase.

 HANDEL TOWAROWY POLSKI Z KRAJAMI BLISKIEGO WISCHODU
 COMMERCE EXTERIEUR DE LA POLOGNE AVEC LES PAYS DU PROXIME
 POLAND'S TRADE WITH THE NEAR EASTERN COUNTRIES FOR THE YEARS
 1928-1933
 מסחר פולני עם ארצות המזרח הקרוב ב- 1928-1933
 تجارة بولندية مع دول الشرق الاوسط في الأعوام ١٩٢٨-١٩٣٣

Poland and Palestine - Official Relations

by *S. Sadowski, Ministry of Industry and Commerce*

THE conventional relation between Poland and Palestine has to be rather a limited one, because of the somewhat special situation of the latter, being a British mandate country. Poland, striving to develop her trade with other countries, followed the course of building up a system of commercial treaties and conventions and the majority of them have been similar agreement of a normal general type. The treaty with the United Kingdom concluded in November 1923, has been one of such agreements but it also provided for joining it by other members or parts of the British Empire. Now Great Britain, executing on ground of the mandate of the League of Nations (dated 1922) the political and economic administration of Palestine and dealing therefore with the foreign affairs of that country, has declared in June 1924 that Palestine was joining the above mentioned Anglo-Polish treaty of 1923. Since that time, the stipulations of the said treaty have been applied to Palestine. This is the source of the official legal relation between the two countries. It grants them reciprocally freedom of trade and the most-favoured-nation treatment.

At that time, however, it possessed but a theoretical meaning. Real economic intercourse between Poland and Palestine did not much develop until about 1926. Since then the Polish trade with Palestine has been steadily increasing and it represents nowadays a considerable volume. For that aim the existing conventional basis proved to be, until now, of entire sufficiency. Regarded from this point of view it is noteworthy that in spite of the declining of international intercourse in general, the Polish-Palestinian relations seem to remain rather up to the normal level. The increasing difficulties bet-

ween other countries, the restrictions and complications in the formerly normal exchange of goods, growing to imprecedented dimensions and forms, render it indispensable to look more and more

many countries, often with but a feeble result. Happily, all that has been so far avoided as regards economic intercourse between Poland and Palestine. True, the exchange of their goods is still perhaps not highly developed and mutual relations not so complicated as to cause special difficulties and to require special measures. It was already indicated elsewhere that the nature of the exports of both countries renders it possible to avoid such hindrances. But nevertheless it deserves mention that the said trade seems to preserve its former sounder course as compared with other relations.

Let us hope that it will develop along those lines both to the satisfaction at either end. This does not necessarily mean that no change in the formal regulation of that intercourse may ever appear expedient. On the contrary, with increasing development of exchange it may perhaps prove desirable one day to arrange, through the medium of the British Government, for same special agreement with the view to improve mutual relations and to contribute to mutual benefit of the two countries.

for new ways and means to solve the problem of external trade. Detailed compensation agreements, preferential conventions, clearing schemes and other elaborate provisions strive to help out the trade of its present entanglements in

Relations commerciales entre la Pologne et la Palestine

par *Jadwiga Wojsłomska, Conseiller,
Section du Proche Orient au Ministère de l'Industrie et du Commerce*

LE développement politique et économique de la Pologne reconstituée a fait, que celle-ci après avoir renoué des relations commerciales avec ses voisins, a apporté tous ses efforts à établir une collaboration économique avec de pays plus éloignés.

Grâce aux traditions commerciales qu'elle avait déjà avant son

demembrement, la Pologne s'est intéressée tout particulièrement aux pays du Proche Orient. La différence, qui existe entre les productions de ces pays et celles de la Pologne ainsi que les différences de climat et aussi d'économie, ont contribué à faciliter l'échange de leurs produits. La Palestine étant un des rares pays

non atteints par la crise économique, jouait à présent d'une grande prospérité.

Le fait est dû aux facteurs suivants: d'abord à la dévaluation de la livre sterling donc de la livre palestinienne, qui est basée sur la monnaie anglaise. Cette dévaluation a provoqué la baisse des prix des articles que la Palestine exporte et lui a facilité aussi de trouver d'autres débouchés encore pour certains produits qui sont très recherchés à l'étranger. Ensuite les changements politiques et la persécution des Juifs par l'Allemagne ont accéléré l'émigration pour la Palestine, ce qui a eu comme conséquence un afflux important de capitaux juifs en Palestine. Ces capitaux ont ammené à leur tour un développement dans la construction de maisons etc. et par conséquence une animation dans l'industrie et une plus grande demande de matières premières et d'installations techniques.

La Palestine, qui au point de vue de la richesse du sol, est plutôt pauvre, puisqu'elle ne possède les principales matières premières qui sont nécessaires au développement de l'industrie, telles que le bois, la houille, et le fer, offre un excellent débouché à l'importation. Elle restera ce débouché longtemps encore.

En examinant le marché pale-

stinien au point de vue des avantages qu'il offre aux pays européens, il faut constater qu'il a besoin de deux genres de produits.

1. de certaines denrées alimentaires,

2. des articles nécessaires pour le développement de l'industrie.

L'importation des articles de consommation n'est nécessaire que surtout pour la population juive qui forme depuis longtemps déjà le principal élément de notre émigration. Les Arabes qui composent les 2/3 de la population de la Palestine et dont la moitié ne sont que des nomades, ne jouent aucun rôle ici. Leur pouvoir d'achat est représenté par de pauvres agriculteurs (fellah), qui n'ont ni les besoins ni les exigences des civilisés. Comme la production indigène suffit aux besoins des Arabes ceux-ci n'achètent point des produits européens. Cependant la population juive originaire de Pologne — attachée à ce pays par

des liens de famille et par des intérêts commerciaux, accoutumée aux produits européens, de plus se trouvant sur un niveau assez élevé relativement au „standard of life“ et connaissant fort bien la mentalité du commerçant européen compose pour les produits européens une clientèle sérieuse.

La Pologne ainsi que les autres contrées de l'Europe, (et d'ailleurs) s'est intéressée au marché palestinien grâce au grand pouvoir d'achat dudit marché, à son libéralisme en politique douanière et l'absence de tout contingentement, ainsi, qu'aux liens tout particuliers qui unissent les émigrants en Palestine avec la Pologne.

Les échanges commerciaux entre la Pologne et la Palestine n'ont pas été régulier jusqu'à 1926. Ils n'ont présenté qu'une preuve d'intérêt réciproque. Mais à mesure que l'émigration des nôtres en Palestine a augmenté, nos exporta-

HANDEL TOWAROWIY POLSKI Z PALESTYNĄ W LATACH 1924-33 COMMERCE EXTERIEUR DE LA POLOGNE AVEC LA PALESTINE 1924-33 POLAND'S TRADE WITH PALESTINE FOR THE YEARS 1924-33

מַחְנָךְ פּוֹלִנְיָה עַם אֶרְצֵי־יִשְׂרָאֵל ב-33
تَجْارَةُ بُولُوْنِيَا بِعِلْمِ فَلَّاْقِيْنِ - ١٩٢٤-٣٣

W Y W I O Z EXPORTATIONS EXPORT	PR Z Y W I O Z IMPORTATIONS IMPORT	
887 000	1924	52 000
2133 000	1925	176 000
1093 000	1926	340 000
769 000	1927	256 000
922 000	1928	365 000
1513 000	1929	255 000
2667 000	1930	536 000
1634 000	1931	626 000
3207 000	1932	618 000
5752 000	1933	578 000
	= 200 000 zl.	

teurs ont cherché des nouveaux débouchés en dehors de l'Europe. Alors l'expansion de notre exportation a commencé à se développer vraiment et les échanges polono-palestiniens sont devenus de plus en plus importants. Ces échanges se sont exprimés autour des 9 dernières années par le chiffres suivants (en 1.000 zł.).

Années	Importations	Exportations	Solde en faveur de la Pologne
1924	32	887	+ 855
1925	176	2,133	+ 1,957
1926	340	1,093	+ 753
1927	256	769	+ 513
1928	365	922	+ 577
1929	238	1,512	+ 1,274
1930	536	2,789	+ 2,253
1931	624	1,635	+ 1,011
1932	618	3,207	+ 2,589
1933	577	5,751	+ 5,174

Les données ci-dessus citées prouvent l'augmentation réciproque des échanges avec toutefois un excédent en faveur de nos exportations à nous. La diminution en 1931 des exportations polonaises s'expliquent par la dévaluation de la livre sterling. Le fait a provoqué une panique parmi les exportateurs, qui se sont dès lors abstenus de conclure de nouvelles transactions. Il en est résulté qu'ils ont été moins capables de concourir sur le marché d'exportation. De même la baisse des prix qui s'est fait sentir sur les marchés européens, donc en Pologne, a ammené une diminution de nos exportations en Palestine.

Bien que les chiffres nets démontrent sûrement un progrès dans les échanges entre ces deux pays, examinés au point de vue du montant global du commerce de chacun de ces deux pays, ils attestent que la pénétration mutuelle des deux marchés est de petite importance. Si l'on considère une quantité de produits palestiniens importés en Pologne relativement à la quantité des importations polonaises on trouve ce qui suit:

Années

1926	0,13
1927	0,09
1928	0,23
1929	0,33
1930	0,90
1931	1,10

D'après ces données on peut voir que l'exportation palestinienne en Pologne est au point de vue de l'exportation globale, de la Palestine un peu plus élevée.

Années

Années	Pourcentages
1924	0,20
1925	0,10
1926	0,04
1927	0,03
1928	0,04
1929	0,05
1930	0,11
1931	0,09
1932	0,30
1933	0,50

La participation des exportations polonaises en Palestine en

Pourcentages

Années	Pourcentages
1924	0,03
1925	0,08
1926	0,3
1927	0,3
1928	0,3
1929	0,1
1930	0,1
1931	0,3
1932	0,1
1933	0,1

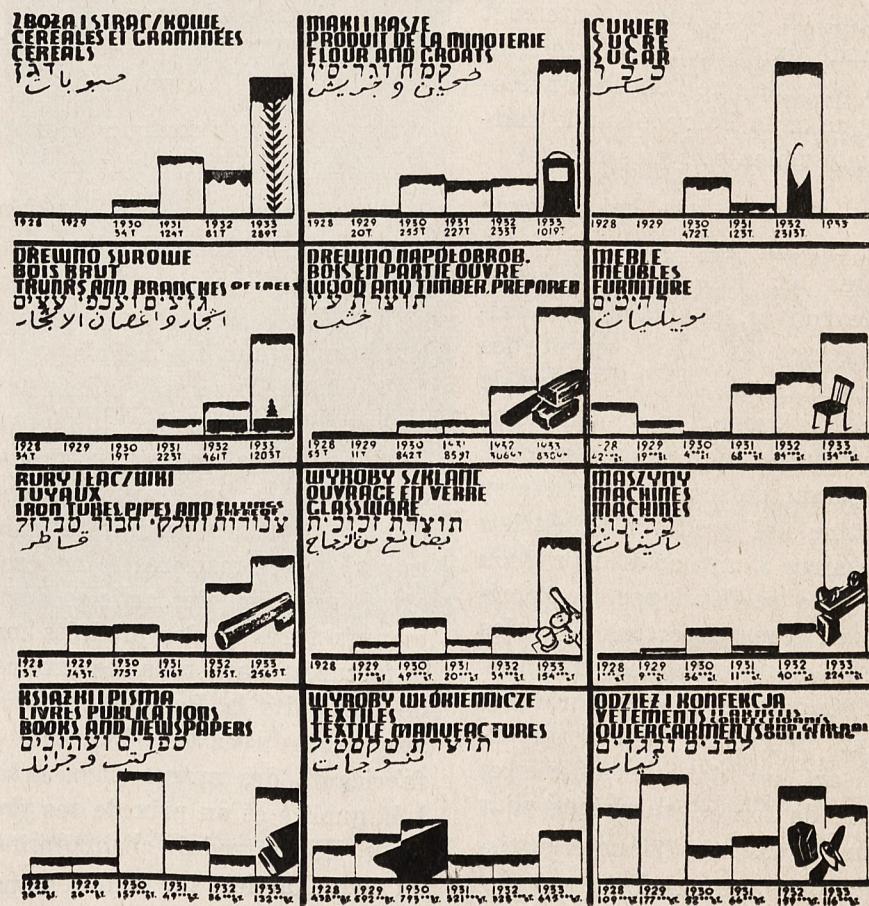
comparaison de l'exportation totale de la Pologne, s'exprime par les chiffres suivants.

Années

Années	Pourcentages
1926	0,7
1927	0,4
1928	0,3
1929	0,4
1930	1,0
1931	0,7

La Pologne a participé comme il suit dans les importations de la Palestine.

CŁÓWNE ARTYKUŁY WYSZŁOZY Z POLSKI DO PALESTYNY ۱۹۲۸-۱۹۳۳ ARTICLES PRINCIPAUX DE L'EXPORTATION DE LA POLOGNE EN ۱۹۲۸-۱۹۳۳ PRINCIPAL ARTICLES EXPORTED FROM POLAND TO PALESTINE ۱۹۲۸-۱۹۳۳ אַמְפּוֹרֶת הַתּוֹצִּירָה הַעֲמִיקָה לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל בְּנֵי נְאָסָף ۱۹۲۸-۱۹۳۳ بِعَنْاصِرِ الْأَصْلِيَّةِ الَّتِي سُلِّمَتْ بِلُوْنִيَاַنְדْ فَلَسْطِينِ ۱۹۲۸-۱۹۳۳

Le pourcentage réciproque des importations de la Palestine en Pologne et de la Pologne en Palestine s'exprime par les chiffres suivants.

Années	Pourcentages
1924	0,00
1925	0,01
1926	0,02
1927	0,01
1928	0,01
1929	0,01
1930	0,02
1931	0,04
1932	0,07
1933	0,06

Après avoir examiné les données ci-dessus, nous pouvons en conclure que malgré que les échanges entre ces deux pays ne soient que d'une valeur infime par rapport à celle des échanges totaux de la Pologne ainsi que de la Palestine, on peut constater une tendance très accusée du développement de ces échanges. De plus le marché palestinien et le caractère de la politique douanière de ce pays et le manque de tout contingentement demandé, exige même dans la situation actuelle que l'expansion économique de la Pologne sur le marché palestinien soit plus intense.

Les importations en Pologne comprennent principalement les oranges et les pamplemousses, l'huile d'olives, les amandes, les raisins secs et les dattes, ensuite les semences de sésame, les sirops de fruits, le tabac, le vin etc. donc des produits purement agricoles. La Pologne de son côté exporte en Palestine des produits industriels nécessaires à un nouveau pays où l'industrie se développe „à l'américaine“. Nous exportons donc des marchandises suivantes: meubles, planches pour les caisses d'oranges, ciment, verreries, engrains artificiels, articles de quincaillerie et tuyaux de fonte, machines pour filature et tissage, bonneterie, tissus de coton, vêtements.

Dénomination des marchandises.	Importations			Exportations		
	1930	1931	1932	1930	1931	1932
Produits alimentaires:						
Oranges	69	143	276			
Vin	88	72	40			
Tabac	63	235	145			
Huile d'olives	4	15	40			
Farine				83	71	54
Sucre				182	34	498
Boissons alcooliques					28	
Semences de sésame	67	25	31			
Matières premières et produits demi-manufacturés:						
Peaux brutes				115		
Bois demi-ouvré				232	214	558
Meubles				4	68	84
Planchettes pour caisses d'oranges				167	146	106
Articles manufacturés:						
Ciment					26	
Verrerie				49	30	34
Engrais artificiels					60	
Tuyaux de fonte				516	348	957
Articles en tôle				64	85	45
Machines pour filatures et tissages				17	9	28
Livres et images	111	55	41	157	49	36
Tissus de coton				429	147	136
„ „ laine				331	163	171
Bonneterie				5	9	13
Vêtements				19	21	140
Articles de sport				2	5	17
Total	536	626	618	2,667	1,634	3,207

En 1934 les échanges s'expriment par les chiffres suivants:

Pour exportation de la Palestine en Pologne 577.000 zł. l'exportation de la Pologne en Palestine 5.751.000 zł. ce qui fait un solde actif en faveur de la Pologne de 5.174.000 zł. Une analyse détaillée des échanges globaux de la Palestine avec les autres pays prouve que celle-ci a un grand pouvoir d'achat pour des produits alimentaires et des matières premières, ainsi que pour des articles demi-manufacturés et des produits manufacturés. Dans tous ces groupes de produits la Pologne rivalise avec succès avec les négociants et fabricants des autres pays grâce à la qualité et au prix de ses produits. Elle introduit chaque année un nouvel article sur le marché pa-

lestiniens. Celui-ci s'est intéressé ces temps derniers aux pommes de terre provenant de Pologne ainsi qu'aux produits pharmaceutiques, aux couleurs, aux fourrures et au papier à cigarettes. Les échanges commerciaux entre la Palestine et tous les autres pays accusent un solde passif ce qui provient du caractère du marché palestinien. Ce marché malgré son rapide développement industriel gardera longtemps encore son caractère d'acquereur avant de posséder celui de vendeur. Ce fait n'est point dangereux pour l'économie palestinienne étant donné que le déficit de la balance commerciale est couvert par l'excédent de la balance des payments. La plupart de ceux ci sont des investissements de capitaux fournis par les Juifs du mon-

de entier. Cet excédent s'est accrû encore dernièrement par l'arrivée de Juifs expulsées de l'Allemagne ainsi, que par les revenus que donnent le tourisme. Dans les échanges commerciaux polono-palestiniens on constate un excédent stable des exportations de la Pologne en Palestine sur les exportations de ce pays en Pologne. Il faut envisager ces relations entre les échanges polono-palestiniens comme un fait tout naturel. Cette situation n'est point nuisible pour la Palestine (comme je l'ai déjà mentionné plus haut), d'autant plus que la participation réciproque de deux pays dans leurs échanges globaux est si minime, que le changement du solde en faveur de l'une ou de l'autre part ne saurait ammener aucun changement grave dans la composition des échanges commerciaux entre la Palestine et la Pologne.

Cependant la Pologne tout en appréciant l'importance du marché palestinien et en cherchant à accroître encore la possibilité d'un plus grand débit des marchandises palestiniennes, a introduit des tarifs réduits pour toute une série d'articles exportés par la Palestine en Pologne et transportés par bateaux. Parmi ces articles on compte : les raisins secs, les dattes, les figues, et surtout les pamplemousses. De même la politique libérale adaptée par la Pologne au point de vue de l'octroi des contingements, politiques, tenant compte du vrais besoins que la Palestine a au marché polonais — contribue à un rapprochement commercial entre ces deux pays.

D'autres produits palestiniens le tabac et les oranges sont les plus importants.

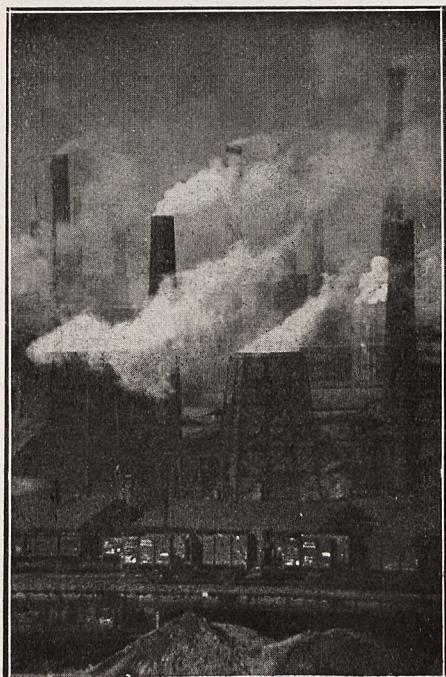
En ce qui concerne le tabac la Direction de la Régie en Pologne a fait à plusieurs reprises des achats en Palestine. Cependant étant donné la qualité spéciale du tabac palestinien et aussi la diminution de la consommation de tous les articles de la Régie, résultat de la crise économique, le marché polonais ne demande pas actuellement de ta-

bac palestinien. Mais ce fait n'a aucune importance pour l'avenir.

La question des oranges a été arrangée ainsi qu'il suit : le Gouvernement polonais facilite l'importation des oranges palestiniennes en accordant un tarif réduit pour ces fruits apportés par mer. Néanmoins les exportateurs palestiniens considèrent ce tarif comme trop élevé encore et on déjà entrepris les démarches, afin d'obtenir une autre réduction qui correspondrait mieux à leurs besoins.

Cette question est toujours en suspend jusqu'à présent.

Le problème d'une route maritime directe entre la Pologne et les ports du Proche Orient cause de grandes difficultés aux échanges polono-palestiniens. Tout récemment encore le transport des marchandises, destinées à la Palestine s'effectuait par trois voies. 1) par chemin de fer et le port de Trieste, 2) par le port polonais de Gdynia et celui de Danzig, 3) par le port de Constanta.

*Królewska Huta
(Ślęzak)
Fonderie*

La route de Trieste n'était pas avantageuse étant donné l'éloignement de ces ports, ce qui grève les marchandises des grands frais de transport effectué par voie ferroviaire.

Le trajet depuis les portes de Gdynia et de Gdańsk dure environ 25 jours. Malgré, que le transport soit peu couteux cette voie n'a pas les qualités requises pour s'acquitter à temps des livraisons à destination.

La voie par le port de Constanta est aussi celle du Levant, étant donné que le trajet ne dure que 5 jours et aussi à cause du tarif réduit, se prête le mieux à l'échange des produits entre la Pologne et la Palestine. La route maritime entre les port de Constanta et de Haifa est desservie par trois bateaux du Service Maritimes Roumains et par un bateau de Service maritime polonais, qui circule alors que les bateaux romains ne circulent pas, ce qui donne au résultat une communication avec la Palestine tous les 10 jours. Cette route n'a été exploitée jusqu'à présent que pour le transport de voyageurs ce qui a facilité notre émigration ainsi, que le développement du tourisme.

Vu, que la ligne polonaise Constanta — Haifa n'a pas été comprise dans les tarifs levantins, les transports des marchandises ne pouvaient pas jouir des avantages de ce tarif.

Depuis l'accord conclu récemment entre Se-Me-Re (Service Maritime Roumain) et le Service maritime polonais celui-ci a été inclus dans le tarif levantin, ce qui facilite les échanges entre la Pologne et la Palestine et favorise le développement des rapports entre ces deux pays.

La Foire du Levant qui a lieu chaque deux ans à Tel-Aviv, facilite les rapports directs entre les producteurs polonais et ceux du Levant et elle contribuera sans aucun doute à augmenter encore les échanges commerciaux entre la Pologne et les pays du Proche Orient.

Polish Exhibition at the Levant Fair, Tel-Aviv, 1934

by **Artur Anker**, General Manager,

Polish Exhibition at the Levant Fair

The Levant Fair having an international character is the only undertaking of its kind in the Near East. Held every two years it brings together great numbers of Levantine buyers, as well as suppliers from practically the whole world, thus playing a very important part in the commercial life of these countries. Levantine merchants gladly visit this Fair, saving themselves the inconvenience of long journeys to European Exhibitions, too they can receive in Tel-Aviv information regarding the latest development and achievements of the industrial world. On the other hand, exporters and manufacturers alike are appreciating more and more the opportunity and possibilities of coming into personal touch with merchants and traders from all the countries of the Near East through the medium of this Fair. The best indication of the popularity of the Levant Fair is the success it has always enjoyed.

The Levant Fair in 1929 covered an area of 26.000 m², while in 1932 this was extended to 50.000 m², and in 1934 — it is again increased to 100.000 m². In 1929 — 120.000 people visited the Fair, while in 1932 — this number increased to 300.000. In 1931 — 121 foreign exhibitors took part in the Fair, while in 1932 — there were 821 exhibitors representing 23 countries. National pavillons were built by the following governments: English, Bulgarian, Cyprian, Egyptian, Latvian, Romanian, Soviet, Switzerland, Turkish and Italian.

The success of the Levant Fair in Tel-Aviv is due to the favorable geographical location of Palestine and to the commercial experience and enterprising abilities of its population. Palestine is the intersecting cross-roads for commerce by

land, sea, as well as air communication. Located as it is on the shores of the Mediterranean and Red Sea — Palestine joints three continents: Europe, Asia and Africa. At the same time Palestine is the country in the Near East showing the greatest economic development. Tel-Aviv, the seat of the Levant Fair, is Palestine's commercial and industrial center and, consequently, one of the most important cities in the Near East. Its unusually rapid development is

vant countries, observe the continuous development of Palestine.

Appreciating the significance of the Levant Fair in Tel-Aviv for propaganda, for Polish export to the Near East, the Polish-Palestine Chamber of Commerce, organized in 1932 a separate Polish Pavillon where more than 40 firms exhibited representing about 30 branches of Polish industry. Besides actual results, i. e. transactions closed during exhibition, the Polish Pavillon was the first successful large scale experiment used to popularize Polish goods in the Near East.

This successful experiment has encouraged Polish firms to take part in this year's Fair. Thanks to extended propaganda campaigns carried on by the Polish Palestine Chamber of Commerce and the State Export Institute, about 250 export firms have applied for space in the Fair, thus creating a frame for the Polish exhibition. At the same time giving a full picture of the export possibilities of Poland.

This year's Polish Exhibition in the Levant Fair embraces three Pavillons representing: State enterprises, private firms, and the Lodz industry, as well as a whole serie of kiosks built by the Palestine representatives of Polish firms.

Polish Exhibition covers a space of over some 1200 m². Poland in number will hold the first place, while in space — second place among foreign exhibitors.

Due therefore to the vast number of articles exhibited, the great space occupied, as well as the superiority of her products, results, as in former Fairs, will, we are certain, show an increased commercial turnover between Poland and Levant countries.

an unmet phenomenon in the modern history of the Near East and the continuous flow of emmigrants offers unlimited opportunities for further expansion of this city. The population of Tel-Aviv, coming as it does, from all parts of the world, is made up of the best elements to expand commercial relations. The joining of Eastern commerce with Western industry is one of the natural functions of this population. Another factor, though supplementary, contributing to the success of the Levant Fair is, the particular attention with which influential commercial spheres, in all Le-

Exposition Polonoise des Échantillons de l'Industrie dans les pays du Proche Orient

par **Jerzy Dolnicki**, de l'*Institut National d'Exportation*

LA manière, la plus employée d'engager des relations commerciales avec l'étranger c'était, il n'y a pas longtemps encore, la correspondance.

Mais cette manière a ses mauvais côtés:

Primo-la difficulté que l'on avait parfois à se procurer les adresses de toutes les maisons étrangères qui seraient peut-être intéressées aux offres qui leur auraient été faites, secundo-la durée des pourparlers résultant de la nécessité pour les deux parties d'obtenir des renseignements.

Ces ennuis de la correspondance ont amené les maisons, cherchant des clients, à remplacer par des représentants les offres que l'on faisait par correspondance.

Une maison envoie alors sur tel ou tel marché non plus des offres, mais un placier avec tous les échantillons et des modèles. Son devoir est d'entrer en relations directes avec les clients, de donner immédiatement sur place tous les renseignements voulus, de stipuler les prix et les conditions de vente et tous les détails concernant les transactions commerciales.

L'acheteur voit les échantillons qui lui sont présentés, choisit la marchandise qui lui convient, fait sa commande et s'entend avec le représentant pour les conditions de l'achat.

Un représentant avisé ne se borne pas seulement à vendre. Bien que ce soit là son but principal, il profite cependant de ce qu'il est sur les lieux pour connaître les goûts de sa clientèle et ses exigences. Il en informe ensuite sa maison, et tâche d'établir des relations avec les clients qu'il a su se faire.

Cependant le fait d'envoyer des représentants sur différents marchés ne ressout pas complètement la question. Là aussi certaines

objections s'élèvent qu'on ne peut pas toujours écarter: notamment un représentant n'a la possibilité de laisser d'échantillons que chez un nombre assez restreint de commerçants. Chaque maison est de plus obligée de tenir compte des frais élevés d'une bonne publicité. Une seule firme n'est, en général, pas en état d'organiser une représentation comme il conviendrait pour faire de grandes affaires.

Les expositions de ce genre là accomplissent le rôle, le plus important: notamment elles attirent un grand nombre d'acheteurs auxquels elles facilitent la possibilité de connaître exactement où l'on peut se procurer tel ou tel produit, ainsi que voir les échantillons des marchandises offertes et obtenir tous les renseignements des représentants des maison qui ont exposé là.

Ces expositions collectives d'échantillons et de modèles forment une sorte de Bourse où l'acheteur peut formuler exactement ce qu'il désire et le vendeur—connaître les besoins du marché et voir le genre de marchandises qui serait le plus demandé.

Les fonds, dont disposent les organisateurs d'une telle exposition sont naturellement plus importants que ceux que possèdent des représentants d'établissements particuliers qui veulent écouter leurs produits sur tel ou tel marché.

C'est pourquoi ce genre d'exposition peut rembourser plus facilement toutes les dépenses faites afin de l'organiser come il convient

En Pologne on a fait en 1932 un premier essai qui a fort bien réussi. La Mission Commerciale Polonoise s'est rendue dans l'Afrique du Nord pour y étudier les possibilités d'exportation qu'y aurait la Pologne et aussi d'engager des relations commerciales avec les autorités locales et les organisations économiques. Cette Mission a frayé la voie aux négociants polonais. Certains sont allés après au Maroc et en Algérie avec des collections de modèles et d'échantillons.

L'*Institut National d'Exportation*, se rendant très bien compte des avantages d'expositions de ce

Les fautes que commettent certaines maisons en envoyant des représentants, pourraient parfaitement ne pas être commises si l'on organisait des expositions d'échantillons et de modèles, arrangées soit par des corporation locales, soit par les associations de marchands qui s'intéressent à tel ou tel marché ou encore sous le patronage des organes officiels c'est à dire: des consulats, des instituts d'exportation etc.

Ces expositions qui sont toujours annoncées par la presse sont alors connues par le pays entier et excitent la curiosité et l'intérêt des sphères commerciales.

genre, en organise actuellement une d'échantillons et de modèles dans les pays du Proche Orient: notamment en Egypte et en Palestine.

A cette exposition on verra toutes les marchandises qui pourraient être vendues sur ces marchés. On y exposera des échantillons et des modèles de l'industrie textile, de l'industrie sidérurgique et chimique, des produits pharmaceutiques, de bois ouvré, de verrerie, de bonneterie et de mercerie etc.

Tous les envois destinés à cette exposition, étaient transportés pendant le mois de février par le bateau „Polonia“ qui a fait escale à Alexandrie, où l'on a installé dans un pavillon spécial un exposition qui durera 10 jours. Ensuite cette exposition sera transportée au Caire pour un durée de 10 jours, enfin à Tel-Aviv lors de la Foire du Levant qui aura lieu dans le courant d'avril, afin de montrer ce que nous pouvons exporter.

La coïncidence de cette exposi-

tion en Asie Mineure et en Afrique du Nord ainsi que l'arrivée des représentants chargés de conclure de transactions commerciales créeront une sorte de Bourse, où les gens de différents continents, poussés par le désir de s'entendre, pourront se rencontrer.

On a choisi l'Egypte et la Palestine parce-que ces deux pays offrent actuellement de larges débouchés, et n'imposent aucun contingent d'importations. De plus, l'exportation dans ces pays concerne presque exclusivement les produits manufacturés.

Exporter des produits industriels tels que machines, textiles, verrerie, vêtements, chaussures etc. est d'autant plus important que ces produits, fabriqués dans le pays même procurent du travail à des ouvriers et raniment la vie économique.

Les débouchés qu'offrent l'Egypte et la Palestine sont très vastes. Pour s'en rendre compte, il suffit de dire qu'en 1932 leur importation globale a atteint le

chiffre d'un milliard de zł. mais la Pologne n'a participé à cette importation que pour une somme de 6 millions de zł.

Quant'aux marchés du Proche Orient, on peut les caractériser en deux mots: avantageux, mais malaisés.

Avantageux, parce-qu'ils offrent un grand champ d'activité où l'on peut beaucoup faire et réussir; malaisés parce-que ce sont des marchés internationaux par excellence où chaque pays tâche de s'emparer par une concurrence acharnée des différents domaines de l'exportation.

Une exposition des échantillons et de modèles polonais dans ces pays du Proche Orient aura pour but de montrer nos possibilités d'exportation. En même temps elle prouvera aux acheteurs que nous possédons presque tous les produits dont ils se sont fournis jusqu'à présent dans d'autres pays et que ces produits sont de qualité supérieure et vendus à des prix défiant toute concurrence.

Szlag morski do Palestyny ארח ימים לארץ ישראל

Aleksander R. Leszczyński

Naczelnny Dyrektor Polskiego Transatl. Tow. Okrętow.
Linia Gdynia-Ameryka

Położenie geograficzne dwóch krajów nie jest wcale rzeczą stałą i niezmienną. Przeciwnie — zmienia się ono często, i to w sposób radykalny. Na zmianę tego położenia wpływają w pierwszym rzędzie rozwój techniczny i środki komunikacyjne, tudzież stopień ich udogodnienia. W ten sposób odległości między dwoma krajami znacznie się skracają, i wówczas to, co było dalekiem staje się bliskiem.

Są jednak i inne, głębsze przyczyny, które powodują zbliżenie lub oddalenie dwóch krajów, względnie narodów. Najdonioslejszą zmianą konfiguracji wielu krajów stał się fakt powołania do ży-

אלכסנדר ר. לְשַׁצְּרָנְסְּקִי

מנהל דאשי פ. ט. מ. א.
קו פולניה-ארץ ישראל

ה ההשכבה הגיאוגרפית של שתי ארצות אינה כלל דבר קבു מבלתי להשתנות. להיפך המצב משתנה וזה באופן רדיקי. על שינוי ההשכבה הגיאוגרפית משפיעים בראשה וראשונה ההתקפות הטכניות, יחסיו התרבות והקלות הקשורות בהם. באופן שכזה מת慷慨 בהרבה המרחב בין שתי ארצות וזה שהוא רוח נушה קרובה.

אבל ישנן גם סיבות אחרות יותר חשובות, אשר מביאות לידי התקבבות או תחרות בין שתי ארצות ועמים. השוני היבן גדול בהשכבותם של רוב הארצות בא מתוך עובדת היהות של הרבה מדינות לאומיות עצמאיות.

כتوزאת המלחמה העולמית האחרונה.

העצמאו המדיניות נבנתה מחדש וכוחות העם שהיו עזוריים עד כה על ידי השובת, יצאו לחופש. עובדת תחיתה של מדינת פולניה החפשית נתנה לארץ זו גישה חופשית לים, ז. א. לעולם כולו. עבודות התאמורות

cia państw, które dopiero wskutek wielkiej wojny światowej oczyszczały swą samodzielność i krępowane przedtem siły narodu wyzwoiliły z narzuconych siłą zaborczą pęt. Fakt zaistnienia Niepodległego Państwa Polskiego pozwolił Polsce odzyskać wolny oddech na morze do wszystkich krajów. Wyteżona praca społeczeństwa polskiego, kierowana mądrą i celową polityką Rządu, sprawiła, że już po niewielu latach porty Gdańsk i Gdynia stały się ważnym czynnikiem łączenia Polski z krajami zamorskimi.

W pierwszym rzędle wysiłek szedł w kierunku zbliżenia naszego kraju do rodaków, osiadłych po drugiej stronie Atlantyku. Zadanie to spełnia Polskie Transatlantyckie Towarzystwo Okrętowe jako Linia Gdynia-Ameryka.

Ale na tem nie zaprzestano. Olbrzymi odłam obywateli polskich osiadł na ziemiach Bliskiego Wschodu i również z utęsknieniem zwraca spojrzenie ku Macierzy, gdzie żyją jego współbracia. A że ów odłam równie intensywnie pracy twórczej się oddał i odzyskanej na skutek wielkiej wojny wolności nie lekceważył, więc zrozumiałem jest, że i u nas skierowano troskę o zbliżenie Polski i Palestyny właśnie na te szlaki.

Zadania tego podjęło się również Polskie Transatlantyckie Towarzystwo Okrętowe, uruchomiając nową Linię Polsko-Palestyńską.

Kursuje ona stale między Konstancią a Jaffą. I oto widzimy, że kiedy przed wojną Palestyna była dla Polski krajem dalekim, to obecnie stała się zupełnie bliskim. Kiedy dawniej koszta podróży i wielkie trudności komunikacyjne pozwalały zaledwie poszczególnym jednostkom, przeważnie propagatorom ruchu sjonistycznego podejmować tak daleką podróż, a tylko skromne garstki emigrantów udział w takiej podróży brać mogły, to obecnie rok rocznie tysiące ludzi tam i z powrotem jedzie szlakiem Polska-Palestyna i w ten sposób kontakt między obu krajami staje

באופן שכזה אנית „פולוניה“, הנוסעת תחת דגל פולני, יצירה כאלו גשר מרוח בין פולניה וארץ-ישראל. התוצאות של ההתקשרות הנוסעים והסchorות. זאת הונעuta מהר כבר נכרת ויש להן ערך רב עבור פולניה וארץ-ישראל. בראש וראשונה יש לחזקior נדול תנועת הסchorות בין פולניה ארץ-ישראל, שלא ייש השפעה כלכלית דומה מאידך. סכום הפירות (תפוזים ופרי הדר אחרות), המובאות מארץ-ישראל לפולניה, גוללה מיום ליום ואימפרט של הפירות הנ"ל הארץות אהרות יורד לטבות המורה הקדום. את הקשיים המסתוריים בין ארץ-ישראל לפולניה יש להזק יותר ויותר ושתי הארץות אאלה מוכרכות כל אחת להכיר תוכרת משניהם. קו פולניה — ארץ-ישראל נעשה רגוע לנורם הכוי חשוב ביחסיהם אלה של שני הצדדים.

יש גם ערך רב לתנועת התירויות שעולה
בימים ליום. כבר בחדשים האחרונים אף
אנשים מפולנית לקחו חלק בהפגנות
המכוננות לאזרעישראאל. התירים שבים שם
בלב מלא וכرونוט נפלאים ורנש כבוד לעם.
שכח הרבה יציר במשך זמן כל כך קצר
במולדהו, שקמה לתחיה.

מספר המאמרים והזיכרונות בעthonot
יעדדים על הרושם הבהיר שעשתה על התירם
דרמת הפלא — ארץ־ישראל החדש.
יש לומר ברור שכעת מתעניינת בארץ־
ישראל כל האינטילונציה הפולנית שמצוה
טוויה ביסוד „הווען ארץ־ישראל“
פולניה, אותו ארננו העסקים הבי-
רועים בפולניה. התירם נעשים בעיכרhom
מפיזי הפלנותינו לモדה הקרוב ומיש לא
עוד את ארץ־ישראל, נצל את ההודמנות
נכשע בכו פולניה — ארץ־ישראל, כדי לתיר
ותה. המרחק וקווי הדרכ אפסו. זה שהיה
חוך — לקרוב נעשה. רכבת פולניה
קונסנסצה ומהם אניה פולנית ליפו נותנות
פרשיות להפלגה געימה ותועלתיות.

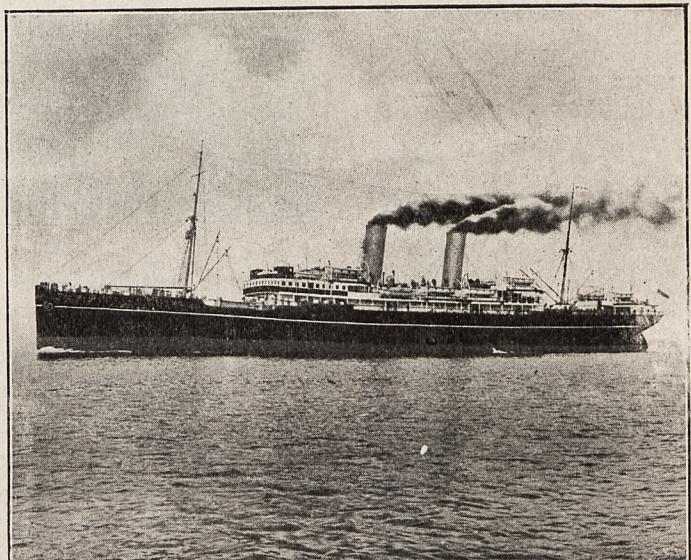
של כל אזרחיו פולניה המכוננת על ידי פוליטיקה אירה של המושלה, גרמה לידי כך שכבר אחרי כמה שנים נעשו חיפוי גדריניה ורנציג לגורמים חשובים ביחסו פולניה עם ארצות עבר הים.

בראש וראשונה התאמצנו בקרב את אדצנו לאחינו הפולנים הנרים מעבר לאטלנטיק. השילוחות זאת מלאת חברות האניות בתור קו נדיניה אמריקה.

אבל בזוז עוד לא אפסו מאמצינו. חלק נרחב של אזרחי פולניה התישב בארץות המורחה הקרווב גם הוא נושא את עיננו למולדת בא חיים אחינו. מובן, שפנינו לחלק הזה שם הוא התמסר באופן אינטנסיבי לעובדות הייחוד ושהורו הלאומי שכלל בתוצאת המלחמה לא זלו. השתדרנו לקרב את פולניה וארץ-ישראל נס בארח הנ"ל.

נס התעדודה הוו קבלת על עצמה חברה האניות הנ"ל שאורגנה קו פולניה — ארץ-ישראל. האניה נסעת באופן רגילים בין קוני-סטניצה וויפו ופה אנו עדים לך, שארץ-ישראל, שהיתה לפני המלחמה רשות מפולניה, געשת לארובה. פעם יכלו רק יהודים לעלות ארצה וזה לאrob מנהיגי התנועה הציונית. המצב הזה נבע מהתקשיים וההוצאות הנדרות, שהיו קשורים בנסיעה זו. רק חבורות קטנות של עולים ותירום פשויטים יחולו לנסוע ארעה, אבל כרגע לפחות אנשים עולים ושבים בארכ פולניה — ארץ-ישראל. באופן שבזה מתחזקים הקשרים בין שתי הארץ ושם של קו חיים הנ"ל עולה מיום ליום.

سبת הפופולריות הנ"ל של הקו מוגנת בזוז, שעת הנסעים מפולניה מישרתים מתי האניה הפלניתם, אתם יוכליים הם לדבר בשפה מובנה להם. הנהנים גם העולים ממאכליים פולנים או כשרים. האוירה על האניה היא עימה משום זה, עבר הנסעים ובתיית. העולים משומס כך אין מרים זרים, כי יש להם שנמצאים עליהם ימים זרים, וכי יש להם הרגשה זו, כמו שהיו בפולניה בסביבה הפי סורה לך

się coraz żywlszy, coraz intensywniejszy, a popularność tej Linji rośnie z dnia na dzień.

Przyczyna tej popularności leży przedewszystkiem w tem, że pasażerowie z Polski obsługiwani są przez polską załogę okrętową, swobodnie mogą się porozumiewać w zrozumiałym dla nich języku, a ponadto korzystają ze znakomitej polskiej kuchni, względnie z rytmalnej kuchni koszernej. Atmosfera jest tedy dla pasażerów przyjemna, swojska, tak że podróżujący nie odnoszą wrażenia, jakoby znajdowali się na obcych morzach, lecz jak gdyby byli w Polsce, w środowisku sobie przyjaznym i nawskroś życliwem.

Tak oto statek polski „*Połonia*”, płynący pod polską banderą, stworzył jakgdyby pomost, po którym odbywa się stały, wygodny ruch pasażersko-towarowy do Palestyny. Skutki tego zbliżenia obu krajów są dla Polski i dla Palestyny doniosłe i już teraz widoczne. W pierwszym rzędzie coraz żywlsza wymiana towarowa wywiera ważny wpływ ekonomiczny. Owoce, jak pomarańcze, cytryny i grape-fruity w coraz większej ilości bezpośrednio z Palestyny do naszego kraju są sprowadzane, tak że import owoców z innych krajów południowych zmniejsza się na rzecz Bliskiego Wschodu.

Węzły handlowe między Polską i Palestyną muszą się w interesie obustronnym coraz bardziej zacieśnić i oba kraje z produktami swymi wzajem dokładnie muszą się zapoznać. Linia Polska — Palestyna staje się właśnie tym ważnym czynnikiem gospodarczym dla obu stron.

Nie bez wielkiego znaczenia jest także ruch turystyczny, który z dniem każdym wzmagą się i pogłębia. Już w ciągu ostatnich kilku miesięcy tysiące ludzi z Polski udział wzięło w wycieczkach do Palestyny. Turyści wracają stamtąd z silnimi wspomnieniami, tuǳież ze wzmożonym szacunkiem dla narodu, który w niedługim stonkowo czasie w nowo odzyska-

nej Ojczyźnie zdołał tak wielkiej dokonać pracy na polu ekonomicznego i kulturalnego podniesienia kraju. Liczne artykuły i wspomnienia umieszczane w prasie przez turystów są przekonywującym dowodem, z jak podniosłemi wspomnieniami wracają oni z tak osobliwego i pełnego zabytków kraju, jakim jest nowa Palestyna.

Smiało rzec można, że obecnie cała polska inteligencja żywo interesuje się Palestyną, czego dobitny wyraz znajdujemy w tem, że najznakomitsi parlamentarzyści

polscy utworzyli komitet pro-palestyński.

Turyści nasi stają się mimowoli znakomitymi propagatorami wycieczek naszych na Bliski Wschód, i kto dotąd nie miał jeszcze okazji zwiedzenia Palestyny, ten chętnie z nowej Linji Polsko-Palestyńskiej korzystać będzie. Odległość i trudności komunikacyjne zniknęły. Co dalekiem było, — stało się bliskiem. Polski pociąg do Konstancy, a stamtąd polski statek do Jaffy dają możliwość do ekskursji zarówno przyjemnej jak i pożytecznej.

Transport Facilities between Poland and the Near East

by *Arnold Teclmutter*, Director,
Northern Transport and Forwarding Co. Ltd.

SIMULTANEOUSLY with the growth of economic relations between the Republic of Poland and Near Eastern countries, the transport facilities on the routes between these coun-

tries are steadily being improved. Poland so far does not yet own an adequate commercial fleet, and the efforts of the competent authorities are therefore directed towards accelerating and improving the shipping facilities by means of foreign steamship lines. Thus, there already exists a normal direct

route from Gdynia to Alexandria, with regular sailings at intervals of 10 days, similarly as from Gdynia to Jaffa, Beyrouth, etc. Cargo is also directed through Roumania, via Constanta, by virtue of a special agreement concluded between the Polish State Railways and the Roumanian Railways and Roumanian Shipping Board (SEMERE). In view of the fact that the Roumanian sailings are not frequent enough and irregular, the Polish Transatlantic Steamship Co. has detailed the S/S „*POLONIA*”, for service between Constanta and the Ports in the Near East. Finally, cargo is also being directed by way of Trieste, whence there are regular weekly services to the Ports in the Near East by the „*Lloyd Triestino*“.

In concluding commercial treaties, the question of transport facilities becomes of paramount importance, two factors coming into consideration, namely cost and time. As regards the cost of freight, the cheapest rates apply to the Gdynia route, but in that case the time taken in transit is rather lengthy, as the boats sailing from Gdynia have to travel around the whole of Europe. Transports from

the Southern provinces of Poland obviously tend towards the Constanta shipping route. On this line the Polish State Railways are granting liberal rebates, nevertheless constant complaints are being made on the subject of the duration of shipments, due to the long time taken by the goods in transit through Roumania. This matter, sooner or later, will have to be satisfactorily solved by the Roumanian Railways. Roumania, as a transitory country, may be called upon to play an important role in the development of our traffic relations with the Near East. This is a problem likely to prove extremely remunerable to the Roumanian Railways, nevertheless it is imperative for the service between the Polish frontier station of Sniatyn — Zalucze and the Port of Constanta being accelerated. We have no doubt that, with the goodwill of the Roumanian Railway Authorities this matter could be solved satisfactorily, but, in addition to this, we would have to obtain an assurance on the part of the Roumanian Railways that due consideration will be given to all complaints likely to be made. Rumours have been current for some time that any complaints placed before the Roumanian Railways, in conjunction with goods lost or damaged in transit, are not being settled by the Roumanian Railways punctually enough, and there have been cases that no reply at all has been received to certain complaints made. These are obviously matters that cannot be tolerated under normal traffic conditions. It is undoubtedly in the interests of the Roumanian Railways to improve matters and I firmly believe that this will prove to be the case. The question of transport facilities from Constanta to Near Eastern Ports will also have to be revised. The present disadvantage lies mainly in the sailing schedule of the Roumanian boats. The time tables would have to be amended so as to synchronise with the arrival of the fast goods trains from

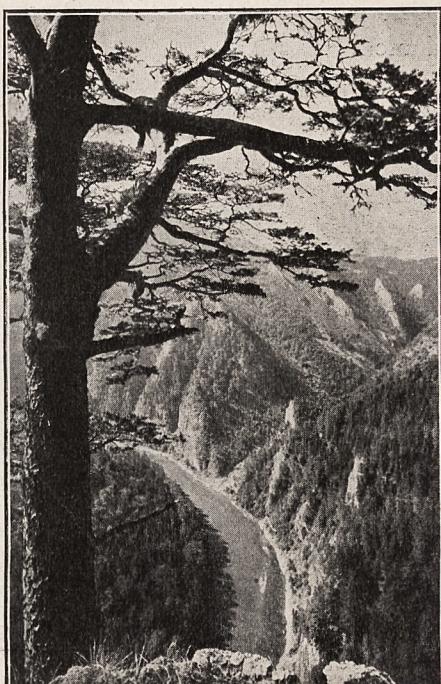
Poland. Further, the sailings from Constanta to the Near East will have to be more frequent. Finally, it must be emphasized, that the representative of the Roumanian Shipping Board (SEMERE) at Jaffa is collecting certain charges from the consignee not provided for in the tariff, and issuing his own receipts for same. Claims lodged with the Roumanian Railways against this practice have so far proved of no avail.

As regards the third shipping route between Poland the Far East, i. e. by way of Trieste, this is the quickest of all routes, but at the same time the cost of freight is excessive. Although the „Lloyd Triestino“ is granting certain rebates on the freight rates from Trieste to the Ports in the Near East, nevertheless these rebates are inadequate and do not cover the difference in cost of sending the goods by rail on the relatively long sector from Warsaw to Trieste.

In order to secure the most convenient transport facilities between Poland and the Ports in the Near East, efforts should be directed towards coordination of transport arrangements. If the traffic between two adjacent countries is effected through several frontier points, this is immaterial, as it does not influence either the time taken in transit, nor the cost. However, in the case of traffic between countries some thousand kilometres distant from each other, the transport facilities are not synchronised, then the cargo is carried at random by various shipping lines, none of which is taking any interest in the reduction of the cost of freight and of the time taken in transit. All our efforts should, therefore, be directed towards concentrating all transports. We must bear in mind that it is solely by concentration of all main transports from Poland to the Near East, that we can expect to stimulate the interest on the part of shipping lines with a view to reducing freight rates and impro-

ving the frequency of sailings. The position in this respect does not differ from conditions prevalent in other branches of the economic life. If, for instance, a consumer were to order goods direct from various manufacturers, in smaller or larger quantities, none of the individual manufacturers would be interested in giving quick deliveries or in reducing his overhead costs, and thus the cost of the goods. If, on the other hand, wholesale dealers place large cumulative orders with one manufacturer, this latter directs all efforts towards effecting early delivery, and is also in a position to grant more liberal rebates, due to reduction in overhead costs. In a similar manner, sea freight also happens to be a commodity that has to be purchased, and the more one can purchase, the cheaper the cost.

The display of Polish manufacturers which will take place at this year's Levant Fair, will undoubtedly lead to the conclusion of major transactions between Poland and her consumers in the Near East. Should the problem of rational transport facilities be realised on the basis of the aforesaid suggestions, there are hopes, that we shall secure, even in the course of this year, a quicker and cheaper route for the shipment of goods from Poland to the Near East.

P. K. O. a emigracja

K. Rudziński

ZAK wiemy, tysiące polskich obywateli opuszcza kraj na krótszy, lub dłuższy okres czasu nie tylko dla poprawy swego bytu materialnego, ale przedewszystkiem dla dorobienia się, czyli zaoszczędzenia trochę grosza, by następnie ze zdobytym zarobkiem powrócić do kraju i założyć swój własny warsztat pracy, względnie zaoszczędzone zarobki pozwolą emigrantowi na wychodztwie na gospodarcze usamodzielnienie się i wyzwolenie z szeregu zwykłych najemników. Zatem oszczędność pieniężna jest dla każdego emigranta tym kamieniem węgielnym, na którym buduje przyszłość osobistą i swojej rodziny. Ten stan rzeczy wymagał oprócz opieki nad wychodztwem pod względem społeczno-politycznym ze strony państwa macierzystego, również roztoczenia opieki pod względem finansowo-gospodarczym, ponieważ obce instytucje bankowe nie troszczyły się o dobro polskich emigrantów, a pozatem pokatni bankierzy i lichwiarze wyzyskiwali w różny sposób niedoświadczenie naszego wychodztwa. Dlatego należało przedewszystkiem dać emigrantom możliwość bezpiecznego składania swoich oszczędności swej ojczyźnie. Zagadnienia tego podjęła się największa instytucja oszczędnościowa w Polsce mianowicie Pocztowa Kasa Oszczędności (P. K. O.).

Pierwszym etapem działalności P.

K. O. w tym kierunku było utworzenie u siebie specjalnego działu emigracyjnych wkładów oszczędnościowych, oraz zorganizowanie na terenach zagranicznych pośrednictwa w przekazywaniu oszczędności do kraju. W tym celu P. K. O. otworzyła sobie pod własną nazwą konta w zagranicznych urzędach czekowo-poczto-wych i tą drogą emigranci przekazywali swoje oszczędności do P. K. O. w Polsce. O ile w jakimś kraju organizacji urzędu czekowo-poczto-wego nie było, nawiązała P. K. O. stosunki z innymi rodzajami instytucji finansowych. Rozwój emigracyjnych wkładów oszczędnościowych P. K. O. od roku 1928, to jest od czasu zorganizowania tego działu, przedstawia się następująco:

Stan oszczędności w zł.	
1928 rok	492.000
1929 „	1.446.000
1930 „	2.206.000
1931 „	3.492.000
1932 „	5.265.000
1933 „	6.481.000

Stał wzrost tak liczby oszczędzających, jak i stanu oszczędności, stwierdza, iż z jednej strony wysiłek organizacyjny P. K. O. w tym kierunku był konieczny, z drugiej zaś strony, że wychodztwo darzy Instytucję tę założonem zaufaniem. Nie ulega wątpliwości, że wzrost oszczędności był

by znacznie większy, gdyby nie obecny kryzys światowy, który w znacznym stopniu zmniejszył możliwości zarobkowe emigracji.

Na podstawie kilkuletniej praktyki, oraz prowadzonych badań nad potrzebami w dziedzinie opieki, nad oszczędnościami polskiej emigracji P. K. O. doszła do przekonania, że ta forma organizacyjna była niewystarczająca, bowiem wadą tej formy był brak bezpośredniego kontaktu emigranta z Instytucją, w której lokował on swoje oszczędności, jak również pewne trudności techniczne przy przesyłaniu pieniędzy do kraju, szczególnie z terenów emigracji zamorskiej, zmniejszały znacznie możliwości rozwojowe podjętej akcji. Dla usunięcia tych przeszkód P. K. O. powołała do życia specjalną instytucję, mianowicie Bank „Polska Kasa Opieki“ (w skróceniu — Bank P. K. O.), którego placówki zagraniczne, otwierane na terenach większych skupień polskiej emigracji, niewątpliwie rozwiązały istotny problem naszej polityki emigracyjnej. W ten sposób bowiem wychodztwo polskie posiada do swej dyspozycji najpoważniejszą polską instytucję finansową, mającą na celu wyłącznie opiekę nad oszczędnościami i ruchem przekazowym z krajem macierzystym.

Terenem, na który Bank P. K. O. zwrócił w pierwszym rzędzie uwagę, była Francja, gdyż wśród tamtejszej emigracji uwijał się szereg spekulantów uprawiających wyzysk, a nawet zdarzały się i nadużycia. Zatem interwencja na terenie francuskim była bardziej nagląca, aniżeli gdzieindziej.

Bank
P. K. O.

Oddział
w Tel-Aviv

Pierwszy Oddział Banku P. K. O. został uruchomiony w Paryżu w lutym 1930 r., a w kilka miesięcy później Oddział ten utworzył agenturę w Lens. W 1930 r. otwarta została druga agentura w Metz'u. Rozwój najważniejszych działań pracy Oddziału Banku P. K. O. na terenie Francji w latach 1930—1933 przedstawiał się następująco:

	Stan wkład.	Ruch prze-
	oszczędn. w frs.	kaz w frs.
1930 rok	3.414.000	1.895.000
1931 „	5.814.000	11.556.000
1932 „	9.094.000	14.323.000
1933 „	16.017.000	14.024.000

Z zestawienia tego widzimy, że wzrost wkładów oszczędnościowych postępuje w szybkim tempie, pomimo ograniczonych możliwości zarobkowych naszej emigracji na skutek panującego we Francji kryzysu gospodarczego.

Drugim terenem emigracji, na który Bank P. K. O. zwrócił szczególną uwagę, to Ameryka Południowa posiadająca duży odsetek polskich emigrantów, a gdzie kwestja organizacji ruchu oszczędnościowego i przekazowego do Polski była zdana na łaskę obcych instytucji finansowych, wyzyskujących niejednokrotnie polskich emigrantów. Po uprzednim zbadaniu terenu argentyńskiego, Bank P. K. O. uruchomił w końcu 1931 r. swoją placówkę w Buenos-Aires pod nazwą Banco Polaco Polska Kasa Opieki. Działalność tego oddziału nie ogranicza się jedynie do czynności natury ściśle finansowej. Prowadzi on na terenie swej pracy ożywioną działalność społeczną, jak np. bezinteresowne doręczanie korespondencji wychodzcom, sprzedaż kart okrątowych i t. p.

Oddział Banku w Buenos-Aires pracuje w niezwykle ciężkich warunkach. Kryzys gospodarczy i polityczny, który w wyjątkowo silnym stopniu dotknął Argentynę, miał oczywiście silny refleks na możliwości zarobkowe naszej emigracji, a niezwykle surowe ograniczenia dewizowe uniemożliwiały z jednej strony rozwinięcie większego ruchu przekazowego, z

drugiej zaś strony hamowały odprowadzenie wolnej gotówki do kraju. Pomimo tych poważnych hamulców w rozwoju Banku w Argentynie, wkłady oszczędnościowe w ciągu pierwszego roku działania tej placówki osiągnęły kwotę 800 tys. zł. (1932 r.), zaś w roku 1933 wzrosły do kwoty 1.440 tys. zł. Roczny obrót przekazowy pomiędzy Argentyną a Polską wynosił około 2 milj. zł.

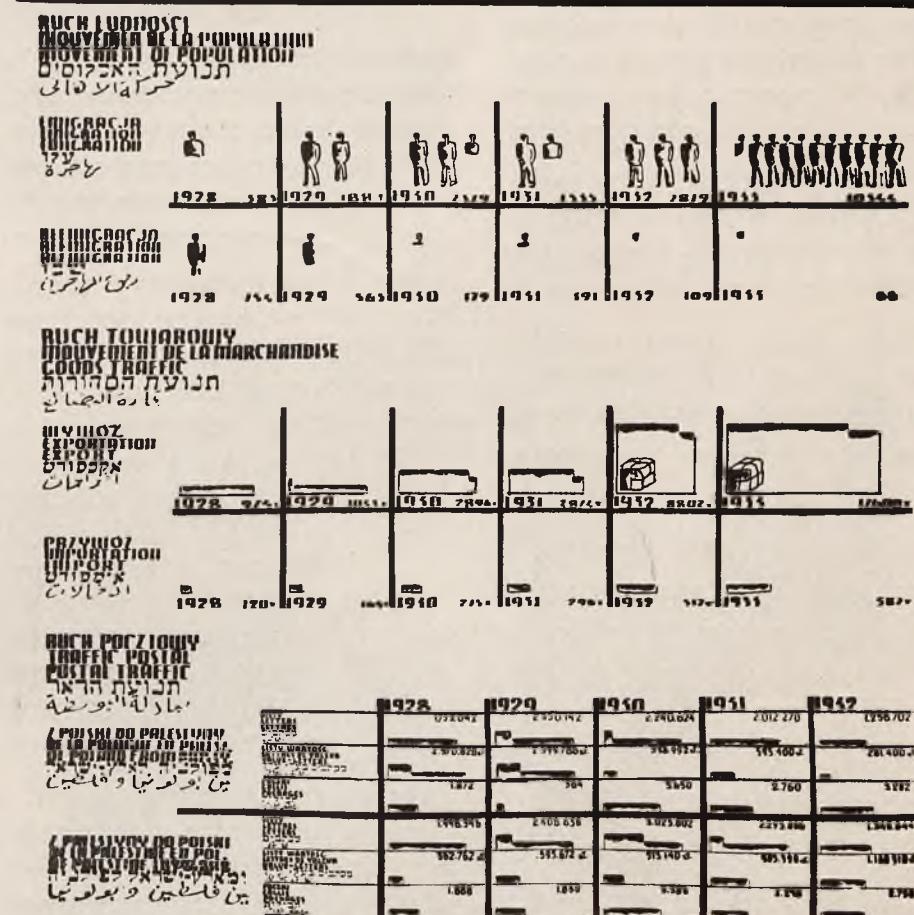
Trzecim wreszcie terenem, na którym Bank P. K. O. uruchomił swój Oddział, to Palestyna. Oddział ten otwarty został dopiero w maju 1933 r. w Tel-Aviv, a wyniki osiągnięte w ciągu niespełna 8-mu miesięcy ub. roku świadczą, że tamtejsze wychodztwo odnosi się do nowej placówki z całym zaufaniem. Stan wkładów oszczędnościowych za 8 mies. 1933 r. osiągnął kwotę 1.325.000 zł. zaś obrót przekazów kwotę ponad 960.000 zł.

Wyniki te rokują temu Oddziałowi rozwój pomyślny.

Dalszym etapem ekspansji Banku P. K. O. na terenie emigracji polskiej, to zawarcie w końcu 1933 r. umowy z Linią Gdynia-Ameryka na prowadzenie ruchu przekazowego pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi i Kanadą.

Wprowadzona przez P. K. O. organizacja opieki gospodarczo-finansowej nad emigrantem polskim, daje tę gwarancję, że dorobek naszego wychodztwa będzie należycie zabezpieczony, co niewątpliwie przyczyni się do gospodarczego, a tem samem i politycznego wzmacniania naszej emigracji, tak europejskiej, jak i zamorskiej. Akcja ta przyczyni się prócz tego do utrzymania ścisłego kontaktu między wychodzkiem, a macierzą, a więc pod tym względem spełnia PKO, jedno z najważniejszych zadań o znaczeniu ogólnopostowowem.

ROZWOJ STOSUNKÓW MIEDZY POLSKA A PALESTYNĄ DEVELOPMENT OF RELATIONS BETWEEN POLAND AND PALESTINE DEVELOPMENT OF POLISH - PALESTINIAN RELATIONS הפתחות בין פולניה וארץ-ישראל ازدياد نسبات بولندا مع فلسطين

ה פ. ק. א. וְה ה ג י ר ה

ק. רוזדינסקי

ה. ק. א. תשומת כל מיוונית, היא אמריקה הדרומית, שבנה נמצא מספר גדול של מהגרים מפולניות, ואשר שם היה עניון הארגון של תנועת החסוך וההטאות נמצא בידי מוסר דות פיננסיים זרים, שהיו מנצלים ל фирмאות פולניות את מהגרי פולניה. לאחר בדיקה מוקדמת של מצב הדברים בארגנטינה, פתח בנק הפ. ק. א. בסוף שנת 1931 סניף בכוואר נספ-איירס בשם "Banco Polaco", (копעת החסוט הפולנית). פעולת הסניף זהה אינה מצטמצמת אך לעניים פיננסיים. מללא הוא גם כן תפקיד צורבי חשוב, הינו — מסירת הקורספונדנציה למהגרים בחו"ל פרט, מכירת קריטיסי אנה וכו'). סניף הבנק בכיאינוס-איירס עובד בתנאים קשים מאד. המשבר הכלכלי שנגע בויחוד בארגנטינה, הקטין את האפשרות להשתכר אצל המהגרים שעלו וההבלות ההמורות בנוגע לדיויזות שללו מצד אחד את האפשרות לפתח תנועת המהאה יותר גROLAH, ומהצד השני עכשו את משלוחם המזומנים החפשיים למולדת.

למרות המעוזים האלה בה��פתחות הבנק בארגנטינה, הינו פקדונות החסוכון בשנה הראשונה לקומו של מוסר זה לסכום של 800 אלף וחובים (1932) ובשנת 1933 על לסכום של 1.440 אלף וחובים. הסיבוב השני של מהירות בין ארגנטינה ופולניה הניע לכדי 2 מיליון וחוב.

הארץ השלישית, שבה פתח הבנק של פ. ק. א. סניף, הוא ארץישראלי. הסניף הזה נפתח בחודש מאי 1933 והتوزאות, שהושנו במשך של 8 חדרים בשנה שעברה, מעידות, שהמהגרים בארץ זו מתיחסים אל המוסר החדש באמון שלם.

מצב פקדונות החסוכון במשך 8 החודשים של 1933 הגיע לסכום של 1.325.000 אלף וחוב סכוב ההמאות — למעלה מד-0.000 אלף וחוב. התוצאות האלה מנबאות לסניף זה ההפתחות טובת.

חו"ז מזה נחתמה בין הפ. ק. א. וחברת האניות גROLAH — אמריקה אמנה בדבר הנהלת תנועת המהאה בין פולניה וארצות הברית וקנדת.

ארנון החסוט הכלכלי-פיננסית על המהגר הפולני ע"י הפ. ק. א. נתן את הבתוון, שרכוש המהגרים שלו יהיה בטוח באופן נאות, וזה ישפייע, בalthי ספק, על התוצאות מהגרים שלו במובן הכלכלי וע"ז זה גם הפליטי, כמו באירופה, כן גם מעבר לים.

המפעלי הזה ישפייע גם כן על החזקת הקשר בין המהגרים והמולדת, ובמובן זה מלא הפ. ק. א. תפקיד מלכתי חשוב.

מיוחלט, שהוא כדי לו. התרבות החסוכנות היה, בלו ספק, במידה מרובה עוד יותר גROLAH, אל מול המשבר הכלכלי השorder בעולם, שהמעית את האפשרות להשתכר בין המהגרים.

על יסוד נסיוון של שנים אחדות ועל ספק החתובנות לצרכיהם בין המהגר כוונות של מהגרי פולניה, באח הפ. ק. א. לידי הכרה, שאופן הארגון הזה לא היה מספיק — מפני שהוא יחס בalthי אמצעי בין המהגר והמוסדר, שבו היה מפקיד את החסוכנות, וביחד עם זה הפחיתו הקושיים הטכניים במשLOWה הבסטף למולדת, ביחור מארצאות הaging רה שמעבר לים, את אפשרות הה��פתחות של מפעלו זה.

כדי להכיר את המכשולים האלה יקרה הפ. ק. א. מוסר מיזה והוא הבנק "копעת החסוט הפולנית" (Polska Kasa Opieki) (בסיורו — בנק הפ. ק. א.) והמחלקות שבחו"ז שלו, שנפתחו במסומות, שיש בהם קבוצים נדולים של מהגרי פולניה, פתרו, בלו ספק, את הפובליליטה של פוליטיקת ההגירה שלו. כאופן זה ניתנה לmahani פולניה האפשרות להשתמש במוסר לפיננסים הפולני היכי גROLAH, שהציג לו למטרה לפרוש את חסותו על החסרי כוון ותנועת המהאה עם ארץ המולדת.

הארץ, שלויה הפנה בנק הפ. ק. א. בראשית כל את תושמת לבו, הייתה צרפת, מפני שבתוך המהגרים בארץ זו סבבו ספרדים, שבקו רס את הנאת עצם, והוא גם מקרים של רמאיות. לכן היה האינטנסיבית בצרפת יותר דחופה, מאשר בארץ אחרת.

הסניף הראשון של בנק הפ. ק. א. החל את פעולתו בפאריז בחודש פברואר 1930, ובעבור חדשים אחדים מתח לו הבנק סוכנות בלנס (Lens). בשנת 1933 נפתחה סוכנות שנייה במטז. ההפתחות ענפי הפעולה היכי השובים של סניף בנק הפ. ק. א. בצרפת בשנות 1930—1933

התנועה המהאה	מצב פקדונות	החסוכון בפרנסים	בפרנסים	שנה
1928	492.000			
1929	1.446.000			
1930	2.206.000			
1931	3.492.000			
1932	5.265.000			
1933	6.481.000			

מוזה אנו רואים, כי התרבות סכומי החסוכון מתקדמת באופן מהיר, למרות האפשרויות להשתכר המוגבלות של המהגרים, מפהה המשבר הכלכלי והשורר בצרפת. מקום ההגירה השני, שלויה הפנה בנק

כפי שידוע, עוזבים אלפי אזרחי פולניה את הארץ למשך זמן קצר או יותר אורך לא רק בכדי להויב את מצבם החומרני, אלא ראסית כל, בכדי לחסוך קצת כסף ולשוב אל המולדת ולאחו בויה מkeitו של אומנות, או שהסכם החסוך ירש מהגר בנכרכ להashed תחרור מהמדרגה של שכיר פשוט ולהיות אדם עומד ברשות עצמו.

ובכן, חסוכון הבסטף הוא אצל כל מהגר בתור אותה ابن הפנה, שלויה הוא בונה את עתידו הוא ושל משפחתו. מצב הדברים הזה דרש מצד מלכית המולדת, שתפרק את חסותו על המהגרים לא רק במובן הכספי-כלכלני, מפני שמוסר אלא גם במובן הפיננסי-כלכלני, רות הונם, ונוספ' לויה היו בנקים מהמדרגה השנייה ומלווי ברכבת מיטלים באופנים שונים את המהגרים הבלתי מנוסים שלגנו. אכן מן הצורך היה ראשית כל לתת לmahani היכי גROLAH, היכולת להפצת בטהרה של החסוכנות בארץ מולדתם.

את התפקיד הזה קיבל עליו המוסר היכי גROLAH בפולניה — קופת החסוכון של הפוסטה (פ. ק. א.).

הצעד הראשון של פועלות הפ. ק. א. בכוון זה היה יצירתי מחלקה מיוחדת של פקידות חסוכון לmahaniים וגם הארגון בחו"ז של תוגך במשLOWה החסוכנות לארץ המולדת. למטרה זו פחה הפ. ק. א. בשם עצמה קוננות ממשרדיהם להמחאות הפוסטה בחו"ז, ובדרך זו היו המהגרים שלוחמים את החסוכנות שלהם אל הפ. ק. א. בפולניה. ואם באיזו ארץ לא נמצא משרד להמחאות הפוסטה מאורגן, היה הפ. ק. א. בראשות הפוסטה עם מוסדרות פיננסיים אחרים.

ה��פתחות פקדונות החסוכון של המהגרים בפ. ק. א. משנת 1928, זאת אומרת — מזמן ארוגנה של אותה המלחמה, היה דלקמן:

בזהובים	מצב החסוכנות	שנה
492.000	1928	
1.446.000	1929	
2.206.000	1930	
3.492.000	1931	
5.265.000	1932	
6.481.000	1933	

התרהבות המתמידה של מספר החסוכנות ומצב החסוכנות מעידים, שמצד אחד פועלות הפ. ק. א. בכוון זה הייתה נחוצה, ומן הצד השני, שההמגרים מתיחסים למוסר זה באמון

La Pologne-pays de tourisme

par Dr. M. Orlowicz

La Pologne est un grand et beau pays aux sites les plus variés, et où abondent des curiosités dignes à être vues par les étrangers. Ces curiosités sont de divers genres: au Sud on trouve le Carpathes boisées, les Tatras majestueux, à l'Ouest la région industrielle, et notamment la Haute Silésie, Łódź et ses environs; au Nord la Baltique et les lacs de Poméranie, à l'Est les immenses étendues marécageuses de la Polésie, le plateau de la Podolie sillonné par les si beaux méandres du Dniestr et de ses affluents; des villes riches en souvenirs historiques, des ruines pittoresques de vieux châteaux féodaux; enfin les beaux costumes régionaux du peuple — voici ce qui devrait attirer les touristes en Pologne.

La Vistule est le plus grand fleuve de la Pologne. Varsovie, la capitale de la Pologne est située just au milieu de son cours.

Varsovie compte actuellement 1.200.000 habitans. Cette ville a un cachet relativement assez moderne sauf le quartier dit „la Vieille Ville“ qui a gardé son aspect du XVII-e siècle. Les plus beaux édifices de cette époque là sont: le Château royal qui est actuellement la résidence du Président de la République, avec ses salles dont la somptueuse décoration date de la fin du XVIII-e siècle, le petit Palais de Łazienki, résidence préférée du roi Stanislas-Auguste Poniatowski (1763 — 1695), la cathédrale de St. Jean qui date du XIV-e siècle et beaucoup d'autres monuments encore.

Non loin de Varsovie il y a le château de Willanów, construit à la fin du XVII-e siècle par le roi Jean Sobieski. On y voit une très belle galerie de tableaux.

A 80 km. à l'ouest de Varsovie est située la petite ville — Łowicz, dont les habitants portent un co-

stume régional d'une originalité charmante.

A 140 km. il y a la plus grande ville industrielle de la Pologne — Łódź (600.000 hab.) appelée le „Manchester polonais“ — principal centre de l'industrie textile.

Toujours à l'ouest de la Pologne s'étend un plateau légèrement occidental et coupé de lacs. La plus grande ville de cette province (la Posnanie) est Poznań (250.000 hab.). C'est une des plus anciennes cités de la Pologne. Cependant cette ville a un caractère tout moderne et on n'y trouve de souvenirs du passé que dans les quartiers du Centre. On peut mentionner entre autres: l'Hôtel de Ville, la Cathédrale qui est l'une des plus anciennes basiliques de la Pologne etc. Poznań a aussi de grands musées, de riches bibliothèques, de somptueux édifices modernes. Chaque année, pendant la première semaine de mai on y organise une foire internationale.

A 50 km. à l'est de Poznań se trouve Gniezno — résidence depuis l'an 1000 des Primats de la Pologne. Cathédrale gothique avec des œuvres d'art remarquables.

Au nord-ouest s'étend la Poméranie, le chef-lieu est Toruń —

une belle ville. C'est là qu'est né le célèbre astronome Nicolas Copernic (1473 — 1543), dont la statue s'élève sur la Place du Marché. On admire à Toruń un Hôtel de Ville gothique qui date du XIV-e siècle, la célèbre „Tour penchée“, vestige d'un vieux château construit par les Chevaliers Teutoniques encore, et aussi des greniers du Moyen-Age.

Non loin de Toruń se trouvent plusieurs stations thermales réputées: Inowrocław (eaux iodo-bromées) que fréquentent annuellement 5000 baigneurs. Ciechocinek — la plus grande station thermale de la Pologne centrale (sources salines iodo-bromées), 20.000 personnes par an.

Au nord la Poméranie borde la Baltique. La Pologne n'a qu'un littoral d'une soixantaine de km. de longueur. Mais depuis qu'elle est entrée en possession de cette province on y a créée quelques villes d'eaux. A Gdynia, la plus importante, on a construit un port de commerce et militaire. Les travaux ont été entrepris en 1924 et sont presque achevés. Gdynia a une jolie plage et des environs pittoresques. C'est là station balnéaire la plus grande de Pologne.

Au sud-ouest de la Pologne se trouve Cracovie (230.000 hab.), ville riche en œuvres d'art ainsi qu'en souvenirs historiques. Tout étranger doit la visiter. Cracovie a été la capitale de la Pologne

depuis le XI-e siècle jusqu'à 1596. Jusqu'au démembrément de la Pologne c'était là qu'étaient couronnés nos rois. Il y a à visiter la colline de Wawel où s'élève l'ancien château royal qui date du XV-e siècle, avec sa basilique gothique du XIV-e siècle — dans la crypte de laquelle sont ensevelis nos rois ainsi que les plus grands poètes et aussi des héros polonais. Au centre de la ville, au milieu d'une vaste place, on voit la Halle au Drap (Sukiennice) — édifice en style Renaissance, ainsi que Notre-Dame — la plus belle église gothique de Pologne. C'est donc à la Halle de Drap qu'on a installé le Musée National. A signaler encore la Bibliothèque de Jagiello (XV-e siècle) et d'autres beaux édifices.

Non loin de Cracovie — à **Wieliczka** — on peut visiter les plus grandes mines de sel d'Europe. Les étages supérieurs sont aménagés pour recevoir des visiteurs. On y trouve plusieurs grandes salles taillées dans le sel et une belle chapelle.

Częstochowa est entre Cracovie et Varsovie. C'est une ville industrielle connue surtout comme un lieu de pèlerinage qui attire des centaines de milliers de fidèles.

Au sud-ouest la ville la plus grande est **Lwów** (320.000 hab.). C'est là qu'on organise chaque année, en septembre la foire dite „la Foire Orientale". La frontière

naturelle entre la Pologne et la Tchécoslovaquie est formée par la chaîne des Carpathes, riche en stations climatiques et thermales. Les contreforts, les plus hauts des Carpathes, sont les Tatras qui en hiver attirent tant de skieurs. A recommander une excursion à pied ou en automobile au lac de Morskie Oko — le plus beau lac des Tatras. La Société Polonaise des Tatras (Polskie Towarzystwo Tatrzanskie, Cracovie, 4, rue Potockiego) facilite et protège le tourisme dans ces montagnes. Sur le versant septentrional des Tatras est situé **Zakopane** — la plus importante station climatique et aussi de tourisme et de sports d'hiver. Saison d'été et d'hiver.

Non loin de Tatras s'étend la

petite chaîne rocheuse des **Pieniny** où coule le Dunajec. On se promène sur ce fleuve en une sorte de radeaux très originaux et c'est certainement une des plus agréables excursions à faire en Pologne.

A l'est des Carpathes occidentales s'étend la chaîne des **Beskides**, et c'est dans les Beskides occidentales qu'est située **Krynica** — la plus élégante station thermale de Pologne (sources alcalines ferrugineuses). C'est aussi un endroit très favorable pour les sports d'hiver.

Les Beskides centrales sont riches en pétrole (Borysław, Drohobycz — centre de l'industrie du naphte). Non loin de là il y a **Truskawiec** — ville d'eaux thermales.

Au nord de la Pologne la principale ville est **Wilno** (200.000 hab.). Elle est admirablement située et l'on y trouve beaucoup de beaux et vieux édifices. A mentionner l'église de Ste-Anne qui date du commencement du XVI-e siècle et qui a tellement plu à Napoléon, qu'il se proposait de la faire démolir pour la reconstruire à Paris.

C'est entre Varsovie et Wilno que l'on trouve les plus grandes forêts primitives d'Europe — celles de **Białowieża**. Dans la plus belle partie de cette immense étendue on a aménagé une sorte de parc national. Mais ce qui attire les curieux ce sont les célèbres

Truskawiec - Zdrój

Zakład zdrojowo-kąpielowy
i stacja klimatyczna

KĄPIELE: Solankowe, siarczane, kwasowęglowe (im-pregnowane) borowinowe.

WODY MINERALNE DO PICIA:

„NAFTUSIA“ szczawa alkaliczno-ziemna, unikat balneologiczny.

Zdrój „MARJA“ słono-glaubersko-żelazisty.

Zdrój „ZOFJA“ słono-gorzki.

Zdrój „BRONISŁAWA“ słono-ziemny.

Zdrój „JÓZIA“ szczawa alkaliczno-ziemna — silnie promieniotwórcza.

ZAKŁADOWA WZIEWALNIA SOLANKOWA
(Inhalatorium).

Na „POMIARKACH TRUSKAWICKICH“

Kąpielisko siarczane-solankowe, kąpiele zimne basenowe — ze sztuczną plażą — kąpiele słoneczne.

Sezony kąpielowe letnie od 1 kwietnia do końca października.

Prospekty wysyła i wszelkich informacji udziela:

ZARZĄD ZDROJOWY W TRUSKAWCU.

Truskawieckie wody mineralne w butelkach „NAFTUSIA“ i „JÓZIA“ będą wkrótce do nabycia w Palestynie.

— WYSTAWIAMY NA TARGACH LEWANTYŃSKICH! —

aurochs qui ont disparu des autres pays.

Enfin la Polésie est une région idéale pour la chasse.

On peut aussi faire de très intéressantes excursions dans les Carpathes orientales, où se trouvent quelques stations de villégiature d'été et pour les sports d'hiver. C'est dans les Carpathes orientales

qu'habitent les Hucules — race de montagnards, très intéressants au point de vue ethnographique.

Tout voyageur qui veut se rendre en Pologne doit être muni des passeports portant le visa du Consulat de Pologne dans son pays respectif. La plupart des capitales d'Europe sont reliées directement à la Pologne par des voies ferrées.

POLAND INVITES YOU

TO VISIT HER FAMOUS AND BEAUTIFUL HEALTH-RESORTS

For information apply
ORBIS-TEL-AVIV

LA POLOGNE VOUS INVITE
À VISITER SES FAMEUSES STATIONS CLIMATÉRIQUES ET SES BELLES VILLEGIATURES

Pour information s'adresser à
ORBIS-TEL-AVIV

בקרוד את פולניה

ארץ אבותיכם ונוורחתכם מבראותיה המשובחות

הורות מוסרת, אורה ביס" לשכת נסעה פולנית

Dans les principales villes, ainsi que dans les station thermales et balnéaires on trouve de bons hôtels, de grands restaurants, des pensions de famille. D'autre part la vie est ici moins chère que dans les autres pays de l'Europe Centrale.

branches de l'art du peuple polonais. Nous les rencontrons plus ou moins répandues dans toutes les régions du pays dépendamment des matières que la région fournit et des besoins de la population.

La tisseranderie est la plus considérable branche de la production du peuple polonais. On la rencontre partout, mais celle des environs de Wilno, de Grodno, de Tarnopol et la tisseranderie des „Hucules“ (Carpathes orientaux) en sont les plus intéressantes.

Les deux premières régions se caractérisent par les tissus en lin, aux couleurs fines, „éteintes“ et

L'art du peuple en Pologne

L'ART du peuple en général jouit à présent d'une grande popularité. Grâce à la simplicité et la naïveté charmante qui le caractérisent, il satisfait le goût de l'homme contemporain beaucoup plus que n'euisse fait l'ouvrage d'un artiste des plus raffinés.

La Pologne appartient aux pays où l'art du peuple se trouve à un niveau très élevé. C'est très volontiers que le peuple polonais décore ses intérieurs de produits de son

propre ouvrage, s'habille de tissus faits par lui-même et emploie à sa table la vaisselle que ses rudes mains ont soigneusement modelé en glaise. Doué d'un merveilleux goût qui lui est inné, ce peuple produit les objets d'utilité et ceux qui ne servent qu'à décorer tellement beaux, que les uns comme les autres méritent entièrement le nom des ouvrages „artistiques“.

Tisseranderie, poterie, ouvrages en bois et en métal, broderie et dentellerie — voilà les principales

les tissus en laine, mais déjà plus riches, à un ornement très net et aux couleurs vives: les „łyżniki“ tout vélus, qui servent aussi à couvrir le lit, les „werety“ et les „bie-sachy“. (Ces derniers sont de minces tissus en laine, employés par les Hucules à faire des sacs; dans les intérieurs contemporains ils pourraient bien trouver sa place harmonieuse si on en faisait p. e. des coussins.)

Aux environs de Tarnopol nous rencontrons des „kilimy“ en laine et des „werety“ en lin. Ces derniers sont très caractéristiques par leurs carreaux ou leurs rayures rouges et noires.

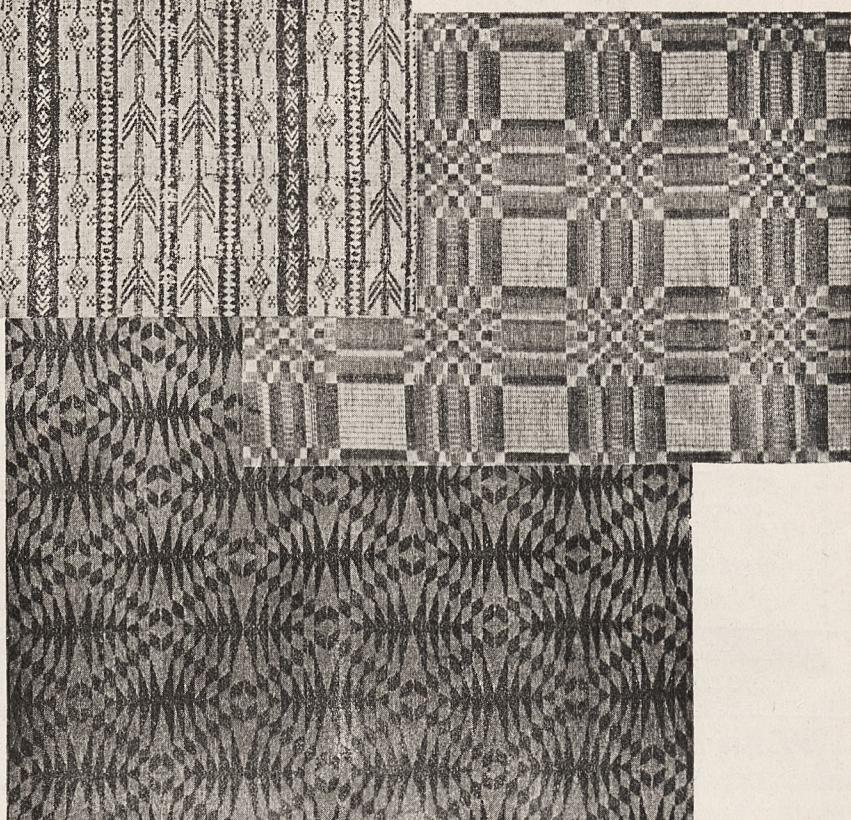
A présent c'est le tour des „wel-niaki“ de la région de Łowicz avec leurs belles rayures aux couleurs de l'arc en ciel. Les paysans en dont le subtil ornement géométrique ressemble à la mosaïque. Ils servent à couvrir le lit et il est obligatoire que chaque jeune pay-sanne pour compléter son trousseau en prépare quelques pendant de longues soirées d'hiver.

Chez les „Hucules“ on rencontre confectionnent des jupes pour les femmes et même les pantalons pour les hommes. Ça et là on tisse encore le drap pour les casaques et sur toute l'étendue du pays — les toiles en lin, dont les plus belles on fait aux environs de Wilno.

La poterie est le domaine le plus riche et le plus varié de l'art du peuple en Pologne. Presque chaque région en possède son genre particulié. Utilitaire, comme celle qui n'a pour but que de décorer l'intérieur, elle frappe toujours l'oeil

Tissus de lin

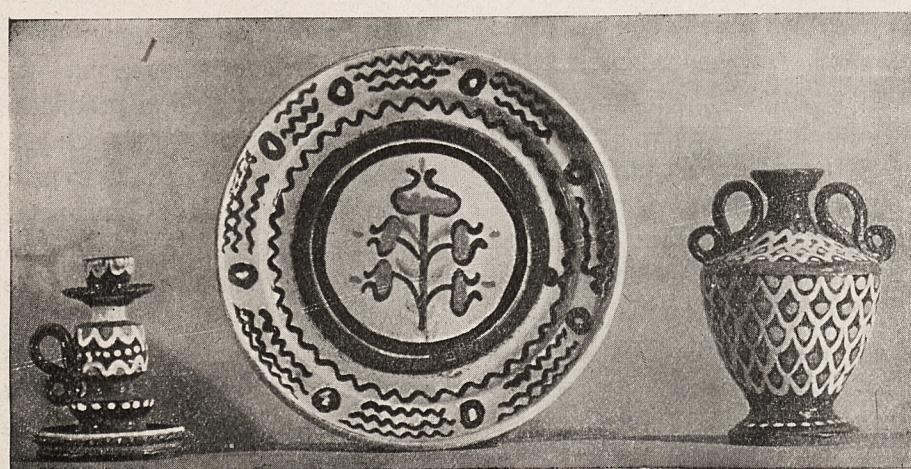

par l'harmonie de ses vives couleurs ou par la finesse incomparable de ses formes. Voilà d'abord chez les Hucules des pots, des assiettes, des chandeliers, des va-ses, tous couverts d'un ornement qui représente des plantes, des bêtes, des hommes parfois; les dessin y est toujours harmonisé avec la forme de l'objet avec une conséquence surprenante.

Et puis Polesie... Ses pots mats aux formes classiques, presque grecques — les uns tout à fait

noirs, les autres de couleur naturelle de glaise, ornés d'une étroite rayure rouge. Et puis la pittoresque poterie de la Poméranie et celle des environs de Ilża, toute luisante de sa magnifique glaçure aux reflets d'or et de bronze... Et les autres encore, beaucoup d'autres, mais dont les nuances des formes et des couleurs sont trop subtiles déjà pour en parler détaillé-vement.

A présent il faut dire quelques mots des ouvrages charmant exécutés par les aiguilles agiles des paysannes polonaises: des broderies et des dentelles. Les broderies de Polesie, rouges et noires, servent à orner les blouses et les tabliers des femmes. Celles des Hu-cules, faites des points en forme de petites croix, couvrent de leur riche dessin surtout les manches des blouses. Elles sont aussi rouges et noires, près de la frontière roumaine entrelacées d'un fil doré ou argenté. Plus on avance à l'ouest, plus on rencontre de broderies

לידר המזרחה 1934

את התקדמות בנינה של הארץ מציינה ביוור, — התפתחות המפעלים הכלכליים בה. בין המפעלים הללו ישנים נאלח שבחוסדם היתה מנחת פועלם מצערה, אולם משך הזמן התפתחו במרדה נכרת ומשמשים כיום בסיסי הנאות וההתפתחות הכלכלית בה.

אחד המפעלים הללו הוא — יריד המזרה.

כשבשנת 1923 מר יהושע גורדון סדר בשני אלולים שכורים תערוכה צונעה של הוצאה הארץ, על הדמיון הכי נועז לא יוכל היה לשווות לו שהמפעל ההוא יקבל אורה כל כך ממשית ובכבודה שעדים אנו לו ביום.

הगמל המועוף — סמל יריד המזרה מבלייט כצורה בהירה את השנהו והקדמה שהביא בארץ יריד המזרה. הגמל הולך אט אט — ניפוי לו ביום ובמשךו הנאה סולל לו דרך

ארץ-ישראל לכל חלקי העולם.

המצב הגיאוגרפי של ארצנו מעלה אותו למלאות תפקיד של מתוך מסחרו בין ארצות אירופה, אסיה ואפריקה. יריד המזרה — יעוזו המיעדר הו — להוביל את השיבותה של א"י בידון זה ולקיים גשר בין המזרה והמערב, בצדיו שא"י תשמש לנקודות הרכוז והטרנסיט של סחר ארצות המזרח התייכון.

ארצות המזרח-התיכון נמצאות בעת, כידוע, בתקופה של התפתחות אינטנסיבית כלכלית, ובתהליך תעשייתי, המזען את בטויו בהגדרת האימפרט לארצות אלו. הודות לשפטן הבינלאומי המנדטורי בחיל מראצות אלו, מהותן הן כען דلت פתוחה למסחר העולמי, בינוור לארצות כל העולם, שבזמן המסחר הוא מוגבל וקשור במכסי הכנסה גובאים. כיווץ מזה, הרוי זה בעונייה של כל ארץ לשלול לה דרך לנאות הכלכלית שלה, בחירותה תוכרתת אל השוקים הללו, המחוים בעת כל קובל לתוצאות חזין. החרך המוביל למתירה זו בשורשי המזרה — היא יריד המזרה.

די להוכיח את האבספנות של ארצות אחדות שלקחו חלק ביריד 1932 (פולניה, רומניה וכו') בצדיהם בחשובות הכלכלה של יריד המזרה.

משמעותו זה ראיו לשבה عملיה של הלשכה למסחר ותעשייה פולנית — ארץ-ישראל בורשש, שכמנתה השיטית להתפתחות קשייה המשחר בין פולניה וארץ-ישראל אינה מוניה שום הזדמנות בכדי לפעול להנחלת קשרים אלו. כמו בשנת 1932 גם בשנת זו לפחת היא חלק חשוב ביריד, ביסודה את הביתן הפולני.

אין שום ספק, שהביתן הפולני ביצרו המורחבת השנה, יתן את התוצאות הרצויות וישמש קדמה נספה ומעלה לנטותה הכלכלית כלות של תוצרת פולניה בשוקי ארצות המזרח-התיכון.

blanches. Les plus belles en sont celles de Haute Silésie qui peuvent rivaliser, grâce à leur délicatesse invraisemblable, à la toile d'araignée.

La sculpture en bois est la plus répandue chez les Hucules. Ils taillent en bois différents objets et, après les avoir couverts d'un subtil ornement sculpté, ils les incrustent à l'aide de petites perles artificielles, de morceaux de bois, de nacre, de métal etc. Leurs candélabres destinés aux églises sont très beaux, aussi que leurs bâtons terminés par un hachereau en cuivre jaune et les belles coupes que les jeunes mariées vident au début des noces, en portant le premier toast.

Le coffre en bois destiné à contenir le trousseau de la jeune paysanne est le produit de l'art du peuple le plus répandu dans toute la Pologne. C'est le plus important et en même temps le plus bel utile de la demeure paysanne.

Il y a encore plusieurs genres de l'art du peuple polonais. Il y a des

bagues, des boutons de chemise, des boucles à ceinture — tous en métal; il y a des joujoux charmants que le paysan des environs de Cracovie fait pour ses enfants; et les peintures aux couleurs vives, dont il couvre ses cheminées blanchies à la chaux; et les peintures naïves sur le verre.

Et puis il y a des célèbres „pisanki“ — œufs de Pâques de toutes couleurs, couverts d'un subtil dessin exécuté à la manière de „batik“ (à l'aide d'une épingle trempée dans le cire fondu); et les „świątki“ en bois — statues de saints aux visages naïfs et bienveillant et le Christ, un maigre Christ, éternellement affligé de la misère humaine...

Le peuple polonais décore lui-même son logis. Les produits laids de fabriques n'ont pas encore réussi à gâter son bon goût. La société polonaise apprécie la valeur de son art simple et charmant et ne permet pas qu'il périsse en le protégeant de tout son possible.

Polish Confectionery Industry

Even before the world war Polish Confectionery had already achieved great popularity owing to its choice flavour and attractive appearance. Polish sweets were at time exported to Russia, whilst generally on the Continent they were known as „Russian Eweets“.

The Polish Confectionery Industry has considerably developed since 1920, and in view of its volume occupies at present an important position on the home market. There are now 20 large factories and a great many, for they number practically 150, smaller makers, giving employment to 9.000 workers.

The production of confectionery in Poland has attained the same level as that of Belgium, Italy and Switzerland, as 720.000 kg. Cocoa Beans have been used in 1933.

The most important sweets manufacturing Centres are: Warsaw,

Cracow, Lwow and Poznan, where nine tenths of this industry is concentrated. The works are operating on thoroughly modern lines of production and are equipped with the most up to date working machinery and automatic packing machines.

Polish Confectionery is being introduced now on foreign markets, and has been recently shown at the Amsterdam and Paris Exhibitions. Polish sweets are particularly well known in U. S. A., the most popular lines being chocolates and bonbons.

In order to facilitate the export of confectionery — eight of the most important manufacturers have organised with the aid of the „Kompanja Handlu Zamorskiego S. A.“, Moniuszki 6, Warszawa (Poland), a Central Export Sales Bureau, thus ensuring to the foreign buyers a good service in goods of the highest quality.

SPIS BRANŻOWY EKSPORTERÓW POLSKICH

LISTE CLASSIFIÉE DES EXPORTATEURS POLONAISS

CLASSIFIED INDEX OF POLISH EXPORTERS

רשימת האספקטורים הפולנישים לפי המצעות

الاسئل الشركات البولونية التي ترسل بضائع إلى الخارج

* PATRZ OGŁOSZENIE – V. ANNONCE – SEE ADVERTISEMENT – علن – הבט את המודעה – ينظير و

NAFTA I PRZETWORY NAFTOWE
PÉTROLE ET PRODUITS PÉTROLIERS
PETROLEUM AND PRODUCTS THEREOF

نفط وتجزءاته نفط

زيت البترول ومنتجاته من البترول

* POLSKI EKSPORT NAFTOWY
Lwów (Poland), pl. Marjacki 6—7.

WYROBY HUTNICZE
FOUNDRY-MANUFACTURES
PRODUITS DE FONDERIES

تؤثر بطي التصنيع

* „BLACHA CYNKOWA“
Katowice (Poland), Marjacka 11.

BIURO SPRZEDAŻY POLSKICH WALCOWNI
RUR

SALES OFFICE OF THE POLISH TUBE
WORKS

BUREAU DE VENTES DESUSINES A TUBES
POLONAISES

Katowice (Poland), Lompy 14.

Steel Tubes

General Agent: Polski Eksport Żelaza, Katowice, Kościuszki 30.

Polski Eksport Żelaza, Hamburg, „Montanhof“.

MASZINY, NARZĘDZIA I PRZYBORY
MACHINES, OUTILS, INSTRUMENTS
MACHINES, TOOLS AND INSTRUMENTS

מכונות, مكنزيات، أدوات

* „E F E S“
Warszawa (Poland), Srebrna 16.

* JAKÓB LESZCZYŃSKI
Łódź (Poland), Cegielniana 47.

* „MASZYNOBUDOWA“
Warszawa (Poland), Srebrna 16.

* PAŃSTWOWE ZAKŁADY INŻYNIERII
Warszawa (Poland), Terespolska 34—36.

ODLEWY ŻELAZNE I METALOWE
MOULAGES EN FER ET EN METAL
IRON AND METAL MOULDS

صيغة بروز ومتقدمة

قوالب من الحديد والمعادن

* ERNEST ERBE
Zawiercie (Poland), Leśna 2.
HERZFELD & VICTORIUS, S. A.
Grudziądz (Poland), 3 Maja 24—26.
Representative: Yiehiel Nahari-Miedzyrzecki,
Tel-Aviv, Allenby 119.

ARTYKUŁY SANITARNE
I KANALIZACYJNE
ARTICLES SANITAIRES
SANITARY WARES

مكشافات سنitarium وسدادات لتطهير

HERZFELD & VICTORIUS
Grudziądz (Poland), 3 Maja 24—26.
Representative: Yiehiel Nahari-Miedzyrzecki,
Tel-Aviv, Allenby 119.

WYROBY ŻELAZNE I METALOWE
ARTICLES EN FER ET EN METAL
METAL AND IRON ARTICLES

تصنيع ومتقدمة وبروز

بضائع من الحديد والمعادن

EMALJERNIA INŻ. L. BYTNERA
Poznań X (Poland)

Enamelled Iron Plates MFG.

* JAROSŁAW CAUDR,
Lublin (Poland), Fabryczna 17.

J. FOGELNEST,
Warszawa (Poland), Nalewki 24.

Alpac Knife-Handles and Knives.

* B-CIA KOBYLAŃSCY, S. A. p. f. „GERLACH“
Warszawa (Poland), Widok 19.

* A. MANN, S. A.
Warszawa (Poland), Pl. Małachowskiego 2.
Tools for Gardening, Veterinarians, Breeders
and Apiarists.

- * „M E W A“
Bielsko (Poland), Strzelnica 35.
- * NOWIK I SEREJSKI
Warszawa (Poland), Elektoralna 20.
- * NORBLIN, B-CIA BUCH I T. WERNER, S.A.
Warszawa (Poland), Żelazna 51.
- * „POLONÓZ“
Warszawa (Poland), Grochowska 86.
- * „SPIRAL“
Warszawa (Poland), Zytnia 20.
- Iron Tubes—vide „Foundry Manufactures“

**ARTYKUŁY ELEKTROTECHNICZNE.
ARTICLES ELECTROTECHNIQUES
ELECTRIC GOODS AND FITTINGS**

ממשרדים אלקטרוטכניים

بضائع و معدات تكنولوجيا

**FABRYKA ELEMENTÓW ELEKTRYCZNYCH
„ELEKTRON“, Sp. z o. o.**

Kraków (Poland), Św. Łazarza 13.

* „ELEKTROPOL“,
Warszawa (Poland), Leszno 71.

„KONTAKT“, TOW. ELEKTRYCZNE, Sp. z o. o.

Lwów (Poland), Kordeckiego 45.

* PAŃSTWOWE ZAKŁADY TELE I RADJO-
TECHNICZNE.

Warszawa (Poland), Grochowska 30.

RADIOFIL, POLSKA FABRYKA DRUTÓW,
Warszawa (Poland), Burakowska 9.

Enamel wires and all kinds of radio and electric
wires.

* „TYTAN“,
Warszawa (Poland), Obozowa 16.

**ARTYKUŁY TECHNICZNE.
ARTICLES TECHNIQUES
TECHNICAL APPLIANCES**

ممشرדים تقنيين

معدات و لوازمات الفنية

**FABRYKA POMP TURBINOWYCH „GJOT“,
Warszawa (Poland), Mazowiecka 12.**

Centrifugal pumps (Hydrofors).

ZAKŁ. PRZEM. „GRYFF“, A. JUREWICZ,
Warszawa (Poland), Piusa XI 30.

Filters and tin manufactures (furniture).

TOW. KOM. HAEBERLE I SPÓŁKA.

Grodzisk Mazowiecki (Poland), Kolejowa 22.

Emery manufactures and grinding-handles.

ZJEDNOCZONE WYTÓRNIE GASNICZE MI- RA.
Sp. z o. o.

Warszawa (Poland), Wspólna 3a.

Fluid and foam extinguish-apparatuses and Tetra.

W. SKIBA & A. WYPORĘK,

Warszawa (Poland), Marszałkowska 71.

Engineers' Photographic Papers.

Ferro prussaite and Blackline Papers.

**WYROBY CERAMICZNE
CERAMIQUE
CERAMICS**

توزراث ارميقه

بضائع الفخار والصين

**CENTRALA SPRZEDAŻY WYROBÓW KAMION-
KOWYCH, Sp. z o. o.**

Warszawa (Poland), Marszałkowska 95/15.

Canalisation pipes and forms of stone.

**ARTYKUŁY CHEMICZNE
ARTICLES CHIMIQUES
CHEMICAL PRODUCTS**

תוצרות חמיין

مختبرات كيماوية

- * „BORUTA“,
Zgierz (Poland), Leśna 30.
- * HUTA FENIKS, S. A.
Będzin (Poland).
- * THE HUGOHUETTE CHEMICAL WORKS LTD.
Tarnowskie Góry — Karłuszowiec (Poland).
- * ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE, TOW. z o. p.
Warszawa (Poland), Czackiego 14.
- * STREM“, S. A.
Warszawa (Poland), Mazowiecka 7.

**MATERJAŁY WYBUCHOWE
EXPLOSIFS
EXPLOSIVE MATERIALS**

חומר פצץ

مواد قابل الانفجار

- * „LIGNOZA“, S. A.
Katowice (Poland), Dworcowa 13.

**ARTYKUŁY PERFUMERYJNE, KOSME-
TYCZNE I FARMACEUTYCZNE
PARFUMERIE, COSMETIQUES ET PRO-
DUITS PHARMACEUTIQUES
PERFUMERY, COSMETICS, PHARMACIES**

בشمם ותמרוקים

عطورات، دهان وادوية

- * „AP. KOWALSKI“,
Warszawa (Poland), Grzybowska 43.
- * KRUZYŃSKI, OSTROWSKI I S-KA,
Warszawa (Poland), Płocka 45.

**FARBY I LAKIERY
COULEURS ET LAQUES
PAINTS AND VARNISHES**

צבעים וlacca

صبغات وورنيشات

W. KARPIŃSKI & W. LEPPERT,
Warszawa (Poland), Jerozolimska 30.

* TOWARZYSTWO „NOBILES“, S. A.
Włocławek (Poland), Łękska 23—25.

**WYROBY GUMOWE
PRODUITS EN CAOUTCHOUC
RUBBER WARE**

توزراث رومي وينونوميا

بضائع من الكاوشوك، بینونوم ومشح

„BRAGE“ RUBBER WORKS,
Warszawa (Poland), Stalowa 9.

Rubber-Heels, Erasers, Rubber-Purses etc.

* ZAKŁADY KAUCZUKOWE „PIASTÓW“, S. A.
Warszawa (Poland), Złota 35.

ZBOŻE, MĄKA I KASZA
BLES, FARINE
CEREALS, FLOUR AND GROATS

דְּגַן, קְמַח וּגְרִיסָה

حبوبات طحين و جريش

* B-CIA KOERPEL,
Szamotuły, Wlkp. (Poland).

PRZETWORY OWOCOWE, WARZYWNE
MIESNE I RYBNE
PRODUITS DE FRUITS, LEGUMES, VIANDE
ET POISSON
FRUIT, VEGETABLE, MEAT AND FISH
PRESERVES

شم Avery פירות, ירקות, בשר ודגים

أغذية، خضار، لحم وأسماك محفوظة

FABRYKA SUSZONYCH OWOCÓW I JARZYN
„DESERT”,

Kleck k/Nieświeża (Poland).

* DOM PRZEMYSŁOWO - TOWAROWY JÓZEF
FETTER, S. A.

Gdynia-Port, Nabrzeże Polskie (Poland).

* „KAEFFKA”, Sp. z o. o.
Warszawa (Poland), Czerniakowska 196.

* „ORIGINAL”,
Warszawa (Poland), Grzybowska 73.

CUKRY I CZEKOLADA
BONBONS ET CHOCOLAT
SWEETS AND CHOCOLATE

תוצרת סוכר ושוקולד

سكريات و الشوكولاتة

* KOMPANJA HANDLU ZAMORSKIEGO, S. A.
Warszawa (Poland), Moniuszki 6.

SZCZECINA I WŁOSIE
POILS ET CRINS
ANIMAL HAIR

שערות בעילוי-חיים

شعيرات الحيوانات

A. MAUR i SYNOWIE,
Warszawa (Poland), Nowiniarska 7.

WYROBY BAWEŁNIANE
TISSUS DE COTON
COTTON MANUFACTURES

תוצרת צמר-גפן

صنوعات قطنية

* B-CIA CZECZOWICZKA,
Andrychów pow. Wadowice (Poland).

* WŁOKIENNICA SPÓŁKA AKCYJNA
„N. EITINGON I S-KA”,

Łódź (Poland), Sienkiewicza 82.

M. FOGEL, DZIERŻAWA T-WA SCHLOESEROW
SKIEGO W OZORKOWIE,
Oddział Łódź (Poland), Piotrkowska 5.

Bed-linen, Linen, and Clothes.

* ZAKŁADY PRZEMYSŁU BAWEŁNIANEGO
„LUDWIK GEYER”, S. A.

Łódź (Poland), Piotrkowska 282.

* ZAKŁ. WŁOKIENNICE ADOLF HORAK, S. A.
Ruda Pabianicka (Poland), Staszica 84—86.

- * ZAKŁADY PRZEMYSŁU BAWEŁNIANEGO JULJUSZA KINDERMANA, S. A.
Łódź (Poland), Piotrkowska 139.
- * SPÓŁKA AKC. WYROBÓW BAWEŁNIANYCH I. K. POZNAŃSKIEGO,
Łódź (Poland), Ogrodowa 17.
- * JÓZEF RENSZ i S-WIE,
Pabianice (Poland). Kościuszki 31.
- * ZJEDNOCZONE ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE K. SCHEIBLERA i L. GROHMANNA, S. A.
Łódź (Poland), Targowa 65.
- * PRZEMYSŁ WŁOKIENNICY,
„KAROL STEINERT”, S. A.
Łódź (Poland), Piotrkowska 276.
- TOWARZYSTWO PRZĘDZALNICZE W CZESTOCHOWIE, FRANCUSKA SPÓŁKA AKC.
Częstochowa (Poland), Narutowicza 127.

WYROBY WEŁNIANE
TISSUS DE LAINE
WOOL MANUFACTURES

תוצרת צמר

مصنوعات صوفية

- * KAROL BACHRACH,
Bielsko (Poland), 3 Maja 31.
- * S. H. CITRON, JT. ST. CO.
Białystok (Poland), Kupiecka 35.
- * B-CIA HEILPERN,
Bielsko (Poland), 3 Maja 31.
- ZJEDNOCZONE FABRYKI SUKNA I WYROBÓW WEŁNIANYCH, HESS, PIESCH I STRZYGOWSKI.
Bielsko (Poland).
- TOWARZYSTWO AKC. SUKIENNEJ MANUFAKTURY LEONHARD, WOELKER i GIRBARDT, S. A.
Łódź, Leonhardta 1.
Representative: „Erpol”, Tel-Aviv.
F. RABINOWICZ i S-WIE,
Bielsko-Śląsk (Poland).
- * A. SOKÓŁ i J. ZYLBERFENIG,
Head Office: Białystok (Poland), Sienkiewicza 44.
- * L. WYSOCKI & SONS,
Białystok (Poland), Piłsudskiego 28.

WYROBY DZIANE
TRICOTAGES
KNITTED GOODS

תוצרות סריגה

بتصنيع منسوجة

- * M. MENKES,
Warszawa (Poland), Ciepła 22—24.

WYROBY LNIANE, KONOPNE I JUTOWE
TISSUS DE LIN, CHAVRE ET JUTE
FLAX, HEMP JUTE MANUFACTURES

تוצרת فשתون, كنبوم و يوتا

منوجات من كتان او جوتا

- * SP. AKC. GNASZYŃSKIEJ MANUFAKTURY,
Gnaszyn pod Częstochową (Poland).
- * FABRYKA WYROBÓW LNIANYCH „LEWLEN”
Częstochowa (Poland), Przechodnia 11—15.
LANDAU I FEINSINGER,
Lwów (Poland), Akademicka 5.
Wholesale of Sacks, Flax and Hemp.
- PRZĘDZALNIA I TKALNIA JUTY „WARTA”, S. A.
Warszawa (Poland), Mazowiecka 3.
Jute and Flax Manufactures.

INNE WYROBY WŁÓKNIENICZE
AUTRES TEXTILES
OTHER TEXTILE MANUFACTURES
תוצרות שונות טקסטיליות

منسوجات اخرى

M. GALEWSKI SPADKOBIERCY.
Łódź (Poland), Senatorska 8.
Vicugna Yarn.

ODZIEŻ I BIELIZNA
VÉTEMENTS ET LINGE
OUTERGARMENTS AND UNDERGARMENTS
בגדים ולבנים

بازار للملابس الداخلية

SYNDYKAT EKSPORTU ODZIEZY „SEO”, A. A.
Łódź (Poland), Piotrkowska 211.

ARTYKUŁY SPORTOWE
SPORT ARTICLES
ARTICLES DE SPORT

מכשורים אספואטטיים
لوازمات للرياضة

„STADJON” Sp. z o. o.
Warszaw (Poland), Królewska 31.

MEBLE GIĘTE
MEUBLES EN BOIS COURBÉ
BENT FURNITURE

ריהיטים

مُوبيليات

CZERSKI I JAKIMOWICZ

Zamość (Poland).
Bentwood furniture, chair seats and backs.

DYKTY I FORNIERY
PLACAGES ET BOIS CONTREPLAQUÉS
PLY WOOD AND VENEERS

עץ יצוק עץ

خشب متنوعة عجرا لاصق والتزيين

* TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO-LEŚNE, S. A.
Warszawa (Poland), Królewska 35.
ZWIĄZEK FABRYKANTÓW DYKT I FORNIERÓW
W POLSCE.
Warszawa (Poland), Boduena 2/9.

KOMPLETY SKRZYNNIKOWE DO
POMARAŃCZY
PLANCHETTES POUR CAISSES D'ORANGES
PREPARED WOOD FOR ORANGE CASES
تبنوت لخفاش

صناديق خفف أو معككة في برتقال

SAMUEL LICHTMANN.
Dobromil (Poland).

INNE WYROBY DRZEWNE
AUTRES PRODUITS EN BOIS
OTHER WOOD AND TIMBER
MANUFACTURES

هوزرات شونوت معن
صناعات من خشب وانجارات

- * W. DOMAŃSKI I S. ZABŁOCKI.
Warszawa (Poland), Kawęczyńska 36.
- * SP. AKC. „FORMIARZ”.
Warszawa (Poland), Długa 25.
- * WOŁYŃSKI PRZEMYSŁ DRZEWNY S-ka z o. o.
Management: Warszawa (Poland), Hortensji 6-8.
WACŁAW ZGLECKI.
Warszawa (Poland), Stalowa 46.
Barrels and tuns for beer and wine.

PAPIER, TEKTURA I BIBUŁKA
PAPIER, CARTON, PAPIER FIN
PAPER, CARDBOARD AND CIGARETTE
PAPER

נייר وكraft وورق مكعب

- * DAWIDOWICZ, KEMPIŃSKI I S-KA.
Warszawa (Poland), Chmielna 43.
- * ŻYWIECKA F-KA PAPIERU „SOLALI”, S. A.
Żywiec 2 (Poland).

CZCIONKI
CARACTÈRES
PRINTERS' TYPES

אותיות דפוס

حروف طباعة

- * ODLEWNIA CZCIONEK I FABRYKA LINIJ MO-
SIEŻNYCH STANISŁAWA JEŻYŃSKEGO.
Warszawa (Poland), Ogrodowa 50.

INSTRUMENTY MUZYCZNE
INSTRUMENTS MUSIQUES
MUSICAL INSTRUMENTS AND PARTS
THEREOF

כלי נגינה

آلات ولوازمات الموسيقية

- * ARNOLD FIBIGER.
Kalisz (Poland), Szopena 9.

GALANTERJA
ARTICLES DE FANTAISIE
FANCY GOODS

קישוטי חמדת

صانع النطريفة

SZYMON ARENDARZ.

Warszawa (Poland), Nalewki 2a.
POLSKI PRZEMYSŁ SZYCHOWY, Sp. z o. o.
Warszawa (Poland), Bonifraterska 11-13.

ZABAWKI
JOUETS
TOYS AND GAMES
צעצועים

لعب

- * „BRAGE” RUBBER WORKS.
Warszawa (Poland), Stalowa 9.
Rubber-Balls, Rubber Toys etc.

BANKI
BANQUES
BANKS
בנקים
بنوك

- * BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO.
Warszawa (Poland), Jerozolimska 1.
- * BANK POLSKA KASA OPŁEKI.
Head Office: Warszawa (Poland), Świętokrzyska 31-33.
- * DOM BANKOWY D. M. SZERESZOWSKI.
Warszawa (Poland), pl. Żelaznej Bramy 1.

BIURA PODRÓŻY
BUREAUX DE VOYAGE
TRAVEL AGENCIES

משרדי נסיעה

دوائر سفر

- * POLSKIE TRANSATLANTYCKIE TWO OKRE-TOWE, LINJA GDYNIA—AMERYKA.
Gdynia (Poland), Waszyngtona.
- * „LLOYD TRIESTINO”.
Warszawa (Poland), S-to Krzyska 25.
- * POLSKIE BIURO PODRÓŻY „ORBIS”, Sp. z o. o.
Warszawa (Poland), Kr. Przedmieście 5.

UZDROWISKI I HOTELE
STATIONS BALNÉAIRES ET HÔTELS
HEALTH-RESORTS AND HOTELS

مکומות הרפאה ומילון

موقع تجديد الصحة وفنا

- * TRUSKAWIEC-ZDRÓJ.
Truskawiec, pow. Drohobycz (Poland).

EKSPEDECJA I DOMY SKŁADOWE
BUREAUX D'EXPÉDITION ET ENTREPÔTS
WARE HOUSES, FARWARING AND
SHIPPING AGENCIES

אקספְּדִיצְיָה ומחסנים

خانه ابعنایع ودواز عرکا و حمراء بعنهایع

- * MIĘDZYNARODOWY DOM EKSPEDECYJNY N. ADELBERG.
Warszawa (Poland), Nowolipki 16.
- * BERGENSKE BALTIC TRANSPORTS, Ltd.
Gdynia (Poland), Skrz. Pt. 122.
- * DOM HANDLOWO-EKSPEDECYJNY A. GELBLUM I M. WAJNCWEIG.
Warszawa (Poland), Nalewki 33.

* SZPARAG & RUBIN.
Warszawa (Poland), Grzybowska 43.

* S. ZAKRZEWSKI.
Warszawa (Poland), Zajęcza 8.

* WARSZAWSKA F-KA ZABAWEK („ŻU-ŻU”).
Warszawa (Poland), Bonifraterska 31.

* DOM TRANSPORTOWO-EKSPEDECYJNY,
S. JELIN I J. RUDOMIN, S. A.
Łódź (Poland), Piotrkowska 62.

* D. LANDAU I E. SLIOZBERG.
Warszawa (Poland), Bielańska 3.
PRZEDBORSKI, KOLNER I S-KA.
Łódź (Poland), Sienkiewicza 6.

MIĘDZYNARODOWE TRANSPORTY, JAKÓB
RISCH.
Lwów (Poland), Zyblikiewicza 24.
Forwarding house.

RÓŻNE
DIVERS
MISCELLANEOUS

מקרים שונים

* „CUKRODJETA”, Sp. z o. o.
Warszawa (Poland), Leszno 10.

* THE INTERNATIONAL SHIPBUILDING AND
ENGINEERING, Co., Ltd.
Danzig, Werfgasse 11.

* KRAJOWE TOW. MELJORACYJNE, S. A.
Warszawa (Poland), Jerozolimska 43/42.

* MINING, DRILLING AND HYDROTECHNIC SO-CIETY, M. ŁEMPICKI.
Warszawa (Poland), Al. Jerozolimskie 18.

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLU KOMPENSACYJNEGO, Sp. z o. o.
Warszawa (Poland), Moniuszki 10.

Settles all matters respecting compensatory trade.

* J. SZYPNIEWSKI.
Hydrotechnic.
Warszawa (Poland), Piussa XI 56.

KRAJOWE TOWARZYSTWO
MELJORACYJNE S. A.
WARSZAWA (POLAND)
Al. Jerozolimskie 43/42

Executes schemes and works, concerning
agricultural melioration (drainage, irrigation
and spraying), regulations of rivers, arranging
of fish-ponds, water-establishments
and other hydrotechnic works.

Drainage and irrigation

بنوش והשכאה

توزيع المياه وارواه

K O M P A N J A — H A N D L U — Z A M O R S K I E G O

S. A.

Warszawa (Poland), Moniuszki 6.
Telegr. addr. „KOMHA”

STOCK CAPITAL zł. 1.000.000.—

Current account:

Powszechny Bank Związkowy w Polsce, Warszawa (Poland), Zgodall

CENTRAL EXPORT-SALE OFFICE OF UNITED — FACTORIES OF CONFECTIONERY —

„ALFA“, LTD., FACTORY OF SWEETS, CHOCOLATE AND CONFECTIONERY,
WARSZAWA-PRAGA (POLAND), ZYGMUNT. 8.

THE ANGLO-ASIATIC CO. LTD.,
DANZIG, AM OLIVAER TOR 1.

S W E E T S

„BRANKA“, S. A. FACTORY OF SWEETS, CHOCOLATE AND CACAO,
LWÓW (POLAND), SZEPTYCKICH 26.

CHOCOLATE

FRANCISZEK FUCHS I SYNOWIE, S. A.
WARSZAWA (POLAND), MIODOWA 18.

C A C A O

„HAZET“ STEAM FACTORY OF SWEETS, CHOCOLATE AND MARMOLADE,
LWÓW (POLAND), PANIEŃSKA 23.

A. PIASECKI, S. A., FACTORY OF CHOCOLATE,
KRAKÓW (POLAND), RYNEK GŁÓWNY 27.

B I S C U I T S

„PLUTOS“, S. A., FACTORY OF CHOCOLATE,
WARSZAWA (POLAND), BARSKA 28/30.

E. WEDEL, S. A. FACTORY OF CHOCOLATE,
WARSZAWA (POLAND), SZPITALNA 8.

REPRESENTATIVE FOR PALESTINE: M. DIZENGOFF & CO., JAFFA, P. O. B. 252.

UNITED TEXTILE WORKS

K. SCHEIBLER
& L. GROHMAN
Ltd.

ŁODZ, POLAND

Telegraphic address: „ZJEDNOCZONE”

Cotton spinning mills of 227.449 spindles, weaving mills of 6.000 looms, bleach-, dye- and print-works, finishing and engraving departments, mechanical workshops etc.

The Works employ more than 6.000 workmen.

The Works manufacture: cotton weft and warp yarn, twisted yarn, stocking yarn, gased yarn etc.

All kinds of cotton goods grey, bleached, dyed, printed, fancy-woven and finished.

Various calicoes, shirtings, long-cloths, (madapolams, nainsooks, sateens, batists, towels, hand-kerchieves, inlets, twills, linings, overalls, cotton blankets, sheetings etc.)

Goods in artificial silk.
Linen goods, cloths for aeroplanes.

ZJEDNOCZONE ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

K. SCHEIBLERA
i L. GROHMANA
Spółka Akcyjna

ŁÓDŹ (POLSKA)

Targowa 65

Adr. telegr.: „ZJEDNOCZONE”

Przedzalnia bawełniana: 227.449 wrzecion, tkalnia: 6000 krosien, bielnik, farbiarnia, drukarnia, wykańczalnia, rytownia, warsztaty mechaniczne etc.

Zakłady zatrudniają przeszło 6.000 robotników.

Zakłady wyrabiają: przedzę bawełnianą (osnowę i wątek), nici bawełniane, przedzę pończoszniczą etc.

Wszelkie tkaniny bawełniane szare, bielone, farbowane, drukowane, apreturowane i wykończone.

Wszeikie perkaliki, materjal na koszule, (madapolamy, nansuki, satyny, batysty, ręczniki, chustki do nosa, wsypy, płótna deseniowe, materjały podszewkowe, bluzy robocze, bawełniane kołdry, kapy etc.)

Towary ze sztucznego jedwabiu.
Tkaniny płócienne, płótna samolotowe.

מפעלי תעשייה המאוחדים

ה. שיבלר
ול. גrhoהמן
חברת מבניות

Łódź (פולניה)

טרגובה 65

כתובת התגנור: „ז'יגנטשונגה”

מפעלי צמרגפן, של 227.444 סדרינט, בית ארגנים 6 6000 נבלים, מחור, מצבעה, בתוי דפום, השלמה ופטוח, בתוי מלאכה למכונות וכו'.

במפעלים עובדים 6000 פועלם.

המפעלים יוצרים: מוזלת צמרגפן (המערך והפטיל). חוטי צמרגפן, מוזלת פומקם וכו'.

כל מיני ארוג אפורים, שחורות לכתונות (מדפלום ננסוק, סטון, אגבין), מגבות, מטבחות האף, ארוג לכרית וארוג התואות, שחורות לצפות, חולצות עבודה, שמיכות צמרגפן, אפודות, שחורות משי מלאכותי, ארוגי בד, וכד לאוירונם.

PRZEMYSŁ WŁOKIENNICZY

TEXTILE WORKS

KAROL STEINERT

Spółka Akcyjna

LIT D.

ŁÓDŹ

Adres telegr.: „STEINERT ŁÓDŹ”

ŁÓDŹ

Telegr. addr.: “STEINERT ŁÓDŹ”

Firma istnieje
od roku 1834

Kapitał akcyjny
zł. 7.500.000

Established
1834

Share capital
zł. 7.500.000

Zakłady obejmują:

przedzalnię bawełny cienką i odpadkową (25 000 wrzecion), tkalnię (558 krosien), bielnik, farbiarnię, drukarnię, wykańczalnię i merceryzację.

SPECJALNOŚCIĄ FABRYKI SĄ TOWARY DRU-
KOWANE W KOLORACH TRWAŁYCH.

Works possess:

Spinning mill of fine and waste cotton (25.000 spindles). Weaving mill (558 looms). Bleach-dye-and printworks, finishing and mercerising departments.

SPECIALITY: PRINTED GOODS IN
UNFADING COLOURS.

**PRZEMYSŁ
CHEMICZNY**

„BORUTA”

ZGIERZ, LEŚNA Nr. 30

**SPÓŁKA
AKCYJNA**

Telegr.: BORUTA ZGIERZ

ABC CODE 6TH EDIT.

**PRZEMYSŁ CHEMICZNY „BORUTA” S. A.
Produkuje:**

Barwniki dla przemysłu włókienniczego: na wełnę, półwełnę, bawełnę, sztuczny jedwab, len, konopie i jutę.

Barwniki dla innych rodzajów przemysłu: na skóry, na papier, do wyrobu atramentów, do tłuszczów, na drzewo, rafię, słomę i t. p.

Półprodukty dla fabrykacji barwników.

Sole i kwasy techniczne.

Materjały kruszące.

Środki dezynfekcyjne: chloraktin i chlorakton.

Preparaty chemiczne dla zwalczania szkodników roślin.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁKI WYNOSI

ZŁ. 2.400.000.—

**INDUSTRIE CHIMIQUE „BORUTA” S. A.
Produit:**

Colorants pour l'Industrie textile: pour laine, mi-laine, coton, soie artificielle, lin, chanvre et jute.

Colorants pour autres industries: pour cuirs, papiers, pour préparation, d'encre, pour graisses, pour bois, raphia, paille etc.

Produits intermédiaires pour la fabrication de colorants.

Sels et acides techniques.

Matieres explosives.

Matieres desinfectantes: chloraktine et chloraktone.

Insecticides.

**LE CAPITAL SOCIAL EST DE 2.400.000.—
ZLOTYS.**

**POLSKI
EKSPORT
NAFTOWY
LWÓW, PL. MARJACKI 6**

**SOCIÉTÉ POLONAISE D'EXPORTATION
DES PÉTROLES**

POLONIE, LWÓW, PLAC MARJACKI 6

**POLISH OIL EXPORT COMPANY
POLAND, LWÓW, PLAC MARJACKI 6**

At the exhibition in Alexandria, Cairo and Tel-Aviv we expose a collection of samples of all oil products and particularly samples of LUBRICATING OILS, the export of which to Egypt and Palestine gains a special interest amongst the clients of these lands. The best proof of this interest are the numerous demands which we received during the last days.

We beg to send us directly by letter all demands concerning the importation of oil products from Poland.

*Polish Oil Export
Company*

**THE CHEMICAL INDUSTRY “BORUTA” CO.
LTD.**

Our Works produce: Aniline dyestuffs for textile industry: for wool, half-wool, cotton, artificial silks, linen, hemp and jute.

Aniline dyestuffs for other industries: for leather, paper, for the preparation of inks, for greases, for wood, raffia, straw etc.

Intermediate products for the Manufacture of aniline dyes.

Salts and technical acids.

Explosives.

Disinfectants: chloractin and chloracton.

Insecticides.

SHARE CAPITAL (FULL PAID-IN)

ZŁ. 2.400.000.—

SILESIAN FACTORY OF METAL PRODUCTS

„M E W A”

BIELSKO, POLAND — 35 STRZELNICZA STREET

P. O. BOX 63

TEL. No. 18-63

**FIRST POLISH FACTORY OF VARIOUS
CAPSULES FOR BOTTLES AND FLASKS
METAL TUBES**

**LEAD, TIN, LEAD TINNED TUBES, PLAIN
AND LITHOGRAPHED**

PERFORATED CORKS

CROWNCORKS

**ZAKŁADY
SOLVAY**

**w POLSCE
TOW. Z OGR. POR.**

CEMENTOWNIA

„GRODZIEC”

**TOW. GÓRN-
PRZEMYSŁOWE
“SATURN”**

S. A.

CEMENTOWNIA

„SATURN”

**Produkuję cement
portlandzki
pierwszorzędnej
jakości**

**ZDOLNOŚĆ
PRODUKCYJNA:**

I. 350.000 t. ROCZNIE

II. 200.000 t. ROCZNIE

Zapytania w sprawie dostaw cementu do Palestyny i krajów Bliskiego Wschodu należy kierować do Zakładów SOLVAY w Polsce, Tow. z o. p., Warszawa, Czackiego 14.

TEXTILE JOINT STOCK COMPANY

N. EITINGON & Co.
ŁÓDŹ (Poland)

Cotton goods printed
and dyed

Tissues of artificial silk

Stockings and knitted goods

Spinning mills for Egyptian
and American cotton
manufacture yarns from
No. 8 up to No. 120

WŁÓKNIENICZA SPÓŁKA AKCYJNA

N. EITINGON i S-ka
ŁÓDŹ

Wyroby bawełniane drukowane i kolorowe tkane

Tkaniny z jedwabiem
sztucznego

Pończochy i wyroby dziane

Przedzialnie bawełny amerykańskiej i egipskiej
wyrabiają przedzę bawełnianą
od No. 8 do No. 120

חברת מנויות לה' צרות ארן

ב. אַיְטִינְגּוֹן וָשׁוֹת.
לוֹדוֹז (פּוֹלְנִיהּ)

ארגי צמר גפן מודפסים וצבעים

הוצרות משי מלאכותי, פוחמקים
וחוצרות סריגת

המטויות לצמר גפן מצרי ואמריקאי

יוצרות צמר גפן מס' 8 עד מס' 120

ZAKŁADY PRZEMYSŁU BAWEŁNIANEGO
JULJUSZA KINDERMANA
Spółka akcyjna w Łodzi
ROK ZAŁ. 1892

ZARZĄD I BIURO SPRZED.: Piotrkowska 139, tel. 195-56.
ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE: ul. Łąkowa 23/25, tel. 209-93.
Adr. telegr.: „JUKA”.

PRZĘDZALNIA, TKALNIA, WYKOŃCZALNIA,
FARBIARNIA, BIELNIK I DRUKARNIA.

ZAKŁADY WYRABIAJĄ:

Towary na ubrania męskie PATENT-MANCHESTER I, specjalny artykuł największej trwałości (z ochroną patentową na całą Polskę i Gdańsk) i różne gatunki GENUA-KORDY. Plusze do prania i Velvetony na ubioru damskie w najnowszych kolorach i wzorach.

Tkaniny na suknie damskie z sztucznego jedwabiu, bawełniane, kolorowo-tkane i drukowane w najmodniejszych deseniach.

PRZEDSTAWICIEL:

SHERESHEVSKY & WOJTINSKY, Tel-Aviv (Palestine).

COTTON WORKS
JULJUSZ KINDERMAN, LTD
Lodz, Poland.
ESTABLISHED 1892

Management and sale-office: Piotrkowska 139, Phone 195-56.
Works: Łąkowa str. 23/25, Phone 209-93.
Teleg. addr. „JUKA”.

SPINNING AND WEAVING MILLS, FINISHING DEPARTMENT, DYE-BLEACH-AND PRINTWORKS.

THE WORKS MANUFACTURE:

Stuff for gentlemen's clothes PATENT-MANCHESTER I, special article of the greatest strength (patented for Poland and Danzig) and different qualities of GENUA CORDS. Washable pluses and velvets for ladies, clothing in most fashionable colours and designs.

Tissues for ladies, dresses of artificial silk, cotton, dyed and printed in most fashionable design.

REPRESENTATIVE:

SHERESHEVSKY & WOJTINSKY, Tel-Aviv (Palestine).

BRACIA CZECZOWICZKA

FABRYKA WYROBÓW BAWEŁNIANYCH W ANDRYCHOWIE

poleca swoje wyroby pierwszo-
rzędnej jakości:
płótna surowe i bielone — szyfony — szyrtingi — dymki — batysty — zefiry — popeliny — prześcieradłowe — ręcznikowe — wsypy — flanele białe i kolorowe — dreliszki materiałowe i na story — oraz nowość:
wyroby „A R L E N”
Sprzedaż wyłącznie hurtowa!

FACTORY OF COTTON MANUFACTURES AT ANDRYCHOW

offers its manufactures of first-rate quality:
raw and bleached linen — chiffons — shirtings — batists — zephyrs — popelina — for sheets — inlets — white and coloured flannels — tickens for mattresses and window - curtains — and new manufacture:
“A R L E N”
Wholesale.

האחים טשיטשובייטשקה

בית חוץות לתוצרות צמר גפן
באנדריינוב

מחליצה על תוצרותיה המשובחות:
בד בלתי מעובר ומחרור, שפונים, שירטי נגום, קליעים, אגבנינים, ארני הצפריר (ופיר), פופיליניות (ארוג משי אב), לשבמי כות, למונבות, לחתולות פשתנים לבנים וצבעים, ארוג-כפול למורנים ולווילונות וגם חדש:

תוארות „ארלן”

המכירה סיטונית אך ורכ!

FABRYKA WYROBÓW LINIANYCH

"LEWLEN"
Tkalnia - Bielarnia - Apretura
CZĘSTOCHOWA
ul. Przechodnia Nr. 11/15
Adres telegr. „Lewlen”
Płotna lniane, ręcznikowe,
obrusowe, prześcieradłowe.
szare, bielone i kremowe.
Płotna sztywne krawieckie:
lniane i jutowe.

Taśmy lniane, konopne i jutowe.
Tkaniny lniane dla celów
przemysłowych.

FACTORY OF LINEN MANUFACTURES

"LEWLEN"
Weaving mill — Bleach —
and finishing department.
CZĘSTOCHOWA (Poland),
Przechodnia 11/15
Linen for towels, table-cloth,
sheets.
grey, bleached and cream
Stiff tailor's stuffs:
linen and jute.
Linen, hemp and jute bands
Linen tissues for industrial
purposes.

בית-חרושת לתוצרת פשתן

לְבָלִין

בית-אורגים, — מהור, החלקה של ארגד
שנסטוכובנה (פולניה) רחוב פשכוניה 11/15
בד לתוצרת מגבות, מפות וסידונים.
אפורים, מחורים וצבעים.
בר מקשה, יוטה ופשתן לחיטים,
סרטוי פשתן וזוטה
תוצרת פשתן לצרכי התעשייה.

FABRYKACJA TOWARÓW WŁOKIENNICKICH

JÓZEF RENSZ I S-WIE

Telefon Nr. 99

Adres telegr.: „RENSZ PABJANICE”

Fabryka Wyrobów Włókienniczych Józef Rensz i Synowie w Pabjanicach, dla eksportu swych wyrobów poszukuje przedstawiciela na całą Palestynę i Bliski Wschód. Kaucja wymagana. Reflektanci zechcą łaskawie składać oferty w języku polskim, względnie zgłaszać się do nas bezpośrednio w celu omówienia warunków współpracy.

Factory of textile wares Józef Rensz i Synowie at Pabjanie (Poland) seeks for arranging export of its manufactures a representative for Palestine and Near-Eastern countries. Deposit required. Candidates are requested to send their offers in Polish, eventually to apply to our firm personally in order to speak of the terms of work.

Fabrique de draps et de couvertures

L. WYSOCKI & FILS

à BIALYSTOK, (Pologne)

Office principal: Mar. Piłsudskiego 28.
Telephone 7-14.

Adresse télégraphique:
„Wysocki Synowie”

Boîte Postale 129

Codes: Rudolf: Mosse, Bentley.

Fabrique spéciale de production
en couvertures variées de qualités et de
couleurs, unies et dessinées les plaid
quadrillés et en dessin défigé, en étoffes
bon-marché pour complets et pardessus.

בית-חרושת לאריג ושמיכות

לויסזקי ובניו

ביליסטוק (פולניה)

הלהסהה הראשית:
רחוב המושך. פילסודסקי 28

טלפון 7-14

הכתובת התלונה, ויטוצקי טינוביה

129. ד. ת.

בתוך תוצרת מיוחדת

שמיכות בסוגים וצבעים שונים,

שיעיות בתוארו. ערכות בשכבות,

ודמות לערם, אריגים זולים

לכגדים ומילרים.

SYNDIKAT EKSPORTU ODZIEŻY

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 211 POLAND
ADR. TELEGR. SEO ŁÓDŹ

Wspólne biuro sprzedawy konfekcji eksportowej.
Jednoczy wytwórców konfekcji na eksport.
Reprezentuje konfekcyjny przemysł polski na rynkach zagranicznych.

CLOTHING EXPORT SYNDICATE

„SEO”, LTD
LODZ (POLAND), PIOTRKOWSKA 211.
Telegr. addr. SEO-LODZ.

Central sale-office of clothing for export. Unites
clothing manufacturers — exporters.
Represents the Polish clothing industry on the foreign
markets.

A. SOKÓŁ & J. ZYLBERFENIG

Cloth-factory

BIALYSTOK (Poland),

Head office: Sienkiewicza street 44.

Telephone 125. — Cable-address: „SOKZYL”
P. O. Box 124. CODES: Rudolf Mosse, Bentley's.

A special factory of great efficiency
in cheap coatings and overcoatings, wolen and
half-wolen military stuffs, half-wolen blankets,
smooth stuffs etc. made of shoddy.
OWN pulling, spinning-mills, weaving-mills,
dyeing- and finishing-works.

KAROL BACHRACH

Bielsko (Poland)

Factory of worsted of most exquisit quality, speciality: stuffs for trousers, dress-coats, over-coats and suits.

BRACIA HEILPERN

Bielsko (Poland)

Factory of woolen coverlets also for animals, production of lodens of cloth for floor polishing and peasant cloths.

KAROL BACHRACH

Bielsko, Polska.

Fabryka kamgarnów najwykwintniejszej jakości, specjalność: materje spodniowe, frakowe oraz na palta i ubrania.

BRACIA HEILPERN

Bielsko, Polska.

Fabryka Koców wełnianych dla ludzi i zwierząt, wybór lodenów, sukna podłogowego i sukna włósciańskiego.

KAROL BACHRACH

BIELSKO (POLOGNE)

Tisseranderie des étoffes d'une qualité supérieure. Specialités de la maison: les étoffes pour les pantalons, pardessus, vêtements et fracs.

FRERES HEILPERN

BIELSKO (POLOGNE)

Fabrique des couvertures en laine aussi pour les animaux, manufacture des lodens, des draps pour nettoyer les planches et des draps paysans.

COTTON
MANUFACTURE
CO. LTD.

I. R. POZNANSKI
ŁÓDŹ, (POLAND)
ESTABLISHED 1872

Spinning mill for American cotton 126.500 spindles

Spinning mill for Egyptian cotton 21.800 spindles

Waste spinning mill 8.630 spindles

3250 looms with dying bleaching and printing departments (12 printing machines) 4.100 workmen.

The works manufacture: cotton yarns from No. 8 up to No. 100. All kinds of cotton goods, raw, bleached, dyed, printed and finished also goods in artificial and natural silk.

Representative for Palestine:
A R O N S O N B R O S.
112a Allenby, Tel-Aviv.

SP. AKC.
W Y R O B Ó W
B A W E Ł N I A N Y C H
I. R. POZNAŃSKI
ŁÓDŹ (P O L S K A)
R O K Z A Ł O Ż E N I A 1872

Fabryka posiada:
przędzalnię bawełny amerykańskiej 126.500 wrzecion
przędzalnię bawełny egipskiej 21.800 wrzecion
przędzalnię odpadkową 8.630 wrzecion

3250 krosien tkackich oraz fabriki, bielni, drukarni (12 maszyn drukarskich) 4100 robotników.

Fabryka wyrobia:
przedzę bawełnianą od Nr. 8 do Nr. 100, wszelkiego rodzaju tkaniny bawełniane surowe, bielone, farbowane, drukowane i wykończone. Towary z jedwabiu sztucznego i naturalnego.

Przedstawiciel firmy na Palestynę: Bracia ARONSON
112a Allenby, Tel-Aviv.

חברת מנויות לתוכנות צמר גפן
ג. ה. פּוֹזְנַאַסְקִי
לודז, (פולניה)
שנת ח'יסצ'ו 1872

כבודת החירות יש:

מטווית צמד גפן אמERICANAI
5- 126.500 סדינים

מטווית צמר גפן מצרי
5- 21.800 סדינים

מטווית הנשירה
5- 8.630 סדינים

נווי הארגים וגום מצבעה, מחור
בית דפוס (12 מכונות הדפוס ו-
פועלים).

בית החירות יוצרת:

מוולtz צמר גפן מס. 8 עד 100, כל מיני
ארגוני צמר גפן בלחתי מעובדים, מהוררים
צבעים ומושלים. תוצרות משי טבעי
ומלאכותי.

הסוכנים לארץ: ישראל
האחים אורנטון, תל-אביב.
רח. אלנבי מס. 112 א.א.

THE COTTONGOODS
MANUFACTURING CO

ZAKŁADY PRZEMYSŁU
B A W E Ł N I A N E G O

ETABLISSEMENTS
D'INDUSTRIE COTONNIÈRE

„Ludwik Geyer”

LTD.

Ł O D Z

Cotton spinning mills, weaving mills, dye-, bleach and printworks.

The Works employ 2.500 workmen (maxim. 6.000)

The Works manufacture:

Cotton yarn, cotton goods coloured and printed, cotton blankets, shawls, printed handkerchieves, bookbinders cloth, artificial silk, silken blankets.

SPÓŁKA AKCYJNA

W ŁODZI

Rok założenia 1829

PIOTRKOWSKA 282

Wyroby bawełniane drukowane i kolorowo tkane. Tkaniny z jedwabiem sztucznego. Chustki i kłdry. Płotna introligatorskie. Kalka rysunkowa. Tkaniny do wyrobu płócien szmerglowych.

SOCIÉTÉ ANONYME

à Ł O D Z

Possèdent:

Filature, tisseranderie,, teinturerie, imprimerie, et métiers d'appréteage.

Occupent:

2.500 ouvriers (maxim. 6.000)

Produisent:

Fils de coton, tissus de coton en couleur et imprimés, couvertures de coton, châles, mouchoires imprimés, toiles pour reliures, tissus et couvertures en soie artificielle.

TOWARZYSTWO PRZĘDZALNICZE

SOCIÉTÉ TEXTILE

„LA CZENSTOCHOVIENNE”

Francuska Spółka Akcyjna
Siedziba na Polskę
W Częstochowie

Zakłady firmy obejmują następujące
działy produkcji:

Przedzialnie bawełny i juty, Tkalnie, Szwalnię
Farbiarnię i Wykończalnię.

Sprzedaż wyrobów firmy odbywa się:

Przedza bawełniana oraz wszelkie
wyroby jutowe:

w ŁODZI przy ul. Piotrkowskiej Nr. 159
we własnym biurze.

Tkanina bawełniana:

w ŁODZI przy ul. Piotrkowskiej Nr. 212
w firmie M. WYSZEWIANSKI i S-ka.

Siège sociale en Pologne:

Częstochowa

La société possède:

Filature de cotton et de jute, tisseranderie, teinturerie et apprêterie.

La société vend:

Fils de coton et tous les produits de jute —
à son bureau à LODZ, 159 rue Piotrkowska.

Tissus de coton —

à la Maison M. WYSZEWIANSKI i S-ka,
à LODZ, 212 rue Piotrkowska.

TEXTILE WORKS

ZAKŁADY WŁÓKNIENICZE

Adolf Horak

LTD.

RUDA PABJANICKA
at Lodz

Telephone Lodz: 151-73

Telegr. addr.:

Horak Ruda Pabjanicka

ESTABLISHED 1885

SPINNING AND WEAVING
MILLS, FINISHING DEPART-
MENT, BLEACH, DYE-AND
PRINTWORKS.

The Works manufacture:
UNFADING DYED DESIGNED
COTTON TISSUES FOR
SHIRTS, BED-LINEN, INLETS,
CLOTHS AND APRONS.

Representative in Palestine:
Shereshevsky & Wojtinsky
Tel-Aviv (Palestine)

SP. AKC.
RUDA PABJANICKA
pod Łodzią
Telefon Łódź: 151-73
Adres telegraficzny:
Horak Ruda Pabjanicka

ROK ZAŁOŻENIA 1885

PRZĘDZALNIA, TKALNIA,
WYKOŃCZALNIA, FARBIAR-
NIA, BIELNIK I DRUKARNIA.
Zakłady wyrabiają:

TRWAŁE FARBOWANE
WZORZYSTE TKANINY BA-
WEŁNIANE NA KOSZULE,
BIELENKI POŚCIELOWĄ,
WSYPPY, UBRANKA
I FARTUCHY.

Przedstawiciel na Palestynę:
Shereshevsky & Wojtinsky
Tel-Aviv (Palestyna)

מפעלי אריג

אַדּוֹלָף הָרָק

חברת מנווה

רודה פברניצקה

סמוֹך לְלוֹדִז

הטלפון בלודז 151-73

הכתובת הטלגרפית: הוּאָרָק רֹודה פְּבָרְנִיצָקה

שנת היווסד 1885

מטויה, ביה ארגים, והשלמה, מצבעה,
מחור, בית דפוס

המפעלים יוצרים כל מיני אריג

אריזוי צבע, בשל צבעים ארג,

לכחות, ללבני כרים לכסותה,

למלבושים ילדים ולסינרים

הסוכנים לארץ ישראל:

שורשנסקי ונויטינסקי

תל-אביב, ארץ ישראל

LLOYD TRIESTINO
flotte riunite

Wycieczki po morzu Śródziemnym
5 WIELKICH EXPRESÓW
**PALESTYNĄ
CYPR
GRECJA
TURCJĄ**
**EGIPT
INDJE
CHINY**

Informacje: Lloyd Triestino
Warszawa, S-to Krzykska 25
Tel. 605-10

Okręty kursujące
na
Linji Palestyńskiej:

S/S „TEL-AVIV”
S/S „GERUSALEMME”
S/S „ITALIA”

Kabiny
jedno, dwu
i czterołóżkowe

Nowoczesne
wygody i komfort

Spółka Akcyjna Przemysłu
i Handlu Papierniczego

„DAWIDOWICZ, KEMPINSKI i S-ka”

dostarcza hurtowo ze składu
i na specjalne zamówienia

papier wszelkich gatunków

INDUSTRIAL AND WARE COMPANY
JÓZEF FETTER
Ltd. GDYNIA
GDYNIA - PORT
Polska Str.
Telephone 29-87

Banks: BANK POLSKI
P.K.O. No. 207697

Import of grocery, dried and fresh fruits
Special establishment for fruit refinement

DOM PRZEMYSŁOWO-TOWAROWY
Sp. Akc. w GDYNIA
GDYNIA - PORT
ul. Polska
Tel. 29-87 Centrala

Rachunek żywy w BANKU POLSKIM
Rachunek czekowy w P.K.O. Nr. 207697
Import towarów kolonialnych, owoców suszonych i świeżych.
Specjalny zakład uszlachetnienia owoców

בֵּית מסחר ותעשייה
יְוָסֶת פַּטְטֶר
חברת מנויות בגדייניה
גדיניה-החוּף, רחוב פולסקה
ח'פ. 29-87 המרכז

העורב בبنק פולסקי
207697 השקים פ.ק.א. מס' 207697
אימפרט של סחרות קולוניאלית
פירות ופירות מיובשות
מפעלי מיוחד להעדר פרות

POLISH CANNING FACTORY

„KAFFKA”

Warszawa (Poland), Czerniakowska 196

Offers its well-known products:

Tinned fish: sprats in oil, scumbria in tomatoes, bitchki, kilos, anchowis, crown sardines etc.

Canned vegetables, pickled cucumbers.

KRAJOWA FABRYKA KONSERW
„KAFFKA”

Warszawa, Czerniakowska 196

Poleca swe renomowane produkty:

Konserwy rybne: szprotki w oliwie, skumbrja w pomidorze, byczki, kilki, anchois, moskaliki etc. Konserwy jarzynowe, ogórków konserwowane.

בית חרושת
ארצית ללבושים „קָאָפְּקָה”
ורשה, טשנוגקובסקי 196
ממיין עט תוצרתי המשובחות
כמושדי דגים: חרסנות בשמן,
סקומבריות במוחאות, פירונים
[ביטשקי],
כבושיםירקות וקשתאות מכובשים.

„CUKRODJETA”
Ltd. Sp. z o.o.

WARSZAWA (POLAND), LESZNO 10
TEL. 11-95-57

Factory of diabetic food for diabetics (persons suffering on diabetes.)

Export to all countries.

Prospectuses and price-lists gratis and franco.

Representatives in Palestine and in Near-Eastern countries wanted.

Fabryka Djetetycznych Artykułów Spożywczych dla Djabetyków (cierpiących na cukrzycę).

Eksport i wysyłka do wszystkich krajów. Prospekty i cenniki gratis i franko.

Przedstawiciele w Palestynie i na Bliskim Wschodzie poszukiwani.

צוקרודיטה

וושה, 10
11-55-57
תל. 5.

בית חרושת למאכלים
דיסטים, עברו חמי הסקוריה

אקספורט ומשלוח לכל הארץ

מחאות ומחרוזנים חנוך
וחפשי

דראשים סוכנים לא-ארץ
ישראל והומרה הקроб
משלוח מהיר.

SPRATS IN OIL

חרסנות בשמן

SCUMBRIA IN TOMATOES

סֻקּוֹמְבָּרִיה בְּמוֹזָאוֹת

WELL-KNOWN OF ITS QUALITY ON THE WORLD MARKETS
offers:

CANNING FACTORY

„ORIGINAL”
Warszawa (Poland), Grzybowska 73

Representative:

S. LUXENBOURG (TEL-AVIV) PALESTINE, P. O. B. 13.

BITCHKI IN TOMATOES
פְּרוֹנוֹנִים (בִּיטְשָׁקִי) בְּמוֹזָאוֹת

PICKLED CUCUMBERS
קְשָׂוָאִים מְכֻבָּשָׂוֹת

מְפּוֹרָסָם בְּכָל שָׂוְקֵי הָעוֹלָם בְּפִטוּבָו
טְמִילִין:

בֵּית חרושת ללבושים
„אוֹרִיגִינָל”

וושה פולנית, גרויזובסקי 73

הסוכן לארץ-ישראל:
ס. לוקסנבורג תל-אביב (ארץ-ישראל), ת. ד. 13.

Transporty zbiorowe do Palestyny

USKUTECZNA CO TYDZIEN

DOM HANDLOWO-EKSPEDYCYJNY

A. GELBLUM i M. WAJNCWEIG

WARSZAWA, NALEWKI 33, TEL. 11-11-25.

Korespondent w Palestynie:

The Anglo-Palestine Bank, Ltd.

Uwadze Eksporterów z Polski do Palestyny:

Szybki przewóz w przeciągu 18 dni.

Tani przewóz według stawek ładunków wagonowych.

Kosztorysy, Ubezpieczenie, Inkasa, Zaliczenia, Akredytatywy.

Przeładunek w porcie i obsługa transportów wagonowych.

Przewieźliśmy eksponaty i stoiska Wystawy Polskiej na Targach Lewantyńskich. Setki waga-

gonów — tysiące listów dzięcznych.

הובלהות האוסף לארץ-ישראל

מסדר בכל שבוע

בית-מסחר ומשלוּוח

א. גֶּלְבָּלוּם וָמ. וַיִּנְצְּבֵיאִיג

.ורשה, נלבקי 33, טלפ. 11-11-25.

הסוכן לארץ-ישראל: אנגלו-פלשתינה בנק בע"מ.

DOM TRANSPORTOWO-EKSPEDYCYJNY

S. JELIN i I. RUDOMIN, SP.
AKC.

CENTRALA: ŁÓDŹ,

PIOTRKOWSKA 62, TELEFONY: 102-07, 224-69, 213-71.
Oddziały i reprezentacje we wszystkich większych miastach

Polski i zagraniczna.

Adres dla depesz: „Jelrud”

REGULARNY ZBIOROWY RUCH TOWAROWY Z POLSKI DO PALESTYNY.

בית הובלה ומשלוּוח ש. יְלִין וָא. רַוְׂדוֹמִין ח'צ'.

Łódź, ulica Piotrkowska 62, tel. 102-07, 224-69, 214-71, 224-69.

כתובת התלגרף: Jelrud

— תנועה תמידית ורגילה בין פולניה וארץ ישראל —

D. LANDAU i E. SLOZBERG

Warszawa (Poland), Bielańska 3

Tel. 630-99, 2-25-36.

Międzynarodowe transporty

Specjalny dział transportów do Palestyny i krajów Bliskiego Wschodu
Solidna, szybka i tania obsługa

International transports

Special department for transports to Palestine and Near-Eastern countries
Solid, speedy and cheap service

טרנספורטס בין-לאומיות לארץ-ישראל וארצאות המזרח הקרוב
מח'קמת הובלה מיוחדת לארץ-ישראל וארצאות המזרח הקרוב
שירות מהירה, זולחה וונחה

The best printing types,

the most beautiful in designs

to get

1869

Established

in the oldest in Poland

Foundry of printing types

STANISŁAW JEŻYŃSKI

Warsaw (Poland)

Ogrodowa 50

rewarded: Gold Medal

in Paris 1925

and Great Silver Medal

in Poznań 1929.

Exclusive representation for Palestine
and Near Eastern countries

B. GESUNDHEIT & Co.

Tel-Aviv, 16 Herzl str. P. O. Box 552

1869

שנת ייסודה

אוחזות הדפוס הכי טובות,

הכי יפה בעיצוב

תקנה

בבית יציקה הכי עתיק בפולניה

המצוין במדליה זהב בפריז 1925,

וגם במדליה סופ' גודלה בפראן 1929.

ביה יציקה אוחזות חרופים ובית -

חרושת לקי פלי

של סטניסלב יז'נסקי

וורשה אוגרוודובה 50

הסוכנות היחידה לארץ-ישראל ולאזור ההקרוב

ב. גזונרהייט ושות.

תל-אביב, רחוב הרצל 16 ת. ד. 552

Les meilleurs caractères

le plus beaux en dessin

vous acheterez

chez

Fondée en

1869

STANISŁAW JEŻYŃSKI

Fonderie Typographique

Varsovie

Ogrodowa 50

la plus ancienne maison en Pologne,

medaille d'Or, Paris 1925,

medaille d'Argent, Poznań 1929.

Représentation exclusive pour la Palestine
et le Proche Orient

B. GESUNDHEIT & Co.

Tel-Aviv, 16 Herzl str. P. O. Box 552

M I E D Z Y N A R O D O W Y
D O M E K S P E D Y C Y J N Y

N. A D E L B E R G
WARSZAWA, NOWOLIPKI 16. TEL. 11-96-69

Transports to Palestine

The Only Forwarding Agency
having its permanent office in
Palestine

The Only Forwarding Agency,
in Poland which sends its transports
by the Polish s/s „Polonia“
The Only Forwarding Agency,
which transacts the delivery of
goods from Poland to Palestine
within 10 days

The Only Forwarding Agency,
undertaking the joint transports
by rail from Poland to Palestine
by various ports via: Gdynia,

Danzig, Constanza, Triest

The Only Forwarding Agency,
which is constantly in business
touch with Palestine and Near
East

The Only Forwarding Agency,
which has sent out kiosks and
exhibition-goods from Poland to
the Levant Fair in Tel-Aviv

Transporty do Palestyny

Jedyny Dom Ekspedycyjny,
który posiada stałe biuro w Pa-
lestynie

Jedyny Dom Ekspedycyjny,
w Polsce, który wysyła swoje
ładunki polskim okrętem
„Polonia“

Jedyny Dom Ekspedycyjny
który załatwia transporty z Pol-
ski do Palestyny w ciągu 10 dni
Jedyny Dom Ekspedycyjny,
który wysyła co tydzień zbioro-
we ładunki wagonowe z Polski
do Palestyny przez różne porty
(Gdynia, Gdańsk, Konstanca,
Tryjest)

Jedyny Dom Ekspedycyjny,
który się znajduje w stałym
kontakcie z Palestyną i Bl. Wsch.

Jedyny Dom Ekspedycyjny,
który wysłał kioski i eksponaty
z Polski na Targi Lewantyńskie
w Tel-Awiwie.

משלוח של מטען מפולניה
לארץ ישואל

האכسطפידיציה היחידה,
שיש לה משרד קבוע בארץ ישראל.

האכسطפידיציה היחידה
כפולניה, השולחת מטען לארץ ישראל
בسفינה פולנית „פולוניה“.

האכسطפידיציה היחידה,
המעבירה מטען מפולניה לארץ ישראל
במשך 10 ימים.

האכسطפידיציה היחידה,
השולחת בכל שבוע קרונות קבוציים דרכּ
Namliim shonim (גדרניאדרנץיג,
קונסטנטינאטרויסט).

האכسطפידיציה היחידה,
העומדת בקשר תמיד עם ארץ ישראל
והמורח הקרוב.

האכسطפידיציה היחידה,
שהעבירה את הביתנים והאכسطפונטים
מפולניה לירוד-המורח בתל-אביב.

POLSKA-PALESTYNA

Szybka komunikacja statkami motorowemi

Na statkach chłodnie

Miesięcznie 3—4 statki

GDYNIA GDAŃSK-JAFFA HAJFA

===== SZYBKOŚĆ, SPRAWNOSĆ, WYGODA, ŁADUNKI, RUCH PASAŻERSKI =====

SVENSKA ORIENT LINE

Po informacje prosimy zgłaszać się do ajentów;

w GDYNI

POLSKA LEWANT
Ajencja Okrętowa Sp. z o. o.
Plac Kaszubski 1,
tel. 29-11.
adr. tel. Pollewant.

w WARSZAWIE

ROMAN DOBRONOKI
Moniuszki 3,
tel. 635-20.
adr. tel. Pollewant.

w GDAŃSKU

BERGENSKE BALTIC
Transports Ltd. A. G.
Langer Markt 3
tel. 225-41.
adr. tel. Bergenske.

Factory of fittings and cast-iron manufactures

Fabryka Łączników i Wyrobów Lano-Kutych

„ERNEST ERBE”

Zawiercie (Poland) Palatinate Kieleckie
Telephone 6. Telegr. addr. „Erbe Zawiercie”

ESTABLISHED 1886

The speciality of the Works are fittings for gas-and water-pipes well known in the world market under the brand E. E. produced of the regulus of Martin's stoves and all kinds of mould iron according to presented models, desings or drawings.

w Zawierciu (Polska) Wojew. Kieleckie
Telefon Nr. 6. adres telegr. „Erbe Zawiercie”

ROK ZAŁOŻENIA 1886

Zakłady produkują z kujnej lejny z pieców Martenowskich jako specjalność znane na rynku światowym łączniki (złącza) do rur gazowych i wodociągow marki E. E. oraz wszelkiego rodzaju odlewy lano-kute wg. powierzonych modeli, wzorów względnie rysunków.

בית חוץ של מkapim ותוצרת מצקה ומקש

ארנסט ארבה

בובריצה (פולניה) פֿלְךָ קִילְצָה

טלפון מס' 6 הכתובת לתרומות: ארבה נבייצה

שנת היסוד 1886

המפעלים יוצרים מיציקה מקש
בחנורי-מרטן בחור טין מיוחד
הידוע בשוק העולם. מkapים
(חברים) לציגנות אד ומשאבה
בחסין א. א.

וגם מסכות מצקה ומקש מכ-
חמים לפיה הדגימות והצורות
המזמונאות.

„POLONÓŻ”

Warszawa (Poland), Grochowska 86
WARSZAWSKA FABRYKA OSTRZY
DO GOLENIA

Dostarcza pierwszorzędnych ostrzy do golenia,
wykonanych ze szwedzkiej stali.

Ceny najniższe.

Opakowanie i nadruk według życzeń odbiorcy.
Oferty gratis i franco.

WARSAW FACTORY OF SHAVING-BLADES
Supplies first-rate shaving-blades made
of Swedish steel.

Lowest prices.

Packing and signs according to wish
of customers.

Offers gratis and franco.

FABRIQUE DE LAMES à RASER

Livre des lames à raser d'une qualité supérieure,
faites d'acier suédois.

Prix les plus modérés.

Emballage et signes selon l'ordre de l'acheteur.
Offres gratis et franco.

בֵּית-חרושת ורשיי לְפִוּות גָּלוּת

מספק פיות גלוות מהסוגים המשובחים העשויים מפלדה שביד
אריזה והרפסה לפי דרישת הקונה.
הצעות חנים וחפשי.

„BLACHA CYNKOWA” LTD.

KATOWICE (Poland, Pologne)
Marjacka 11

Dostarcza blachę cynkową wszelkiego
rodzaju w najlepszym gatunku.

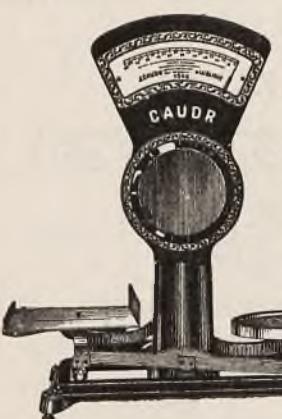
Offre tôle de zinc de toutes espèces
de première qualité.

Supplies zinc sheets of all kinds in
best quality.

„בלחה צינקובה” בע”מ

קטוביצה, פולניה, מריצקה 11

— מספק כל מיני פחו אבן מן המין הימי משובח —

J. CAUDR, LUBLIN
AUTOMATIC WEIGHING
SCALES

„MADE IN POLAND”

JOSEPH J. ROSZGOLD
MECHANICAL ENGINEER
TEL-AVIV. P.O.B. 632
PALESTINE

בֵּית חֲרוֹשֶׁת מַיּוֹחֶד לְמַאוֹנִי הַשִּׁיה

י. צוֹידָר לֹוְבְּלִין פּוֹלְנִיה

הסוכן: המהנדס יוסף י. רושולד

תל-אביב, ת. ד. 632, ארץ-ישראל

EGZYSTUJE OD ROKU 1819.

FABRYKA NARZĘDZI CHIRURGICZNYCH, WETERYNARYJNYCH
I WYRÓBÓW STALOWYCH, OSTRYCH

A. MANN s.a.

WARSZAWA - POLSKA

Poleca znane ze solidności: narzędzia i noże
ogrodnicze, opryskiwacze, szpryce, hydropul-
ty dla ogrodnictwa etc. etc.

KATALOG GRATIS.

— SOLIDNEJ FIRMIE DODAMY WYŁĄCZNĄ SPRZEDAŻ. —

Established 1819

FACTORY OF SURGICAL AND VETERINARY
INSTRUMENTS AND STEEL CUTLERY

A. MANN, Ltd. Warszawa (Poland)

Offers: well known of superior quality tools and garden
knives, sprayers, syringes, hydrofults for gardening etc. etc.

Prospectus gratis. Reliable firm as representatives wanted.

„ELEKTROPOL”

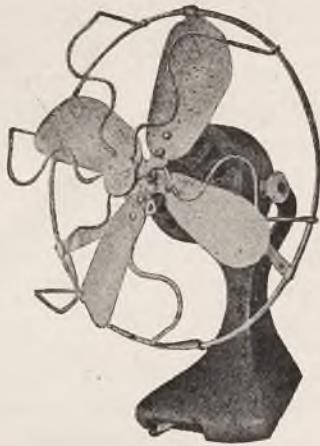
WARSZAWA (POLAND), LESZNO 71

Największa w Polsce fabryka
elektrowentylatorów

The greatest in Poland factory
of electric ventilators

La plus grande usine de venti-
lateurs électriques en Pologne

ביה-חרושת לאורורים-חשמליים
הכ' גדוֹל בפּוֹלִינְיָה

FABRYKA ŻYRANDOLI ELEKTRYCZNYCH
FACTORY OF ELECTRIC CHANDELIERS

NOWIK I SEREJSKI

WARSZAWA (POLAND)

Elektoralna 20

Rok zał. 1906

Established 1906

Representative:

„Calcalá”, Tel-Aviv, Passage Pensak 16
P. O. B. 499

„TYTAN”

WARSZAWA (POLAND)

OBOZOWA 16

ROK ZAŁ. 1884

Latarki kieszonkowe, baterje
Łańcuchy do rowerów

Wystawia na Targach Lewantyńskich, Tel-Awiw
Pocket lanterns, batteries
Chains for bicycles

Takes part in the Polish Exhibition of the
Levant-Fair, Tel-Aviv

פנסי כיס, בטריות
שרשות לאופניים
משתתף בתערוכה הפלונית על יריד זמורת, תל-אביב

PIERWSZA KRAJOWA WYTWÓRNIA SPREŻYN

„SPIRAL”

WARSZAWA (POLAND)

ŻYTNA 20

Spreżyny dla
wszczelnych celów
Springs for all uses
Ressorts pour
divers usages
נוצאות ברזל לכל השימושים

JAKÓB LESZCZYŃSKI

ŁÓDŹ

UL. CEGIELNIANA 47

przedstawiciel na Palestynę

FABRYK MASZYN POŃCZOSZNICZYCH
I DZIEWIARSKICH

od dnia 10-go kwietnia do 1 maja. 1934 r.
w TEL-AVIV, hotel „San-Remo”

SZPARAG & RUBIN

Warszawa (Poland), Grzybowska 43

Zakład wyrobów aluminiowych i zabawek

S. ZAKRZEWSKI

Warszawa (Poland), Zajęcza 8.

Warszawska Fabryka Zabawek

„ŽU-ŽU”

Warszawa (Poland), Bonifraterska 31

Wyrób i eksport wszelkiego rodzaju zabawek
metalowych.

Manufacture and export of all kinds
of metallic toys.

תוצרת ואקספורט של כל מיני צעצועי מתכת.

DOM BANKOWY

D. M. SZERESZOWSKI

WARSZAWA (POLAND)

PL. ŻELAZNEJ BRAMY NR. 1

ADRES TELEGR. „SZERESZBANK”

TELEFONY MIĘDZYMIASTOWE: 251-60

223-13

223-03

WATER SEARCH AND TAKING IT INTO CHANNELS RECHERCHE ET SAISISSEMENT DE L'EAU

חַפּוֹשׁ וְסֶלּוֹר מִים

اصول اخراج الماء و توزيعه في قنوات

HYDROTECHNIC

GREAT ENTERPRISE FOR ARTESIAN WELL DRILLINGS, SETTING
UP OF WATER PUMPS — PIPES AND CANALISATION WORKS

JÓZEF SZYPNIEWSKI
WARSZAWA, (POLAND), PIUSA XI 56

arranges above mentioned works for Ministry of Military Affairs, Government institutions and private persons. Possess skilled staff-and drilling apparatuses.

Private representatives or wealthy undertakings, influential in Government and private circles, in order to establish an undertaking of this kind of work in Palestine and Near Eastern countries wanted.

The firm is in close touch with Ing. I. Domański, prof. of architecture, senior assistant at the Politechnical School of Warsaw at the chair of Water and Canalisation Works. Prof. Domański during his 30-years practise has accomplished a number of hydraulic and building works in Russia (drainage and irrigation of thousand Km. in West and East of Siberia).

Prof. Domański accomplished in last time different work in several towns in Poland for Government institutions, factories and private persons.

Correspondence (if possible with geognotic data) in English, French, German, Russian and Polish.

M. Lempicki S.A.

MINING, DRILLING AND HYDROTECHNIC SOCIETY

קביניות למכורה, חתרה והידראוטכניקה

أجهزه ميدروتنيق

WARSZAWA, (POLAND) ALEJE JEROZOLIMSKIE 18
SOSNOWIEC ————— KATOWICE

Stock-capital 800.000 zł.

Established 1896

MINING DEPARTMENT

Pits and tunnels

DRILLING DEPARTMENT

Deep drilling

Artesian wells

MECHANICAL WORKSHOPS

Delivery and renewal of drilling apparatuses
and tools

HYDROTECHNIC DEPARTMENT

Water-pipes, canalisation, central-heating
and other hydrotechnic work

Engineering-building work

THE INTERNATIONAL
SHIPBUILDING and
ENGINEERING Co. Ltd.

(Danziger Werft u. Eisenbahnwerk-
staetten A. G.)

DANZIG, Werftgasse 4

Telephone 23441 Telegr. addr.
 „Danzigerwerft”

SHIPBUILDING

Liners and river boats of all kinds

PLANTS

Dieselmotors — pumps — electric motors —
filterdepartment.

APPARATUS-BUILDING

Arranging of oil-mills — Extraction-and
Refinementworks.

REFRIGATORS

Representative for Palestine:

DR. G. NAWRATZKI —
Haifa, Hadar Hacarmel, P. K. O. 982.

PAŃSTWOWE ZAKŁADY INŻYNIERJI

W A R S Z A W A
U L . T E R E S P O L S K A 34/36
T E L . 548-10

SAMOCHODY:
„Polski Fiat”, „Polski Saurer”.

MOTOCYKLE
„C. W. S.”

SILNIKI
systemu Diesel'a marki „Ursus” i „Saurer”
od 4 KM. do 2000 KM. stałe i morskie.

SILNIKI
dla rolnictwa.

ZESPOŁY:
oświetleniowe i pompowe.

ARMATURA
do pary, wody i gazu.

ODLEWY
żeliwne oraz metali półszlachetnych.

STATKI
morskie i rzeczne.

MOTORÓWKI
ślizgowce.

Konstrukcje żelazne.
Łączniki szczepkowe 52 m/m. dla Straży
ogniowych.

**מוסדות מלכתיים
ל מ ה נ ד ס ו ת**
ורשה, רחוב טרטופולסקה מס' 34/36
טלפון 548-10=

אוטומובילים: „פיאט פולני”, „סאטורר פולני”

מוטוציקלים: „צ. ו. ס.”

מנועים: לפי שטת דיסל מrankה „אורוס”
ו, מאורר” מ-4 ב’ סעד 2000 כ’ ס קבועים וימיים

מנועים: עברו החקלאות

סדרורים: למאור ולשאיובה

זיוון: עברו קיטור, מים וגז

יציקות: מברזל וממתכות חצי עדינה

אניות: ימיות ונهرיות

spirnot-מנועים: Spirnot היליך

הפורים מברזל,

מקשרים מדובקים בקטר 52 מ.מ. بعد מכבה אש

PAŃSTWOWE ZAKŁADY TELE- I RADJOTECHNICZNE
ÉTABLISSEMENTS NATIONAUX DE TÉLÉPHONIE
ET RADIOTECHNIQUE
STATE TELEPHONE and RADIO WORKS
WARSZAWA, VARSOVIE, WARSAW — GROCHOWSKA NR. 30.

Łącznice i aparaty telefoniczne
Radostacje nadawcze wielkiej mocy
Radostacje okrętowe i lotnicze
Odbiorniki radiofoniczne

Centrales et appareils téléphoniques
Postes de transmission de grande
puissance
Equipements de TSF pour l'aviation
et la marine
Récepteurs radiophoniques

Telephone exchanges and subscribers sets
High power wireless transmitters
Ship and aircraft wireless equipments
Broadcasting receivers

„MASZYNOBUDOWA”
WARSZAWA (POLAND), SREBRNA 16

„משגננו-בודובה”

ושה, סרבונה 16

ווצרת:

מכונות הנקביבה

מספריים מסתובבים

מספריים ניולוטיניים

מכונות גלי

מכונות קפל

מכחת הפאות

מכונות בורג

מכבשים פריקטיים

מכבשים מתנדרי

הٿוڻ

מכבשי נוע

מכבשי מים

מכושי קטור

מכונות זור

מכוני הסיק לתנורי

האופים

WYRABIA:	MANUFACTURE:
Wygniatarki (Sicken Maschinen)	Press machines
Nożyce cyrkularne (Kreischeren)	Circular shears
Nożyce gilotynowe	Guillotine shears
Nożyce dźwigniowe	Crane shears
Walce (Rund- machinen)	Cylinders
Krawędziarki (Kant- maszyny)	Paving machines
Gwinciarki	Screwing machines
Prasy frykcyjne	Friction presses
cerne	Excentric presses
Prasy mimośrodowe	Balance presses
Prasy balansowe	Hydraulic presses
Prasy hydrauliczne	Steam rammer
Baby parowe (kafary)	Pressing down
Przygniatarki (saturn maszyny)	machines
Aparaty do spalania pieców piekarskich	Apparatuses for ba- king ovens

E F E S

Warszawa (Poland), Srebrna 16
FABRYKA SPREŽYN I WYROBÓW Z DRUTU
Wyrabia sprężyny dla kolei, elektrowni, tram-
wajów, samochodów, motocykli, do wszelkich
potrzeb technicznych.

Manufactures: springs for railways, electric
works, trams, motor cars, motorcycles and all
technical purposes.

יוצר נציגות ברזיל עברו: רכבות הברזיל והחישמל, לתחנות החישמל,
אוטומובילים, מוטוציקלים, מילוטים ולכל צרכי הטכניקה.

T H E
A SHRAI BANK COOP.
SOC. LTD.

P. O. B. 199

TELEPHONE: 963—964

CABLE ADRESS: „ASHRAIBANK” TEL-AVIV
HAIFA.

ALL BANKING BUSINESS TRANSACTED ON FAVOURABLE TERMS

T H E
PALESTINE ASHRAI BANK LTD.
HADAR HACARMEL

P. O. B. 950

TELEPHONE 344

Cable adress “ASHRAIBANK” Haifa.
TEL-AVIV.

PALESTINE KUPAT—AM BANK

COOPERATIVE SOCIETY LTD.

ESTABLISHED 1919

AUTHORISED CAPITAL £P. 50.000

HEAD-OFFICE: **TEL-AVIV**

BRANCHES: **JERUSALEM, HAIFA**

BANKING BUSINESS OF EVERY DESCRIPTION
TRANSACTED ON THE MOST FAVOURABLE
TERMS.

CORRESPONDENTS IN ALL COMMERCIAL
CENTRES OF THE WORLD.

THE BANK PAID DURING THE LAST YEARS AN
ANNUAL DIVIDEND OF 6% OF ITS SHARES.

APPLICATIONS FOR THE PURCHASE OF SHA-
RES MAY BE SENT DIRECT TO THE HEAD-
OFFICE OR TO ITS BRANCHES.

„HANOTEA” LTD.

COLONISERS AND ORANGE-GROVE PLANTERS AND OTHERS

130 ALLENBY STR. CORNER JEHUDA HALEVY, TEL-AVIV

P. O. B. 18.

TEL. 670.

**THE OUTSTANDING
PLANTATION COMPANY
IN THE COUNTRY**

Operating in the Colonies:

**NATHANAY, EBEN-JEHUDA,
RISHON LE-ZION, CHEFTZI-BAH**

**INSPECT OUR SETTLEMENTS AND PLANTA-
TIONS AND BE CONVINCED.**

**Największe wydawnictwo
ekonomiczne w Polsce**

TYGODNIK

POLSKA GOSPODARCZA

Organ informacyjny

Ministerstw Gospodarczych

Prenumerata w kraju zł. 15.— kwartalnie

„zagranicą „ 25.— ”

DZIAŁ OGŁOSZENIOWY

Warszawa, ul. Elektoralna 2

**PRZEJAZDY GRUPOWE
DO PALESTYNY
POD POLSKĄ BANDERĄ OKRĘTEM
„POLONIA”**

Wszelkich informacji udziela:

Polsko-Palestyńska

Izba Handlowa

Warszawa (Poland), Fredry 10

**TRIPS TO PALESTINE
UNDER POLISH FLAG WITH THE SHIP
„POLONIA”**

For informations apply:

Polsko-Palestyńska

Izba Handlowa

Warszawa (Poland), Fredry 10

„דָּלִי”

חברת מפעלי האבץ

ה'א'

משות, תל-אביב וחווב המכבינים מס' 11.

„D L E E”

The Palestine Zinc Products Comp.

FABRYKA: KIRIAT ARIE

BIURO: TEL-AVIV, HAMCABIM STR. 11.

Pierwsza Palestyńska cynkownia, fabryka
wiader, artykułów ocynkowanych i okuc bu-
dowlanych oraz zamków, dostarcza wszelkie
wyroby w zakres tej produkcji wchodzące.
Przyjmuje również wszelkie roboty do ocyn-
kowania z towaru dostarczonego i wykonuje
wszelkiego rodzaju sztance.

KOLLENSCHER
LOEVENBERG & Co.
(DAWNIEJ POZNAŃ)
BANK LIMITED
TEL-AVIV, HERZL 16
P.O.B. 1132. TELEFON 17.

Załatwianie wszelkich
bankowych transakcji

Osobiste porady w sprawach
= inwestycji majątkowych =

Zawiadzanie majątkami

THE PALESTINE GLASS Co.

LTD.

TEL-AVIV (Palestine), P.O.B. 906

Manufactures domestic glass-
ware of all kind as saucers,
plates, dessert-plates, jars, de-
mijohns, bottles also for farma-
ceutic use, inkstands,
ash-pans etc.

בית ח:right; רושט לזכוכיות בא”י
בעמ.

תל-אביב, (ארץ-ישראל) ת. ד. 906

יוזר: כל שלו זכוכית, תחתונות,
צולחות לפירות ולדניות מלוחים וכ”ו,
dimionim, שלפוחיות, בקבוקים ובקבוקי
מרחה, קסחות, מאפרות וכ”ז וכ”ג.

Zakłady Przemysłowe p. Mestla

Pan Emil Mestel, obywatel Rz. Polskiej, Sosnowiczanin, założył w nowo powstały ośrodku fabrycznym KIRIAT ARIE, nazwanym tak ku uczezeniu Prezesa Związku Przem. w Tel-Awiwie p. Arie Szenkara, pierwsze w Palestynie Zakłady Cynkowe, oraz wytwórnię wiader, wszelkich artykułów z blachy, okuc budowlanych i zamków pod firmą „D L E E“ The Palestine Zinc Products Comp.“. Pan Mestel jest pierwszym, który wybudował tę fabrykę w wyżej wymienionym ośrodku fabrycznym. Powierzchnia zabudowań fabrycznych wynosi cztery tysiące metrów kwadratowych.

PALESTYŃSKO-POLSKI BANK EMIGRACYJNY

TEL-AVIV (PALESTYNNA) P.O.B. 425

Tel. 442.

HERZL STREET 3. Adr. tel. OLIMBANK

Rachunki bieżące. Wkłady długo i krótkoterminowe na dogodnych warunkach.

Kupno i sprzedaż walut oraz czeków zagranicznych.

INKASO WEKSLI, DOKUMENTÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH ORAZ WSZELKIE TRANZAKCJE BANKOWE.

ZABRODSKY & BELKES

ARCHITECTS

JERUSALEM, KING GEORGE AVE.
TEL-AVIV, JEHUDA HALEVI 40

P. K O L S K I

TEL-AVIV WOLFSON STR. 14

WYŁĄCZNY PRZEDSTAWI-
CIEL NA PALESTYNĘ
I BLISKI WSCHÓD FIRM:

Tow. „Nobiles“ sp. akc. —
Włocławek Fabryka lakierów
i emali.

Angielska Spółka Akcyjna The
Hugohütte Chemical Works Ltd.
Tarnowskie Góry. Fabryka litoponu
(biel siarczku cynkowego).

Tow. Zakładów Chemicznych
Strem“ sp. akc. Warszawa, Ma-
zowiecka 7. Fabryki kleju kost-
nego i skórnego.

Bracia Kobylańscy sp. akc. pod
firmą Gerlach, Warszawa, Wi-
dok 19. Fabryka wyrobów sta-
lowych.

Huta Feniks sp. akc. — Będzin.
Fabryka Bieli Cynkowej.

SOLE-REPRESENTATIVE FOR
PALESTINE AND NEAR-EAST
OF THE FIRMS:

Company „Nobiles“ Ltd., Włocławek (Poland). Factory of varnishes and enamel.

The Hugo hütte Chemical Works, Ltd., Tarnowskie Góry (Poland). Factory of white of zinc sulphurite (litopen).

Chemical Works Company „Strem“, Ltd., Warszawa (Poland). Factories of bone and skin glue.

Kobylanski Bros., Ltd., under the name of Gerlach, Warszawa (Poland), Widok 19. Steel manufactures.

Foundry FENIX, Ltd., Będzin (Poland). Factory of zinc white.

פ. קוֹלְסָקִי

תל-אביב, רחוב וולפסון 14

הטכו היחידי לארץ-ישראל ולמזהה הקונ-
שֶׁל הਪירמות:

חברת „נוּבִילֵס“ חב. מנ. —
ולוצלבק בית חרושת של
לכבות וגוזית.

חברת מניפות אנגלית „דזיז הו-
ונדיבטקה חמייקל ברקס גטד“,
טרנובסקיה גורי בית חרושת
של ליטופון [לכש ממחמת
גפלית].

חברת המפעלים החמים
„סטראם“ חב. מנ. ורשה. מזון-
ביצקה 7. בית חרושת ללבך
טעצמות ועוזר.

האחים קוּבִילִינְסְקִי, חב.
מן. בשם הפלמה „גַּרְלָך“,
ורשה, וידוק 19, בית חרושת
לחותות פלדה.

המתק „פְּנִיקֵס“ חב. מנ. —
בנדזין. בית חרושת ללבך
אבן

P A W I L O N P O L S K I

ADOLF GĄSECKI I S-WIE
WARSZAWA
LESZNO 43

„KOGUTEK“
PROSZEK NA BÓL GŁOWY
PREPARATY I SPECYFIKI
LEKARSKIE

STANISŁAW JEŻYŃSKI
WARSZAWA
OGRODOWA 50

ODLEWNIA CZCIONEK
DRUKARSKICH
I FABRYKA LINIÓW MOSIĘŻNYCH

„KOLORYT“
WŁ. KŁOSSOWSKI I S-KA
WARSZAWA
CHŁODNA 36

LAKIER DO PAZNOKCI
FABBY I BARWNIKI

Z A S T A P I O N E
W PALESTYNIE, EGIPCIE I SYRJI

PRZEZ

B. G E S U N D H E I T & Co.

16, HERZL STREET, TEL-AVIV

ADRES TELEGR.: INTEXIM TELAVIV

ADRES DLA KORESP.: P.O.BOX 525, TEL-AVIV
P.O.BOX 970, HAIFA

reprezentantów firm:

ALLIED IRONFOUNDERS Co. Ltd., London

JACOBSEN, WELCH & Co. Ltd., London

J. BLAIR KING, London

S. SCHNEIDER & SON, London

AVROM HIRSCH „ELSCO“, Haifa

WELWYN FOUNDRY Co. Ltd., London

L. GIVAUDAN & CIE, Geneve-Vernier

G. WIJNEN, Helmond

etc., etc.

OLIVE - OIL

produced from Palestinian olive-trees
by Palestinian Oil Industry

„SHEMEN”, HAIFA

known as best in 'the world'

ORANGES AND GRAPE-FRUTS

from 300 united plantations
of the oldest and greatest

cooperative „PARDESS”
TEL-AVIV

REPRESENTATIVE FOR POLAND:

DOM HANDLOWY FRONT, FISZEROW I SZPORN ^{SP. Z}
_{O.O.}

Warszawa (Poland), Plac Żelaznej Bramy No. 2

„SHEMEN”

Najlepsza oliwa
palestyńska
i mydła z oliwą
słynne w 68 krajach świata

Prosimy serdecznie wszystkich turystów o zwiedzenie
naszego oddziału na Targach Lewantyńskich w Tel-
Awiwie, i naszej najbardziej nowoczesnej fabryki

SHEMEN, HAIFA

אחד מפעלי התעשייה הכי גדרולים והבי מודרניים לא רק
בארץ ישראל, אלא בכל המורה הקהוב, לתוצרת שמנים וסבון

„שמן” בחיפה.

בית-חרושת זה שנודד בשנת 1925 ושבו הושקעו הון של 200,000 ל"א, הפתחה במחירות גבוהה וזולות לכבודם
שם את השום הא"י, כי אם גם לפתח רשת רחבה של סוכנויות בכל ארצות העולם. מספר המדינות, שהן נמכרת תוצרת
„שמן” — ביחוד שמן הזית ומני סבון מוצחים העשויים משמן זית, מגע כבר ל-68 — מנורבניה עד ניו-זילנד ואומ-
טרליה ומיפן עד לאיי הודי המערביות.

„שמן” מעסיק ביום יותר מ-200 עובדים. בין סוני התוצרת של „שמן” יש לפחות: שמנים שונים לאכילה (שמן
זית, שמן חמניות, שמן בתנים, שמן קוקוס וכו'). סבון טואלטי ממינימ רבים. סבון לבימות, צבעי שמן ושמן פשתן וכו'.

עכשו מוציא „שמן” לשוק סוג תוצרת חרישים: סבון גלאה, סבון לחינתה במעדנה כימיית גדרול ומשוכלה המפקחת על כל התעשיה
בבית-חרושת מטעם נדולה ומשוכלה המפקחת בראש. משחת שנים וסבון שנים.
בבית-חרושת מטעם נדולה ומשוכלה המפקחת בראש על כל התעשיה ובורחת את כל החמורים הנקלים
ואת כל הטעורות המוכנות. יש לו ל„שמן” גם בית-חרושת גדור לתעשייה פחמים שיוצר 35 מינים של פחים ו קופסאות.
במשך השנה האחרונות הורחב בית-חרושת בمرة רכה ע'י הוספה מכונות ובינויים שונים.

**SPÓŁKA AKCYJNA GNASZYŃSKIEJ
MANUFAKTURY**

w Gnaszynie pod Częstochową, Polska.
Adres dla listów: Częstochowa, sk. pocztowa 116
Adres dla depesz: Gnajuta — Częstochowa.
Przedzalnia, Tkalnia, Farbiarnia, Bielnik
i Wykończalnia.

JUTY — LNU — KONOPI

Przedzia, tkaniny, worki i sienniki jutowe we wszystkich gatunkach i wymiarach.
Przedzia lniana, pakulana. Tkaniny lniane surowe, bielone i barwione. Worki i sienniki.
Przedzia, tkaniny, worki oraz sienniki konopne.

MANUFACTURE DE GNASZYN, S. A.

Gnaszyn s/Częstochowa (Pologne).
Adresse pour lettres: B. P. 116.
Adresse pour dépêches: Gnajuta — Częstochowa
Filature, Tisseranderie, Teinturerie, Blanchisserie, Apprêtage

**DE LA JUTE, DU LIN
ET DU CHANVRE**

Fils, tissus, sacs et paillasses en jute de toutes qualités et dimensions.
Fils de lin, d'étope. Tissus de lin écrû, blanchissés et imprimés. Sacs et paillasses.
Fils, tissus, sacs et paillasses de chanvre.

TEXTILE INDUSTRY OF GNASZYN

Gnaszyn (Poland) at Częstochowa.
Letter addr. Częstochowa, P. O. B. 116
Telegr. addr. Gnajuta — Częstochowa.
Spinning and weaving mills, dye and bleach-works and finishing department

OF JUTE — FLAX — HEMP

Jute thread, sacks and inlets for straw-mattresses of all kinds and sizes.
Flax and hemp thread. Flax tissues waste, bleached and dyed. Sacks and inlets for straw-mattresses.
Hemp thread, tissues, sacks and inlets for straw-mattresses.

חברת מנויות לארוג הגנוישי
בגנשין סמוך לטשנסטוכבה, פולניה.
הכחות למכתבים: טשנסטוכובה ת. ד. 116
הכתובת לתלגרמות: ג'נוטה — טשנסטוכובה.
מטויה, בית-אריגים, מצבעה, מהור ובית חלמה

ליוטה — כהו — ובעזר

מוולה, אריגים. שקים ומציעריבן מיוודה בכל הסוגים
והגדות. מזוالت כתן וחסן. ארינו כתן בלתי מעובדים, מהורים
ומצובעים, שקים ונקוי קש.
מוולה. אריגים, שקים וגמ שקי קש מבצՅו.

محل متوجات بلدة غيناشين
غيناشين / بولونيا / في جنوب فرنسا
عنوان . جستونوا . صندوق البريد ١١٢
عنوان التلغرافي - غيناجونا - جستونوا
حاصن الحالك والغزل ، صبغة وقحيم تيستان وكمبر
الجلونا - الكنان - القنب
خيط جلونا ، شوالات وملدية لفريش من بين ملوك نوع .
خيط كنان وقنب . بقايا متوجات من كان مفرونة وصبوغة .
شوالات وملدية لفريش من بين .
قطن قنب . متوجات ، شوالات وملدية لفريش من بين .

FABRYKA TRYKOTAŻY FACTORY OF HOSIERY AND STOCKINGS

M. MENKES

WARSZAWA
CIEPLA 22-24
TELEFON 5.13-37

WARSZAWA (Poland)
CIEPLA 22-24
TELEPHONE 5.13-37

בֵּית חֲרוֹשֶׁת לְעָשָׂרִים
תַּזְצְרוֹת סְרִיגָה וְגַדְבָּם
מ. מנקס
וּרְשָׁה [פּוֹלִינִיה]
צִימְלָה 22-24
5.13-37 ח.ב.

Manufacturers of Cloths and Blankets

„S. H. Citron” JT. ST. CO.

BIALYSTOK, KUPIECKA 35. POLAND

Telephones Nr. 1-01 & 5. Established 1884.

Woollen Goods and Mohair Blankets

Codes: Rudolf Mosse. Bentley's.

Pianos of the first-rate
POLISH FACTORY

ARNOLD FIBIGER

(established 1878)

Kalisz — Szopenstr. 9, Telephone 263.

Recommended by the greatest musical authorities.—Supplier to the conservatories and musical schools. First prizes on the foreign and local exhibitions (Paris, London, Rostów by Don, Katowice, P.W.K. Poznań, First Musical Exhibition in Warsaw etc.) — Most modern technic and perfection of tone. — Prices considerably reduced, on very convenient terms.

TOWARZYSTWO

PRZEMYSŁOWO—LEŚNE

Spółka Akcyjna

WARSZAWA (POLAND)
KRÓLEWSKA 35

ESTABLISHED 1880

**WET—GLUED
ALDER
PLY—WOOD**

ŻYWIECKA FABRYKA PAPIERU

„Solali”
s. a.

ZYWIEC 2 (POLSKA)

PRODUKUJE:

bibułki wszelkiego rodzaju
i wyroby z nich.

SPECJALNOŚĆ:

bibułki papierowe, kalka ma-
szynowa i ołówkowa, serwetki
papierowe.

PAPER MANUFACTURING CO

„Solali”
Ltd.

ZYWIEC 2 (POLAND)

PRODUCES:

tissues of all kinds and con-
verted articles therefrom.

SPECIALTIES:

cigarette paper, carbon paper
for typewriting and pencils,
paper napkins.

בית ח:right שטן לנייר ברזיל

סוללי “
ר זיביך 2 (פולניה)

יצור וריפוי מכל הסוגים לכל מיני תוכנות.

מקצועה מיוחדת:
מכתבים לנייר טבק (סיגריות) טופס
מכונות וטופס עפרונים גם מפיות נייר.

„FORMIARZ”

LTD

Management

in WARSAW, DŁUGA 25

Offers: lasts of first-
rate quality for hand-
and mechanical - work
and wooden pins.

„פורמיירז”

ר. מ. מ.

נ. ש. ה

רחוב דŁuga, מס' 25

החברה ממליצה על חוץ.
רחבה המשובחת: מופתים
לכבודות היד. למכונות
וגם מפלפרי עץ

Prizes: at Międzynarodowa Wystawa Sanitarno-
Higieniczna w Warszawie 1927 — Silver Medal,
in Paris 1927 — Gold Medal.

The First Factory of Pharmaceutical and Confe-
ctionery Wafers.

Krużyński, Ostrowski i S-ka

Partnership

Warszawa (Poland), Płocka 45.
Phone 515-33

Capsulae Amylaceae (hygienie) for dry closing
in 6 most practical sizes. Pharmaceutical wafers
flat, cut, round and square. Wafers in sheets
for cakes in 3 sizes and Wafers of Eve.
At the request we send samples.

W. DOMAŃSKI i S. ZABŁOCKI

Właśc.

Propr.

Mieczysław Kadziłowski
Warszawa, (Poland), Kawęczyńska 36

Parowa fabryka listew do ram i tapet oraz skrýn
Factory of rafters for frames, wall-paper and cases
Usine de listels à cadre, papier teint et caisses
בִּית־חֶרְושָׁת קִיטּוֹד גַּזְוִיד־מַסְגָּרוֹת. כְּשֻׁפּוֹת וְתַבּוֹת

SPECJALISCI PARKIETOW

LES SPECIALISTES DU PARQUET

THE PARQUET FLOORING SPECIALISTS

בָּעֵר מְקֹצָע לְמַרְצָפּוֹת

WOŁYŃSKI PRZEMYSŁ DRZEWNY

WARSZAWA (POLAND) UL. HORTENSJA 6/8

AUG. LACHAPPELLE

Société Anonyme
75, Route de
la Paix

WORKS:

MORTSEL-ANTWERP (BELGIUM) MANIEWICZE (POLAND)

Offices & Agents:

PARIS:

SOCIÉTÉ PARQUETS DE LUXE, 30,
rue Lamblardie.

LONDON:

D. G. CASSWELL, Sentinel House,
Southampton Row, W. C. I.

CAIRO:

O & R. DUKICH, 33, rue Tewfik.

BRUSSELS:

AUG. LACHAPPELLE, 32, Avenue
Louise.

ANTWERP, GHENT, LIEGE, LUXEMBURG,

STRASBURG, METZ

Klisze wykonano w Zakładzie Fotochemigraficznym
„GRAFICON”

Warszawa (Poland), Marszałkowska 131
Telefon 286-50

בנק אנגלו-פלשתינה בעמ
THE
ANGLO-PALESTINE BANK
LIMITED

ZAŁOŻONY W 1902

KAPITAŁY I REZERWY	Ł 325.000
RACHUNKI BIEŻĄCE I DEPOZYTY	Ł 4.700.000
(NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1933)	

LONDYN: 10—12 WALBROOK, LONDON, E. C. 4
CENTRALA DLA PALESTYNY: **TEL-AVIV**

FILJE:

TEL-AVIV, JAFFA, JERUSALEM,
HAIFA, TYBERIAS, SAFAD, PE-
TAH-TIKVAH, HEDERAH —

— WSZELKIE TRANZAKCJE
W ZAKRES BANKOWOŚCI
WCHODZĄCE NA NAJDOGOD-
NIEJSZYCH WARUNKACH —

TOWARZYSTWO POKREWNE:

THE GENERAL MORTGAGE BANK OF PALESTINE LTD.
TEL-AVIV

BANK
POLSKA KASA OPIEKI S.A.
(BANK P. K. O.)

CENTRALA
WARSZAWA, UL. ŚWIĘTOKRZYSKA 31/33 GMACH — P. K. O.

USKUTECZNIA NAJTANIEJ I NAJSZYBCIEJ
PRZEKAZY DO PALESTYNY

ZAPOŚREDNICTWEM SWEGO ODDZIAŁU
W TEL-AVIV — ALLENBY STR. 88.

OPŁATY OD ZLECEŃ WYNOSZĄ:

CZEK WYDANY ADRESATOWI NA RĘKĘ	— $\frac{1}{4}\%$	MINIM. ZŁ. 1.50
CZEK PRzesłany ADRESATOWI LISTEM POLECONYM	— $\frac{1}{4}\%$	" " 2.50
ZWYKŁE POLECENIE LISTOWNE	— $\frac{1}{4}\%$	" " 2.50
ZLECENIA TELEGRAFICZNE	— $\frac{1}{4}\%$	" " 2.50

PRZY CZEKACH I ZLECENIACH OPIEWAJĄCYCH NA KWOTY PONAD 2.000.—
OPŁATA WYNOSI TYLKO 1% MINIMUM ZŁ. 5.—

RÓWNIEZ ZA POŚREDNICTWEM
ODDZIAŁU BANKU P. K. O. W TEL-AVIV

można przekazywać PIENIĄDZE Z PALESTYNY do
każdej miejscowości w Polsce, gdzie znajduje się
urząd pocztowy, w sposób dogodny, tani i szybki.

ODDZIAŁ BANKU P.K.O. w TEL-AVIV
przyjmuje na najdogodniejszych warunkach
WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE ORAZ TERMINOWE W WALUCIE MIEJSCOWEJ I W ZŁOTYCH.